1906 7
21.241

ONDERZOEKINGEN IN HET SPIRITISME.

VERVOLG VAN

PROFESSOR VON MARX EN ZIJN SUJET.

NAAR HET ENGELSCH

VAN

EMMA HARDINGE BRITTEN.

'S GRAVENHAGE.
H. C. VAN CALCAR.

1905

956 B49

136

8376 3

ONDERZOEKINGEN IN HET SPIRITISME.

VERVOLG VAN

PROFESSOR VON MARX EN ZIJN SUJET.

NAAR HET ENGELSCH

VAN

EMMA HARDINGE BRITTEN.

'S GRAVENHAGE.
H. C. VAN CALCAR.

AAN DE LEZERS.

De merkwaardige geschiedenis van Professor von Marx en zijn Sujet, die in den 14en en 15den jaargang van dit tijdschrift werd opgenomen, zal den meesten lezers nog wel in het geheugen liggen. Mevrouw Emma Hardinge-Britten heeft daarin beschreven de occulte ervaringen van een harer meest geachte vrienden, den vrijheer Louis de B., een Hongaarsch edelman, volgens diens eigen handschriften. Zij eindigde haar boek met de belofte het derde deel dezer belangrijke autobiografie later te zullen uitgeven. Die belofte is nooit geheel vervuld. In haar weinig bekend tijdschrift: The Unseen Universe", waarvan slechts één jaargang (1892) het licht zag, plaatste de begaafde schrijfster uittreksels van dit kostbare manuscript.

Een der lezers van »Het Toekomstig Leven" verzocht mij hem het derde deel van »Ghostland', het vervolg van »Prof. von Marx en zijn Sujet" te willen verschaffen. Daar ik ongaarne mijn zeldzaam exemplaar van »Unseen Universe" afsta, besloot ik het vervolg van de geschiedenis van Louis de B. te vertalen, en in »Op de Grenzen van Twee Werelden", waarin de eerste deelen verschenen, te plaatsen. Daarmede een kleine hulde brengend aan onze groote pionierster, Mevr. E. van Calcar, door hare belofte voor zoover mogelijk te vervullen. Vertrouwend dat dit den lezers niet onwelkom en mijn bejaarden vriend H. C. van Calcar niet onaangenaam zal zijn.

De Bilt, 4 Maart 1905. J. S. Göbel.

ONDERZOEKINGEN IN HET SPIRITISME.

VERVOLG VAN

PROFESSOR VON MARX EN ZIJN SUJET.

I.

TERUGBLIKKEN.

Welk een wondervolle onderwijzer is toch het geheugen, en welk een goddelijk voorrecht schonk de Schepper aan het schepsel in de macht om in het verleden terug te kunnen zien!

Toen ik wandelde over het dek der stoomboot, die mij wegleidde van het land mijner geboorte en van het tooneel der droeve ervaringen, waarmede ik het laatste deel van mijne auto biografie afsloot, leek het mij toe, alsof ik herboren was tot een nieuw leven. Vele malen was het mij in mijn wisselvol leven reeds voorgekomen, alsof mijn eigen persoonlijkheid reeds zoo veranderd was, dat het mogelijk scheen voor de ziel om vele levens in één te leven, maar nooit had dit denkbeeld zich zoo krachtig aan mij opgedrongen, als gedurende de periode van tijdelijke rust, mij door de zeereis opgelegd. Over en weder kon ik mij verdiepen in de terugblikken over de vele lotswisselingen, welke ik sedert mijn kindsheid tot heden had doorgemaakt.

Mijne jongelingsjaren aan de Duitsche universiteit doemden vèr uit het verleden op; mijn eerste ervaring als een gemesmeriseerd sujet van Professor Felix von Marx en de »Berlijn-

sche Broederschap". Zelfs na verloop van zoovele jaren voelde ik in mij de gevoelens terugkeeren van verwondering en verrassing, die ik vroeger ondervond bij de ontdekking in mijne ziele-vluchten door de ruimte, dat ik kon zien, hooren, bewegen en reizen bijna met de snelheid van den bliksem, zonder de hulp van mijn arm, slapend, onbezield lichaam.

Dit keerde alles tot mij terug met bijna gelijke kracht als mijn oorspronkelijke gewaarwordingen, en ik verwonderde mij ten hoogste, hoe ervaren mesmeristen getuigen konden zijn van zulke resultaten en toch geloóven, dat er in den mensch niet een zielekiem bestond onafhankelijk van het lichaam; een hooger zelf, waarover de stof slechts een tijdelijke invloed uitoefende, maar geen contrôle had — een iets dat in werkelijkheid veel machtiger en meer helderziende was, gescheiden van het materieele lichaam, dan in verbinding daarmede.

Ik herinnerde mij ook, hoe ik in mijne ziele-vluchten door de ruimte, nadat ik eerst gemagnetiseerd was, zag, dat er een geestelijk deel is van elk ding — van planten, dieren, menschen en zelfs van gesteenten.

Ik zag het leven der kristallen in velerlei gekleurde vlammen; de hoedanigheid — ja de trillende levenskrachten — der planten; de gedeeltelijk ontwikkelde zielshoedanigheden der dieren, varieerend overeenkomstig hun verschillende hoogte op de ladder van het bestaan, en dan — somtijds met welgevallen, maar meestal met droefheid en afkeer — kon ik waarnemen het werkelijk karakter der menschelijke wezens, die ik ontmoette in de ruimte, en in hunne ware natuur (dikwijls gemaskerd door wereldsch fatsoen en ijdele plichtplegingen) lezend, werd ik er meer en meer zeker van, dat de geest het werkelijk individu was en het lichaam slechts zijn tijdelijke omhulling.

Ik herinnerde mij ook met verrassing en geheimen afkeer Professor von Marx's verzekeringen, dat, wat ik den geest in den mensch noemde, »slechts een levensprincipe was, scheikundig ontstaan door de verbinding van de atomen der stof — dat dit ontstond met het lichaam en er mede verdween."

Toen ik hem vroeg wat dan magnetisme was en hem verzocht te verklaren, hoe het kon uitstralen vèr van het lichaam in somnambulistischen toestand, vroeg hij mij cynisch: »Wat denken was en hoe dit millioenen mijlen der atmosfeer kon doordringen zelfs tot in het hart der zon, terwijl het lichaam op aarde achter den telescoop stond, alleen onderricht en geleid door het denken?"

Honderden malen werd ik aldus beantwoord, zoowel door Von Marx als door de geleerden, die tot het geheime genootschap behoorde, dat ik de »Berlijnsche Broederschap" heb genoemd.

Zelfs als ik Professor von Marx met de herhaalde verschijningen in kennis stelde, die ik gezien had in de gedaante van mijne vroegere vriendin, de schoone Constance, na haar ontijdigen en wreeden dood, wilde hij slechts toestaan, dat ik haar beeld zag, zooals het voor altijd in het astrale licht is afgedrukt, gelijk deze geleerden het ziele-principe van het heelal noemen.

Ieder voorwerp, beweerden zij, bezield of onbezield, dat eenmaal in de stof gevormd was geworden, was voor eeuwig in dit »astrale licht" ingedrukt en kon op deze wijze soms door gemagnetiseerde of somnambulistische sujetten als een werkelijkheid gezien worden.

Von Marx beval mij in mijne herinnering terug te roepen, hoe Zwingler, de Boheemsche detectieve, ieder persoon of woorwerp kon naspeuren, altijd als hij eenig voorwerp in zijn bezit had, dat doordrongen was van het magnetisme van den persoon of het ding dat hij moest opsporen. »Magnetische golvingen," zeide hij, »waren onbegrensbaar, zij doorkruisten de ruimte en bleven altijd verbonden aan de bron waaruit zij ontsprongen. Dit," voegde hij eraan toe, »was het geheim, waardoor de »black trakers" van Australië en het Oosten zoo succesvol waren in het ontdekken van misdadigers en het vinden van verloren voorwerpen. Dit bevatte het geheim van den reuk van den speurhond en van de macht van sommige menschen om metaal-aderen op onderaardsche waterbronnen te

ontdekken. Het was ook," zooals hij getuigde, »de bron van lichtende verschijningen, spookachtige vormen en al datgene, wat de onwetende en bijgeloovige beschouwt als ghost-lore." Ik hoorde dit zoowel van de lippen der Meesters in de Broederschap als van den Professor. Het was ook de leer der Engelsche occultisten, met wie ik later in Londen verbonden was in de Londensche »Orphic Circle".

Dit alles hoorde ik vele malen, zonder dat het den indruk op mij maakte, dien de sprekers wenschten. Bij een gelegenheid, dat mijn vriend Von Marx bijzonder welsprekend was geweest in de uiteenzetting van boven aangeduide theorieën, kwamen onwillekeurig de volgende hoorbare woorden van ontkenning over mijne lippen: »Wat gij zegt, mijneheeren, is niet waar. De geest sterft nooit, maar leeft en beweegt zich voort door alle eeuwigheid. Zelfs de stof sterft niet: zij wordt slechts vervormd. Maar stof denkt niet, het is slechts het omhulsel, waarin de geest groeit en gestalte aanneemt."

Ik stond als door den bliksem getroffen door mijn eigen woorden en gevoelde mij diep terneergedrukt door de starende blikken en de diepe stilte, waarmede mijne woorden door de materialistische geleerden rondom mij waren ontvangen. Wat gesproken was, was nochtans gesproken en bestemd om later vrucht te dragen .... Eindelijk werden deze denkbeelden ook mij eigen, hetzij dat de voortdurende herhaling dezer occulte leeringen, hetzij dat telepathische invloed van de machtige geesten rondom mij hun effect op mijn ontvankelijke natuur uitoefenden en mij drongen die ideeën aan te hangen in strijd met mijne rede en waartegen mijn ziele-bewustzijn zich verzette. Ik wist, evenals mijne genootschaps-leden, dat er lagere menschelijke geesten bestonden, die leefden, stierven en zich ontwikkelden steeds in nieuwe hoogere vormen, tot zij de uiterste grens van het materieel leven in de menschheid bereikt hadden.

Wij allen wisten en erkenden, dat er hoogere menschelijke of Planetarische geesten en Bescherm-engelen van hooger orde dan de menschen waren. En toch leerden zij en geloofden

het ten slotte ook, dat de ziel van den mensch, dat wondervol iets in hem, dat alle stoffelijke vormen kon onderzoeken, begrijpen en besturen, moest sterven als het gras. Ja! maar het gras sterft niet — al moge het gaan door tienduizend vervormingen — maar de mensch, wiens geestelijke macht hem in staat stelt om het te planten, te doen opgroeien en te verzorgen, moest sterven?

Wij mogen de atomen der stof van het begin tot het einde van den tijd verschikken, zooveel wij willen — toch kunnen wij ze nooit vernietigen — doch de ziel, welke al die veranderingen kan veroorzaken en hunne geschiedenis te boek stellen, zou moeten vergaan! »Pshaw Louis!" zouden mijne leermeesters op deze weeklachten van het Onsterfelijke in mij antwoorden, »uwe eigene argumenten bevatten uwe weerlegging. Ja, als het gras is iedere atoom der stof onvernietigbaar, doch het moet eeuwig veranderen van vorm en toestand, waarom zouden dan de atomen, die uwe identiteit opmaken, niet hetzelfde lot deelen? Ge hebt gezien dat de elementaire geesten der rotsen, planten, aarde, lucht, vuur en water niet meer permanent zijn dan de stoffelijke vormen, die zij doorloopen. Waarom zou dan uw levensprincipe — of geest, zooals ge het belieft te noemen — de eenige uitzondering zijn in onafhankelijk blijven van alle verdere transformaties?",

Zwijgend, doch slechts half overtuigd, kon ik niets meer aanvoeren dan de stille stemme van den geest in mij, die steeds in het diepst van mijn wezen pleitte in de taal der oorspronkelijke menschelijke natuur: »De ziel is onsterfelijk?"

Maar mij ontbraken bewijzen. Deze leeraars der totale vernietiging hadden behoefte aan bewijzen. Logisch redeneerden zij steeds: als iemand werkelijk opstond uit de dooden — als slechts een ziel, die den schok van den dood had doorgemaakt, kon staan in ons midden en bewijzen boven elken twijfel dat de ziel niet kan sterven — dan zou onze filosofie vluchten als de schaduwen van den nacht in de oorden der eeuwige duis-

ternis. Welk een honger naar een HEDENDAAGSCH BEWIJS! De legenden, geloofsbelijdenissen en nog minder de bijgeloovige fabels van het grijs verleden konden dat niet geven. O, als daar een groote geest is in het heelal, dien de menschen God noemen — waarom, o waarom, verstrekt Hij dan niet zulk een bewijs aan de worstelende ziel van den mensch, waarom lost Hij daardoor niet voor altijd op het grootsche probleem van vernietiging of onsterfelijkheid!

Zelfs als ik beproefde den kwellenden angst van mijnen strijdenden geest met deze wilde overleggingen te stillen, fluisterde een stem — vanwaar weet ik niet — in mijn oor op heerlijken toon, als het geklank van een zilveren bel: »Wees geduldig, mijn Louis, het bewijs is er en zal spoedig het uwe zijn. De geest is nu uitgestort over alle vleesch en gij zult drinken uit den beker der goddelijke openbaringen. De geest kan niet sterven — de onsterfelijke heeft nog lief" ....

De tijd ging voort. Ik bezocht vele landen en had vele wondervolle ervaringen. Nu eens streed ik als een krijgsman te midden der legerdrommen van den dood op het slagveld — dan weder onderwierp ik mijzelf aan de vreemde inwijdingen en praktijken van het Arabisch en Indisch occultisme met het besliste voornemen om een poging te wagen de mysteriën van het onzichtbare universum rondom mij op te lossen.

En werkelijk overtuigden mijne langdurige en volhardende navorschingen in de domeinen van het occultisme mij, dat er een onzichtbare wereld bestond, die de zichtbare omgaf en overal doordrong. Ja, meer nog, dat de onzichtbare wereld de werkelijke wereld was — de wereld van kracht, die de zichtbare bijeenhield en onderhield; dat de laatste inderdaad slechts een fantoom-wereld was zonder het onzichtbare. Ik gevoelde mijzelven meer en meer getrokken tot de verhevenste van alle filosofische stelsels, die de ziel van den mensch, brandende van gedachten en meesterlijk in zijn beheersching van alle andere geschapen wezens, stelt op het toppunt van het

bestaan, zoowel in zijn stoffelijken vorm als in zijn onsterfelijken geest.

Als een mijlpaal in den terugblik over mijn leven, dat zich als een panorama voor mij ontrolde, terwijl ik mij voortspoedde over den padloozen oceaan, kwam mij nu met kracht het volgende voor den geest. Te midden van mijn dagen van onthouding van alle aardsche hartstochten, volgend mijn weg in de gewijde onderzoekingen van het occulte, kwam plotseling de vreemde passage in mijn levens-historie, die door geen enkele handeling of wilsuiting van mijzelven mij noodzaakte mijn geheelen levensloop te wijzigen, mij wegvoerend van het occultisme en medesleurend, als een verongelukten zeeman op zijn reddingsplank, in den stroom van een natuurlijk echt menschelijk aardsch leven van eigen haard en liefde.

Dit alles is door mij beschreven in het eerste deel (Professor von Marx en zijn Sujet, zooals Mevr. E. van Calcar dit betitelde), van mijne biografie. Ik herhaal dit nu alleen daarom, om eraan toe te voegen, dat nu bij de verwoesting van mijn pasgevonden geluk, na den dood van mijn schoone beminde en liefhebbende vrouw, het eigenlijke bewijs kwam, waarnaar ik zoo lang, zoo vurig en met zooveel ongeduld had verlangd. Laat mij daartoe uit mijne getuigenissen omtrent dit punt uit het eerste deel aanhalen:

»In de vreedzame afzondering van mijn huis werd ik weder verzoend met mijn levenslot en de bediening der engelen, die ik tot heden zoo stijfhoofdig had afgewezen. Al mijn geestelijke aspiraties keerden terug, maar met een beter en heiliger gevoel van de heerlijke gemeenschap, die de geesten van geliefde aardsche vrienden alleen met zich kunnen brengen. Hoe vaak heb ik in mijn lange, vermoeiende en smartelijke nachten de lichte voetstappen van mijne »engel-vrouw" gehoord, zooals zij door de voorgalerij liep en stilhield gelijk vroeger, wanneer zij mij wilde verrassen en tot dicht in mijne nabijheid sloop. Haar heldere lach klonk mij zacht, zeer zacht in de ooren. Haar gouden lokken streken langs mijn brandend gelaat en hare vriendelijke stem fluisterde mij weder uit den

hemel toe, zooals zij op aarde gewoon was te doen, woorden van liefde en troost, die als altijd eindigden met een belofte van de vredevolle berusting in het hoogere leven, zooals zij die reeds bereikt had. Goedertierene, barmhartige Vader der geesten! met welk een diepe ondankbaarheid en beklagenswaardige zelfvernedering verwerpen arme stervelingen Uwe boodschappen van waarheid, troost en zegening, als zij weigeren de kostelijke gave der geestelijke gemeenschap aan te nemen of er den spot mede drijven. (Ghostland II blz. 354. Prof. von Marx II, blz. 165.)". . .

Indien ik de gave niet bezeten had, die een brug vormde over de Lethe-rivier, welke mij scheidde van alles wat ik op aarde lief had, dan zou mogelijk mijne lichamelijke gezondheid teruggekeerd zijn, maar mijn geest zou voor immer de omver gestooten troon van mijne rede ontvloden zijn. Een voor een had ik de dierbaarste, trouwste en beste vrienden, op wie ik mijn innigste liefde gevestigd had, aan mijne zijde zien vallen, uit mijn oog zien verdwijnen en mij alleen achterlaten. Met een hart vol innige aanhankelijkheid, omsluierd door den kouden uiterlijken schijn van ascetische discipline, was ik gedwongen geweest iederen band van genegenheid te zien breken, iedere aardsche hoop schipbreuk te zien lijden. Ik had zooveel gedragen; er was met zulk een geweldige kracht in de snaren mijner ziel gegrepen, dat ik ongetwijfeld krankzinnig zou geworden zijn, indien ik wanhopende blikken op het hiernamaals had moeten werpen en daar te vergeefs zou hebben moeten uitzien naar mijn eigen plaats van berusting en vereeniging met mijne verdwenen geliefden. Ziende door de oogen van deze beminden, die allen tot mij wederkeerden, een voor een, ieder zijn plaats innemend in den schitterenden optocht, met al de zoo welbekende teekenen, die mij de verzekering schonken, dat er geen dood is — slechts verandering — aanschouwde ik heerlijke engelen, die nog hooger stonden dan de geesten der aarde en de Godheid boven allen in wien mijn beangstigde ziel kalmte en rust vond. Opnieuw rolden de golven van Spiritualistisch leven en kracht over de door stor-

men gebeukte kusten van mijn lot. Opnieuw ontrolde zich voor mijn blik het grootsche en heerlijke plan van een eeuwig vooruitgaand heelal. Wederom begon ik mijzelf te beschouwen als een schakel, die de hoogere en lagere werelden verbindt, maar tegelijkertijd leerde ik de noodzakelijkheid inzien, mijne aspiraties te beperken binnen de veilige grenzen van stof en mysterie, opdat de ziel, als zij te ver doordrong in de onmetelijke ruimte, niet verloren zou gaan en schipbreuk lijden, overstelpt door de oneindigheden van het bestaan te vèr boven het begrip van eindige geesten . . . Terwijl ik deze hemelhooge ladder van kennis wilde bestijgen, ben ik dikwijls gevallen en heb ik zwaar moeten boeten. Telkens en telkens keerde ik van deze ontzettende pelgrimstochten terug gewond en gekneusd in de worsteling van de eindige rede met oneindige mogelijkheden, maar altijd als ik terugkeerde, vond ik rust, vrede, onderwijzing en vertroosting in den liefelijken bijstand van de geesten mijner van de aarde verloste vrienden. Ik heb geleerd dat de gemeenschap tusschen de bewoners van deze planeet en hare geestelijke sferen de hoogste, zuiverste en meest verheffende der zielshoedanigheden is. De stervelingen hebben heden slechts een onvolmaakt begrip van deze verheven waarheid te midden van de dwaasheid, het fanatisme, het onrecht en het bedrog, die de beweging van het Spiritisme — ten onrechte Spiritualisme genoemd — hebben misvormd, een beweging die gediend heeft om de donkerste karaktertrekken van de menschelijke natuur te doen uitkomen, maar tot heden weinig meer heeft kunnen tot stand brengen dan de onontgonnen mijnen van onbekende schatten aan te wijzen, die verborgen liggen achter de mogelijkheden van deze gemeenschap. Tot heden vloeit de beweging nog veel te veel over van menschelijke gebreken.

»De hemel bespoedige den dag der ontsluiering, wanneer zij zal erkend worden als de komst van het Koninkrijk der Hemelen op aarde."

(Tot heden haalde ik slechts aan uit het eerste deel van onzen auteur, laten we nu voortgaan met zijne latere geschriften).

Allen, die ik heb gekend en liefgehad, kwamen in zulk een tastbaren vorm door mijn eigen proefnemingen en de onverwachte manifestatiën van anderen rondom mij, dat ik nauwelijks kon twijfelen aan het voortbestaan en het onsterfelijk karakter van den geest, de eeuwige wisseling in tijdelijke condities van de stoffelijke vormen; of — zooals de geesten-leermeesters zelven zeggen — stof, als het vormsel, waarin de geest groeit en ontwikkelt.

Toen ik eindelijk van mijne ziekte hersteld en de smart van het verlies te boven gekomen was, ontstond in mijn geest een onoverwinnelijk verlangen om te vorschen door andere werkingen, dan die waarmede ik onmiddellijk verbonden was, naar de waarheid en niets dan de waarheid.

Ik besloot niet langer te streven om mij zelf en mijn vooropgestelde meeningen te versterken, maar te zoeken naar de waarheid, wanneer en waar zij ook gevonden mocht worden, en te luisteren naar de raadgeving van de stem, die spontaan en ongezocht tot mij sprak, op tijden en wijzen boven de contrôle van mijn eigen macht. Daarom besloot ik naar Amerika te gaan, waar volgens de berichten een nieuwe, zich snel verspreidende methode van gemeenschap tusschen stervelingen en geesten plotseling aan den dag was getreden.

Ik kwam er te gemakkelijker toe mij voor deze zending in te schepen, daar ik een brief had ontvangen van den goeden vader van mijn overleden vrouw, Lord —, dat ook hij de koude, hopelooze filosofie van het occultisme moede was geworden — dat hij treffende, wondervolle bewijzen had ontvangen, dat de geesten der aarde niet bloote schijnbeelden waren, gefixeerd in het astrale licht, maar de levende, ademende zielen van de geliefde vrienden en verwanten, die zij eenmaal op aarde waren. Om deze te onderzoeken en te doorgronden, had hij besloten incognito naar het vasteland van Amerika te gaan, vanwaar de vreemde en wonderlijke geruchten tot hem en anderen waren doorgedrongen, omtrent de gemakkelijkheid, waarmede de geesten der menschen hun voortgezet leven en tegenwoordigheid bekend

maakten aan hen, die zij nog liefhadden en over wie zij nog waakten. Zou ik hem daar ontmoeten? »Ja, dat zal ik," was mijn mentaal antwoord op zijn lang en zeer belangrijk schrijven. Overeenkomstig zijne gewone manier van doen, had hij het voornemen zijn rang en positie te verbergen en alleen bekend te zijn als Mr. J. Cavendish Dudley, de naam, waarmede ik hem altijd heb aangeduid. Ik dacht evenzoo te handelen. In gedachten telegrafeerde ik hem, zooals ik vroeger zoo dikwijls en met zooveel succes had gedaan. »Ik kom." Ik wist dat de gedachten zekerder voortsnellen dan de electriciteit en ik had mij niet vergist in mijne onderstelling. Aldus was het, dat ik door een langdurigen en diep doordringenden terugblik in het verledene, voelde een nieuw schepsel te zijn — wedergeboren en nog eens geboren in hetzelfde lichaam door een groote menigte van aardsche ervaringen — dat zelfs mijne donkerste uren en droevigste ervaringen de vuren waren, waarin het zuivere goud, dat mijn geest mocht bevatten, was gelouterd; dat ik niet kon terugblikken in het verleden, zonder weder te deelen in de pijnen die ik had geleden, of een leering of smart die ik had ondergaan, en dat wanneer ik landde in New-York om mijn vriend John Cavendish Dudley te ontmoeten, ik eenvoudig zou zijn Mr. Louis Gray — zooals ik besloten had mij te noemen — een nieuw opgestane ziel onder een nieuwen naam in een oud lichaam; maar ik zou dan ingaan op de edelste aller vraagstukken — de weg naar den Hemel — waarin ik eerbiedig het pad hoopte te betreden voor mij gebaand door de ervaringen van Gods engelen van licht, liefde en waarheid.

II.

IN AMERIKA.

Mijn vriend »JOHN CAVENDISH DUDLEY", zooals hij wenschte genoemd te worden, zou ik te New-York ontmoeten, de haven van mijne bestemming, waarheen ik passage had genomen, toen ik Indië verliet, en bij overeenkomst hadden we bepaald, dat ik zelf bekend zou zijn als Mr. Dudley's schoonzoon, Louis Gray. Waarom twee nieuwe onderzoekers in een nieuwe en onbekende zaak, die zich voornamen haar in de lengte, breedte en diepte te doorvorschen, in wat voor hen een terra incognita was, en dat zij dit liever deden onder andere namen dan hun eigene, behoeft zeker niet nader uiteengezet te worden, wegens het feit dat Mr. Dudley vreesde, door zijn titel en mijn vreemden naam een ongewenschte aandacht op ons te vestigen, die ons zou kunnen hinderen in de toepassing der voorzichtige en kalme methoden, waarmede wij ons voornamen onze onderzoekingen te leiden in een zaak, waarvan geen onzer hooge verwachtingen koesterde.

Mr. Dudley had, zooals ik wist, de waarheid der geestengemeenschap in zijn eigen familie ondervonden en zijn eenig doel met zijn bezoek aan Amerika was het onderwerp »aan het hoofdkwartier" te onderzoeken en bij zijne eerste ontdekkers. Voor mijzelf kon ik, hoewel ik voldoende bewijzen had van het bestaan van elementaire geesten en »planetary" engelen, nauwelijks er toe komen te gelooven in het feit van de onsterfelijkheid der ziel, of dat de gedaanten, stemmen en plotselinge inspiraties, die mijn levenspad hadden gekenmerkt, aan iets anders moesten worden toegeschreven dan aan de occulte indrukken, gemaakt op het »astrale licht" door vroegere bewoners van stoffelijke vormen en die door mij

alleen werden opgenomen en gevoeld, omdat mijne eigene condities gunstig waren voor die ontvankelijkheid. De vertellingen van spoken en verschijningen, waarmede de overleveringen en geschiedenissen van ieder land vervuld zijn, konden niet geheel en al verbeelding zijn. Verbeelding op zich zelve is slechts »een schaduw" moet zijn de reflectie van eenige oorspronkelijke substantie, maar waar en wat dat was, bleef voor mij een onopgelost mysterie.

In al de inwijdingen der verschillende Hindoe-godsdiensten wist ik boven elken twijfel dat de aanroepingen van voorvaderlijke geesten een noodzakelijk en belangrijk aandeel vormden.

Zouden dan de wijzen van alle eeuwen in Indië maar altijd mythen aangeroepen hebben? Het bannen van booze geesten en booze menschen werd en wordt nog in toepassing gebracht in alle ceremonieele gebruiken, en dat niet alleen in Indië, maar ook op Ceylon en door het geheele Oosten, waar ik ook ooit gereisd had. Toch vroeg ik, was de historie van het bovennatuurlijke in alle landen en in alle tijden bijgeloof of werkelijkheid?

Als het eerste waar was, hoe kon dan de menschheid een iets uit niets scheppen? In het laatste geval bewees dan niet de algemeenheid ervan, dat er werkelijk een gemeenschappelijke oorzaak voor bestond in de natuur van het bestaan?

Ik wil weten, »Ik moet weten," schreeuwde mijn ziel; en daarom ging ik onderzeil om mij te vereenigen met mijn vriend in het land, waarvan de roep uitging, dat daar het groote probleem van 's menschen geestelijk bestaan was opgelost geworden. . . Aan de landingsplaats vond ik een vriendelijk gelaat, dat mij begroette te midden der drukte aan de werf; warme handen drukten de mijne; een liefdevol ofschoon haastig welkom — want ik bemerkte spoedig dat iedereen in New-York gehaast was en iedereen in een zekere gejaagdheid verkeerde — en dan een rit naar het hotel van mijn vriend; een uur of twee van snelle bezigheid tot verfrissching

en denkbeeldige rust, en daarna zeide Mr. Dudley tot mij: »Louis, ben je gereed mij te vergezellen voor een korte visite? Ik moet dezen morgen een schikking treffen."

»Zeker," hernam ik, »waarheen en bij wien?"

»O, het doet er niet toe waar, behalve dat het in de stad is. Maar tot wien — wel, tot den vader en het hoofdcentrum als het ware, van het Spiritualisme in New-York — tot rechter Edmonds. Ge kent hem niet, maar ik eenigszins, ik ontmoette hem gisteren avond in een cirkel en —"

»Een cirkel, wat is dat?"

»O, je zult spoedig genoeg weten, wat een cirkel is, als je maar zijt ingewijd."

»Ingewijd!" riep ik met eenigen tegenzin. »Wel, John, hebben die Yankees en Spiritualisten je werkelijk in hunne handelingen betrokken en je ingewijd?'

»Zij zijn volkomen onschuldig, Louis," hernam mijn vriend lachend; en op mijn woord, je zult er nooit berouw over hebben evenzeer ingewijd te zijn geworden in het Spiritualisme als ik ben."

Een lange rit door het drukste gewoel, dat ik ooit in het midden der City in Londen had gezien, en wij stopten aan een groot gebouw vol kantoren en werden door een bediende naar een kleine kamer geleid, waar men duidelijk door een openstaande deur twee stemmen kon hooren, die in gesprek waren. Rechter Elmonds, zeide de bediende, was nu juist bezig en wij zouden op hem wachten in dit bijzondere vertrek.

Daar wij voor een bijzonder gehoor kwamen, scheen dit met de sprekers in de naaste kamer niet het geval te zijn, want ieder woord, dat zij spraken, werd duidelijk gehoord door de open deur. Het onderwerp van het gesprek scheen een punt van wetgeving te betreffen en spoedig, nadat wij binnen getreden waren, waren wij g e d w o n g e n een van de sprekers te hooren zeggen:

»Nu, rechter, ik dank u met genoegen voor uw uitnemende verklaring, maar ik verzoek u te mogen zeggen, dat ik tot u

kwam voor een ander doel dan om een rechtsgeleerd advies van u te verkrijgen. Ik wil u openlijk verklaren, dat ik wenschte te zien, of u nog wel in het volle genot van uw zinnen waart en dan te vernemen, hoe een rechter van uwe groote bekwaamheid en hooge reputatie uw hooge positie als rechter van het hoogste gerechtshof kon opofferen, wegens uw geloof in die verschrikkelijke humbug, Spiritualisme genoemd."

De 2e stem antwoordde (zeer kalm sprekend):

»Hoe weet u, dat het humbug is, mijnheer?"

Stem No. 1: »Hoe? Omdat ik het heb onderzocht en aldus heb bevonden."

No. 2: »Op welke wijze?"

No. 1: »Ik ging tot een van die heerlijke zoogenaamde mediums en geen enkel woord, dat zij profeteerde mij te moeten zeggen, was waar."

No. 2: »Hoelang waart ge daar?"

No. 1: »Een heel uur, mijnheer, en daarvoor betaalde ik haar vijf dollars, en ik heb daar spijt genoeg van."

No. 2: »Wel, welke was uw volgende ervaring?"

Ne. 1: »De volgende! Wel, veronderstelt ge, dat ik nog eens vijf dollars zou uitgeven voor een van die zwendelaars?"

No. 2: »En uw slotconclusie is dan —?"

No. 1: »Dat er geen woord waarheid in het heele ding is."

No. 2: »Wilt ge niet gaan zitten, mijnheer? Goed! Nu, luister dan naar mij. Ik heb gezien in deze en verscheidene andere steden ten minste 400 mediums — professioneele en private, voor het meerendeel van de laatste, die volstrekt geen betaling ontvangen. Mijne dochter en mijne inwonende nicht zijn beiden mediums. Ongeveer veertig van de aanzienlijkste dames en heeren in deze stad zijn mediums, en ik zelf ben er ook een. Gedurende de acht jaren, dat ik het Spiritualisme heb onderzocht, heb ik meer dan duizend uren besteed om mediums te toetsen en te beproeven, en het resultaat is, dat ik heb bevonden, dat het alles waar is. Gij hebt een uur onderzocht en een medium gezien en bevonden dat

het geheele Spiritualisme humbug is. Ik heb mijn ambt als rechter van het hoogste gerechtshof met een jaarlijksch inkomen van verscheidene duizenden dollars neergelegd, omdat ik weet dat het Spiritualisme waar is. Gij zijt knorrig over uwe vijf dollars ervoor uitgegeven, omdat gij het totaal als valsch beschouwt. Wie van ons beiden heeft het grootste recht om zich uit te spreken over de waar- of valschheid van het Spiritualisme?". . .

Bovenstaand gesprek in de omstandigheden waaronder ik het hoorde, zou ik niet hebben durven herhalen, indien de rechter het zelf niet later herhaaldelijk had verhaald en gepubliceerd bij verschillende gelegenheden. Na dit slot kwam de spreker bij ons, en na een vriendelijk welkom tot mijn vriend en een voorstelling van mij, onderhield hij zich met ons over onderwerpen, die ons allen belang inboezemden. Rechter Edmonds leek op dien tijd, een dertig jaren geleden, (nu 40 jaren), een oud heer te zijn, maar nog in zijn volle kracht, met een scherpzinnige uitdrukking in zijn gelaat; heldere, diepe oogen en een doordringenden blik, waarvoor de geringste poging van misleiding onmogelijk scheen. Die onderzoekende blik op mij richtend, zei hij op een zachten, beslisten toon: »Waarom komt ge tot mij, om iets anders te zoeken dan uw eigen mediumschap? De hoogste en de laagste geesten kunnen tot u komen, en gij hebt de sferen bezocht in gezelschap van een zijner zaligste bewoners. Is het zoo niet?"

»Het moge zoo zijn," zei ik. »Toch behoef ik meer feiten, dan die door mijzelf komen."

»Zoo is het met alle mediums, daarin zijn ze allen gelijk," hernam de rechter. »Vertel mij nochtans niets omtrent uzelf of wat gij zoekt, maar kom hedenavond in mijn huis; het is mijn halfmaandelijksche receptie. Vele van de mediums in deze stad hebben de gewoonte die te bezoeken en eenigen van hen zouden u die feiten kunnen geven."

Hij overhandigde ons zijn adres-kaart en wij namen onmiddellijk afscheid.

Het verblijf van rechter Edmonds was een paleisachtig gebouw in de vijfde avenue de St. Jame's van New-York. Toen wij aankwamen waren de schitterende zalen reeds gevuld met goed gekleede en vriendelijke lieden, die, hoezeer wij vreemdelingen waren, door hunne hoffelijke voorkomendheid ons daar spoedig thuis deden gevoelen.

Kort na onze aankomst werd een dame gevraagd te zingen, van wie ik later vernam, dat zij algemeen in Spiritualistische cirkels als Mevr. Cargill bekend was. Zichzelve op de piano accompagneerend zong zij met een tamelijk zachte, doch zeer aangename stem een eenvoudig lied, maar toen Mr. Dudley en ik dichter bij het instrument waren gekomen om haar beter te kunnen hooren, stond zij plotseling van haar zetel op, kwam naar mij toe en legde hare handen op mijn arm, en zong met een stem van groote kracht en omvang een schitterende cavatina, die de muziekmeester van mijn overledene, beminde vrouw, Signor Garcia, opzettelijk voor haar had gecomponeerd. Zij was nooit in het licht gegeven en ik had haar, behalve door Blanche's eigene onvergetelijke, hoog ontwikkelde stem nooit hooren zingen, en toch, nu weerklonk ze in mijne ooren, prachtig gevocaliseerd door iemand, van wie ieder der aanwezigen verklaarde, dat zij een geheel ongeoefend en zeer middelmatig zangster was, uitgezonderd wanneer zij, zooals zij zeiden, »onder invloed verkeerde."

Maar dit was niet mijn eenige verrassing. Een jonge dame, zeer eenvoudig gekleed en de meest bescheiden persoonlijkheid in de kamer, kwam naar mij toe; zonder eenige aarzeling mijn hand grijpend, begon zij met mij te spreken in de Tamiltaal, een der Hindoesche dialecten. De spreker gaf mij dan een teeken, dat niemand dan een ingewijde van zekere orde kon weten, ging daarna snel over te spreken in het Duitsch en op een geheel veranderden toon van stem, in het diepe en nooit te vergeten accent van Felix von Marx. Het vreemde meisje herhaalde voor mij in het zuiverste Duitsch woord voor woord, de laatste toespraak, die mijn geliefde leermeester op

aarde tot mij gericht had, eindigend met de belofte, die hij mij toen gedaan had: »Ge zult spoedig weten het absolute, mijn Louis — weet het voor jezelf."

»Wat is dan het absolute?" fluisterde ik in het Duitsch als de jonge dame pauseerde.

»Geest, mijn Louis; geest de alpha, geest de omega; geest is God!"

»Gelooft ge dan in God?" vroeg ik.

»Ik doe het nu," hernam de invloed, »en betreur het Hem ooit geloochend te hebben."

Een verandering gleed over het gelaat der dame, en zij riep, terwijl zij hare oogen juist boven mijn hoofd richtte: »O! welk een twee schoone vrouwengezichten zie ik. Beiden hebben goudblonde haren, hangend in lange krullen — welk een heerlijke engelen zijn het! En beiden hebben u lief, mijnheer. De eene zegt, dat haar naam is —. Welk een zonderlinge naam! »Voor immer."

»Voor immer wat?" zei ik.

»Constant; neen niet Constant — maar Constance Zoo spelt zij hem."

»En de andere?"

»Zij houdt een stuk witte mousseline omhoog."

»Wat beteekent dat?"

»Haar naam in het Fransch."

»Toch zou ik liever hebben, dat zij haar naam gat in het Engelsch."

»In het Fransch of in het Engelsch is hij dezelfde — Blanche. Zie, zie nu houdt zij een lief kind omhoog. Zie, het danst boven haar hoofd; en luister! Zij zegt: »Ons kind is niet dood, maar leeft voor altijd." "

»Om 's hemels wil, niet meer," fluisterde ik, mij omkeerend, want ik was als verlamd.

Toen de jonge dame terugtrad, kwam rechter Edmonds naar voren en zeide hoffelijk: »Heeft mijn dochter Laura u naar waarheid medegedeeld, Mr. Gray?"

»Volkomen waar, mijnheer," antwoordde ik, »maar is die

jonge dame uwe dochter? Waarlijk, zij is een hoog ontwikkeld taalgeleerde."

»Op mijn eer, mijnheer," als een man verklaar ik, dat zij geen kennis van eenige taal heeft dan het Amerikaansch, en tot u mag ik zeggen het Engelsch," hernam de rechter op een plechtige wijze, die geen ruimte voor eenigen twijfel of vraag overliet. »Ja, zij heeft gesproken en geschreven in tien verschillende talen," voegde hij eraan toe, »en wel met volkomen taalkundige juistheid. Mijne aanwezige vrienden hier, Mr. Gray, kunnen zulks getuigen."

»Mr. Gray, Mr. Gray! er is nog zulk een persoon hier," klonk een stem van het einde der lange ontvangzalen, en daarna zich door de aanwezigen een weg banend, kwam een jonge man naderbij, blijkbaar van 22 of 23 jaar, die met gesloten oogen den top van een zijner wijsvingers op een klein tafeltje hield, een penanttafeltje, zooals zij het noemden, dat en — schijnbaar zonder eenige menschelijke middelen of wilskracht — werd voortgedreven, zich bewegende en draaiende door de ontvang-kamer zonder ander contact van eenig levend schepsel, dan den top van den eenen wijsvinger des jongen mans, dien hij gedurende den meesten tijd b o v e n de tafel hield, dus zonder eenige aanraking.

»Seymour de tooneelspeler," zeide de rechter, die dicht bij mij stond. »Hij is een van de sterkste niet professioneele mediums in de stad. Zie, hij komt naar u toe."

De rechter had juist gezien. De in trance verkeerende man kwam, nog met gesloten oogen, naar de plek waar ik stond en riep weder uit:

»Dit is niet Mr. Gray. Dat is mijn oude college-vriend, de ridder de B. —" mijn werkelijken naam noemend.

»Hm!" zeide ik onwillekeurig, ofschoon eenigszins verstommend bij den scherpen, doordringenden blik, door rechter Edmonds op mij geworpen, die op zachten, maar duidelijk grappigen toon zeide:

»Deze geesten weten alles en kunnen niet altijd geheimen bewaren."

»Herkent ge me niet?" riep het nog slapend medium. »Kent ge Conrad Kleeburg niet? Zie, dat zal u mij wel doen herinneren."

Onmiddellijk begon nu de kleine tafel te waggelen en te slingeren als een dronken man, bijna vallend op zijde. Helaas! helaas! Ik wist het maar al te wel, wat dat beteekende. Het beteekende dat het Conrad Kleeburg was, een van mijne mede-studenten, algemeen als een onmatige dronkaard bekend, die, ofschoon nog maar 18 jaren oud, was gestorven tengevolge van zijn dronkemansgrappen. Ik was niet in staat aan het medium, dien zij Seymour noemden, iets te vragen, alles rondom mij was mij te nieuw en te vreemd, maar mijn vriend Dudley wenkend, verzocht ik hem ons bezoek af te breken.

Na een vriendelijk afscheid van den rechter, en het ontvangen van een doorloopende uitnoodiging voor zijne veertiendaagsche samenkomsten, haastte ik mij door de schaar van bezoekers heen te dringen, toen ik werd vastgehouden door een anderen jongen man met gesloten oogen, zekeren heer Pettee, zooals ik later vernam.

Met een liefelijke, zachte stem, fluisterde deze persoon: »Chevalier, Chevalier, wenscht ge uwe toekomst niet te weten? Juanite is gereed."

»Groote hemel!' riep ik uit. »Wat! ben je ook temidden der dooden, Juanita?"

»Juanita is niet onder de dooden," zeide deze nieuwe spreker. »Zij leeft nog en verlangt er naar hare vrienden de toekomst te voorspellen, ofschoon zij niet langer een zigeunerin is."

»Om Godswil, John kom mee!' riep ik tot Mr. Dudley. »Ik weet niet waar ik ben, noch vanwaar al deze menschen hunne schrikwekkende woorden halen, maar — luister! wat is dat?"

Ik bleef staan om te luisteren. Vier heeren, leden van een spiritualistische vereeniging van muziekliefhebbers, zongen met voortreffelijke voordracht en schoonheid een schoon

quartet, gezet op Whittier's treffend gedicht: »Gegaan." De woorden, de prachtige harmonieën, de heerlijke samensmelting dier goed geoefende stemmen waren de laatste geluiden, die ik hoorde op dit vreemd-nieuwe en voor mij wondervolle en schokkende tooneel.

Na mijn hotel en mijne eigene vertrekken bereikt te hebben, duizelend en ontroerd door de herinneringen van dezen avond, strekte ik mij uit op mijne legerstede om den geheelen nacht wakker te liggen, daar de gedaanten van de verdwenen geliefden in schaduwachtige, statige beweging aan mijne oogen weder voorbijgingen.

Vader, moeder, broeder en vrienden; mijn aangenomen vader; de zigeunerin Juanita; mijn college-heilige, Constance; mijn schoone en liefelijke bruid en het doode kind — allen levend; die in een panorama van leven en schoonheid aan mijn nu geopend visioen voorbijgingen. En toen ik bij de eerste stralen van den komenden dag mijn bed verliet, de laatste verdwijnende sterren van den nacht door de onbedekte glazen schenen, en ik de ramen opende om de verfrisschende morgenlucht in te ademen, sprak ik onwillekeurig luid de woorden uit: »Dood! er is geen dood!" Onmiddellijk klonken, zoo helder als ik ze op aarde nooit had hooren uiten, de diepe tonen van de stem van Felix von Marx in mijne ooren »Ik ben degeen, die leefde en dood was, en zie ik ben levend in alle eeuwigheid." Ik zag vol verbazing rond o n den spreker te ontdekken — te reëel, te werkelijk om uit eenige bovenaardsche bron voortgebracht te zijn — maar ik bevond dat de deur gesloten was, toen ik naar buiten ging en ik was alleen. *)

*) Mevr. E. Hardinghe-Britten, de schrijfster van Unseen Universe verklaart in een noot, dat ieder tooneel, ieder woord, iedere persoon of voorval uit bovenstaande schets waar en historisch is.

III.

HOE DE GEMEENSCHAP GESCHIEDT.

Mijn tocht naar Amerika had ten doel het onbetwistbaar bewijs te erlangen van het bestaan der menschelijke ziel na hare scheiding van het lichaam door den dood. Wat ik ook ooit mocht zien, ervaren, gevoelen of gelooven gedurende mijne spiritistische onderzoekingen, het eene groote centrale feit van alle weten, dat voor de menschheid het meest belangrijke is om te constateeren, dat ééne feit scheen mij toe te zijn het bewijs van de ONSTERFELIJKHEID VAN DE INDIVIDUEELE ZIEL; de zekerheid dat de geest, waarvan alle verschijnselen van leven en dood getuigenis afleggen als de werkelijke mensch te zijn, is dezelfde IK BEN in eenige levenssfeer na den dood die bij hier op aarde is geweest. Toch moet ik erkennen, hoezeer ik volkomen overtuigd ben van de echtheid en waarheidlievendheid der manifestaties tot mij gericht op de avondbijeenkomst bij rechter Edmonds, reeds den tweeden avond na mijn aankomst in Amerika, dat ik bij het indenken van mijne gewaarwordingen omtrent die manifestaties genoodzaakt ben te belijden, dat zij mij smartelijk teleurgesteld hebben, zoo zij mij al niet ergerden.

De intelligentie, zoowel als de beschrijvingen mij gegeven, waren wel is waar boven of buiten de grenzen van menschelijke vinding, gedachten-overdracht of van eenige andere ongegronde onderstelling, waardoor men den persoonlijken geesten invloed, waaruit zij voortsproten, ter zijde zou kunnen stellen; maar dat de geesten van hen, die de plechtige en in sommige gevallen vreesaanjagende verandering, die wij den dood noemen, waren doorgegaan, de diepbetreurden, de onzichtbaren, heengegaan! niemand kan zeggen waarheen — die

bestaanssferen, waaromheen de groote onbekende mysteriën der eeuwige stilte waren geweven, een slaap om nooit verbroken te worden, een scheiding verschrikkelijk om in te denken, een ledig in de natuur achterlatend, die nooit weer aangevuld kan worden — dat die geesten, de wezens uit die vreeselijke mysteriën, een schitterend verlichte gezelschapszaal zouden bezoeken, zouden lachen, zingen, tafels doen draaien en deelnemen in al de handelingen van een aangenaam, gezellig maar toch alledaagsch leven, dit alles had mij zoo geschokt, was zoo geheel afwijkend van al mijne vroegere voorstellingen van het mogelijk leven aan gene zijde van het angstwekkend graf, dat ik niet weet, als ik mijne indrukken en gevoelens op den dag, volgende op een receptie-avond bij Rechter Edmonds overdenk, of ik niet veel liever was gebleven in de geheimzinnige schemering van het niets weten omtrent de donkere vallei des doods, dan zoo geheel en al ontnuchterd te worden door de werkelijkheid der geesten-gemeenschap.

Nu weet ik, dat de pijnlijke oorzaak dezer ontnuchtering in mijzelven lag en het resultaat was van de vage en fantastische opvattingen, die ik mij gevormd had, door mijne zuiver occulte onderzoekingen, maar tevens twijfel ik er nu niet aan of duizenden anderen zijn evenals ik aanvankelijk teruggeschrikt voor hetgeen zij nu beschouwen, als de bloote gemeenplaatsen van het spiritisme, door geheel gelijke gevoelens als die mij toen zoo pijnlijk overweldigden. Gelukkig voor mij, waren er nochtans twee omstandigheden, die mij dwongen de wijze van onderzoek, door mij aangevangen, tenminste eenigen tijd voort te zetten. Allereerst kwam ik al zeer spoedig tot de ontdekking, dat de laagste sporten van de ladder, waarlangs de engelen opklimmen en nederdalen, op aarde rust, terwijl de hoogste zich bevinden in de hoogste hemelen. De tweede overweging, die mij gunstig stemde tot voorwaarts gaan, was het feit, dat ik gelukkig genoeg was, een jonge dame te ontmoeten, die ik vroeger gekend had als een clairvoyant en magnetisch sujet van den »Orphic circle", waartoe ik in Groot-Brittanje was toegelaten.

Deze dame was Mrs. Emma Hardinge (nu Mrs. Britten). De hernieuwing onzer kennismaking in dit land van het verre Westen, was een bron van genoegen en geluk, zoowel voor mij als voor mijn hooggeachten vriend Mr. Dudley. We bevonden dat Mrs. Hardinge zich en hare merkwaardige mediamieke gaven geheel wijdde ten dienste van het publiek. Zij hield zittingen »zonder geld of prijs", testbewijzen gevend van geesten-gemeenschap aan allen, die verkozen haar te bezoeken. De plaats, waar de zittingen werden gehouden, was een fraai gebouw op de Broadway in het midden der stad en gehuurd tegen een zeer hoogen prijs op kosten van Mr. Horace H. Day, een rijk koopman, die zoo gehecht was aan de zaak van de pas ontdekte wonderen der geesten-gemeenschap, dat hij van ganscher harte een groot jaarlijksch bedrag beschikbaar stelde om ieder in de gelegenheid te stellen volkomen vrij, doch met alle eerlijke middelen te onderzoeken. Op de eerste verdieping van dit gebouw was een séance-kamer, waar allen, die zulks wenschten, konden komen zonder eenige betaling om test-bewijzen te verkrijgen door kloppingen en schrift door een van de oorspronkelijke »Rochester kloppers", aan wie de nobele eigenaar der stichting een aanzienlijk jaargeld had toegelegd. Hier kon men ook alle literatuur, boeken en tijdschriften zich aanschaffen tegen geringen prijs. Op de tweede verdieping was een vriendelijk gemeubeld vertrek ter beschikking van Mrs. Hardinge gesteld, wier test-bewijzen werden verkregen door schrift, helderziendheid, pantomimische voorstellingen en trance-toespraken. De bovenste verdieping van dit gebouw was ingericht voor de drukkerij van een weekblad, getiteld »The Christian Spiritualist", dat voornamelijk door Mrs. Hardinge werd geschreven en geredigeerd. In deze vertrekken, die Mr. Dudley en ik herhaaldelijk bezochten, waren wij getuigen van bijna elke fase der verschijnselen, waardoor de geesten uit het leven aan gene zijde hunne tegenwoordigheid bekend maken aan de stervelingen. De tijd, waarvan ik spreek, was tusschen tien of twaalf jaren na den datum, die men dien van

»de Rochester kloppingen" noemt, wegens de algemeene bekendheid en de voortduring dier verschijnselen. Er waren toen reeds duizenden aanhangers en overtuigden van de geestengemeenschap, die in de New-York City woonden. Tot dezen behoorden mannen van aanzien, kooplieden, schrijvers, journalisten en personen uit de hoogste kringen van geleerdheid en ontwikkeling. Toen waren er minstens twintig verschillende graden van professioneel mediumschap, die geraadpleegd konden worden tegen een kleine vergoeding en minstens een twaalftal jonge dames — waarbij behoorden Miss Laura Elmonds en Mrs. Hardinge — die kosteloos zitting hielden voor alle komenden, vreemdelingen, hoog of laag, wie hen ook verkoos te bezoeken op de daartoe bepaalde tijden. Twee van de bladen in New-York werden bestuurd door eminente aanhangers in het spiritistisch geloof. Een dezer, de »Darly Times" kondigde aan, dat op zijn minst een duizend kringen des avonds werden gehouden in deze groote handelsstad, vol zaken en stoffelijke belangen, door hare slimme, kloeke, navorschende bevolking. Uit de vele goedgestaafde feiten, die ik gedurende de weinige maanden van mijn verblijf in dit onafzienbaar onderzoekingsveld leerde kennen, trok ik de volgende conclusiën :

1°. De geestenwereld is een menschenwereld, elke klasse of ontwikkelingsgraad der menschheid is er vertegenwoordigd.

2°. De bijzondere vormen van mediumschap schijnen de verschillende klassen van geesten te bepalen, die door deze bijzondere phenomena zich kunnen openbaren. Kloppingen, tafelbewegingen en physische kracht-manifestaties worden in het algemeen voortgebracht door krachtige en waarschijnlijk aan de aarde gebonden geesten — zeer dikwijls door Indianen en Negers, ofschoon niet altijd — terwijl de meer intelligente fasen der kracht voller uitdrukking schijnen te vinden in trance, schrijven, teekenen, helderzien en inspiratie door een hoogere klasse van geesten.

3°. Bijna alle mediums, van de eenige duizenden, die ik toen en later heb bezocht, schijnen een of meer speciale be-

schermgeesten te hebben, die optreden als geesten-mediums voor andere geesten, die om de een of andere oorzaak (er wordt gezegd wegens een gebrek aan organische kracht in die richting) minder geschikt zijn, om op menschelijke mediums voor zich zelven indrukken over te kunnen brengen.

4°. De meest verheven geesten, die de aarde hebben verlaten, en van wie de wereld overeenkomstige schoone communicaties zou verwachten, schijnen het allerminst geschikt om zich zelven door aardsche kanalen te openbaren.

Dit wordt toegeschreven, in vele geesten-mededeelingen dier verschillende mediums, aan het feit, dat mediums in het algemeen niet van dezelfde geestelijke ontwikkeling zijn als de zeldzaam begaafde geesten, die de aarde verlieten en dat deze laatsten in veel meer verheven atmosferische toestanden leven dan de bewoners der sferen dichter bij de aarde gelegen en het daarom onmogelijk vinden onmiddellijk personen te contrôleeren, wier natuur geen aanrakingspunten aan de hunne aanbiedt, zoodat daaruit de noodzakelijkheid voortvloeit van de tusschenkomst van geesten als mediums.

5°. Alle intelligente communicaties van geesten beweren, dat de verschillende kanalen, waardoor de mededeelingen komen, invloed uitoefenen op den inhoud van hetgeen gegeven wordt — in sommige gevallen beperkend, in andere veranderend de woordenkeus en de wijze van uitdrukken; in de meeste gevallen, welke intelligentie zich ook moge openbaren, het gegevene kleurend met de eigendommelijkheden van het mediamieke kanaal der communicatie.

Onder de meest begaafde mediums voor de manifestaties, die »test"- of toets-bewijzen van geesten-indentiteit genoemd worden, rangschik ik die personen, die geïnfluenceerd worden om portretten van geesten te teekenen of te schilderen, en daarna onder dezelfde contrôle deze te zenden tot de familiebetrekkingen, die over het algemeen totaal vreemd waren aan de mediums. Gedurende mijn eerste bezoek aan Amerika waren er onder een menigte anderen in het bijzonder drie personen, die in wijden kring bekend waren wegens deze merkwaardige

gave. Zij heetten: »Rogers, Anderson en Walcutt." Van den laatstgenoemde schrijft Mevr. Hardinge in haar omvangrijk werk: »History of the American Spiritual Movement", dat hij twee duizend en twintig portretten van geesten, hem geheel onbekend, heeft geteekend en op hun verzoek deze heeft toegezonden aan hunne familiebetrekkingen op verschillende ver afgelegen plaatsen, door wie deze zonder onderscheid werden herkend. Er wordt verklaard, dat Mr. Walcutt aan het publiek meer dan twee duizend getuigenissen hiervan heeft tentoongesteld en toch werd mij door de meest bekwame en strengste onderzoekers verzekerd, dat de verschillende teeken mediums (er waren er veel meer dan ik heb genoemd) zich zelven zoo onmiskenbaar doen kennen in hun arbeid, dat iemand bekend met hen uit een groot aantal dezer teekeningen, die van elk medium-artist onmiddellijk er uit kon herkennen en aldus het medium, door wien ze werden ontvangen, kon aanwijzen.

Dezelfde eigenaardige karaktertrekken vond ik in het algemeen terug in de geschriften en trance-toespraken bij verschillende mediums. Dit drong mij er toe te gelooven, dat de armoede der taal en de beperktheid der idealen, zoo vaak geopenbaard in vele communicaties, die beweerd werden uit verheven geesten-bronnen voort te spruiten, veroorzaakt werden door de moeilijkheden bij de overbrenging en de onvolmaakte methode van telegrafie, welke zij moeten passeeren. Dit is evenwel niet altijd het geval. Vele geesten communicaties ontvangen uit verschillende bronnen, vertoonen zeer karakteristiek den communicator. Doch het tegendeel is vaak zoo duidelijk, dat ik mij genoodzaakt heb gevoeld te erkennen, waarop trouwens de geesten zelven zoo dikwijls mijn aandacht hebben gevestigd, en wel de groote moeilijkheid, die hunne pogingen vergezellen, om de geestelijke telegraaf succesvol te doen werken en de vele hinderpalen, die het menschelijk mediumschap hun in den weg stelt om hunne denkbeelden juist over te brengen.

Naar ik vrees zullen al deze bijzonderheden den lezer vermoeien, hoe noodzakelijk ze ook mogen zijn tot behoor-

lijke toelichting van het onderwerp der behandeling, daarom wil ik dit hoofdstuk besluiten met de overneming van het verslag eener zitting, die plaats had gedurende de eerste maanden na de tijding der befaamde »Rochester kloppingen," en in ruimen kring bekend en overal besproken is. Deze zitting werd gehouden in het huis van den heer, die zoo vriendelijk was het verslag aan mij af te staan, Dr. Robert Hallock, een algemeen bekend geneesheer in New-York, een zeer voorzichtig en wetenschappelijk onderzoeker. Deze heer was, evenals zoovele anderen, zijn onderzoek begonnen met magnetische experimenten. Zelf een krachtig magnetiseur had hij uitstekend gelegenheid om bij zijn sujetten den overgang waar te nemen, die zoo dikwijls plaats grijpt, wanneer zij uit zijn eigen of andere menschelijke invloeden overgingen onder de contrôle van geesten. De clairvoyante van de te beschrijven zitting was een Duitsch meisje, een dienstbare in Dr. Hallock's familie, zeer geschikt voor onafhankelijke contrôle, daar zij in alle opzichten volkomen passief was. Bij een zekere gelegenheid, toen een aantal van Dr. Hallock's vrienden zich te zijnen huize vereenigd hadden, om getuigen te zijn van zijne magnetische proefnemingen, na de helderziende in trance gebracht te hebben, stelde een der aanwezigen voor, dat zij als helderziende naar de stad Rochester zou gezonden worden, om zoo mogelijk na te gaan, hoe die tooverachtige »kloppingen" daar voortgebracht werden.

De heer, die dit voorstel had gedaan, verklaarde goed bekend te zijn in Rochester, ieder deel van den weg, die gevolgd moest worden om daar te komen, kende hij. De beschrijving van haar tocht, door de clairvoyante uitgesproken, was volkomen correct. Dr. Hallock's verzekering, dat het meisje slechts eenige maanden in Amerika was en nooit de New-York City had verlaten, gaf aan den kring vertrouwen in de verdere mededeelingen, die zij maken mocht.

Gaande door de straat en in het bedoelde huis, die beide geheel juist beschreven werden, trad de zieneres een groote kamer binnen, waarin zij zeide dat 12 personen zaten rond

een onbedekte tafel. Hierop volgde de volgende samenspraak :

Vraag. Wat doen zij ?

Antwoord. Zij spellen mededeelingen die door kloppingen komen. O, hoe luid klinken zij ! Kunt ge ze niet hooren ?

V. Kunt ge zien, wat of wie klopt ?

A. Ja. Het is een groep ruwe, zwarte mannen en vrouwen, die ieder deel der kamer vullen. Zij geven papiertjes aan een scherpziend groot heer, die rechts achter een jong meisje staat, dat aan de tafel zit. Hij neemt de papiertjes aan van de ruwe lieden daaromheen en werpt dan vlammen op het hoofd van het jonge meisje en de vlammen komen recht door hare vingers in vonken op de tafel neder, bij elke vonk wordt een kloptoon gehoord.

V. Waar haalt hij die vlammen vandaan ?

A. Spreek luider. Hij heft zijn hoofd op en kan alleen hooren wat gij zegt, als ik het hoor.

(De vraag wordt herhaald).

A. Hij toont mij een soort van machine, die hij in zijn hand draagt en daaruit komt de vlam, deze gaat over in zijn andere hand, die hij boven het hoofd van het meisje houdt.

V. Wat is het voor een machine ?

A. Hij zegt het is een batterij van al het magnetisme in le kamer.

V. Wat zijn dat voor zwarte lieden, die je in de kamer ziet ?

A. Wel, weet ge dat niet ? Het zijn geesten, geen menschen.

V. Nonsens ! Geesten zijn allen schitterende en lichtende wezens — engelen, zooals je weet.

A. Neen, neen, neen ! Ik zeg u, het zijn geesten. Zij zijn alle werkmannen en werkvrouwen, en de geesten-man met de machine leert hen, hoe zij de kloppingen kunnen maken, die gij hoort. Hij en zij zijn het alleen die deze kloppingen kunnen voortbrengen.

V. Vraag hem zijn naam.

A. Hij zegt dat hij op aarde bekend was als Benjamin Franklin.

V. Gij zeidet, dat hem papiertjes werden gegeven door de omringende schaar, vraag hem, van waar die komen.

Een langdurige stilte volgde nu, tot de clairvoyante met luide stem tot Dr. Hallock riep: »Magnetiseer mij weer."

Na eenige passen wierp het medium zijne handen terug en riep dan vol welbehagen uit:

O, ik zie nu een anderen cirkel recht boven de tafel en boven al de menschen in de kamer. Het zijn schoone schitterende geesten. Eenigen van hen zijn ongewoon schoon en liefelijk, anderen meer gewoon; maar zij blikken allen vol liefde neder op de menschen die rond de tafel zitten. Zij zijn het die de papiertjes nederwerpen.

V. Waar halen zij die papiertjes vandaan?

(Weder een stilte en het medium fluisterde: »Magnetiseer mij weder.') Een nog langere pauze, daarop klapte het meisje als in extase vol verbazing de handen inéén, en riep:

O, hemel! Ik zie cirkel boven cirkel, en nog schooner en — o, hoe schitterender dan de lagere! Zij klimmen op al hooger en hooger door den hemel, verweg, verweg, tot in de zon. Ai mij! Ik kan niet hooger zien! Ik durf niet verder zien. O, dat ik daar was! O, zend mij daarheen! Ik ben onder de engelen!

V. Welke is de hoogste cirkel, dien gij zien kunt? Vertel ons daarvan.

A. Drie heerlijke schitterende mannen en nu daar is een vierde. Wel — dat is dezelfde die de machine had en de vlammen maakte die door de vingers van het meisje kwamen — de vlammen die telkenmale kloppingen voortbrachten — het zijn deze vier die de papiertjes nederzenden, omlaag door alle kringen onder hen, tot zij de zwarte menschen rond de tafel bereiken. Gij wilt vragen, waarom zij dit doen, ik zal het u zeggen zonder dat gij het vraagt. Deze zijn allen geesten van de aarde, maar zij ontvangen hunne boodschappen van engelen, die niet van de aarde zijn. Het geschiedt om een tempel te bouwen — een tempel, waarin de

geheele aarde te zamen zal aanbidden, de kerk van God, wonende onder de menschen. De zwarte schaar zijn de timmerlieden, metselaars en opperlieden. De vrienden van de aanzittenden geven boodschappen van liefde en deze vormen de eerste schakels tusschen de aarde en de geestenwereld. De geesten in den cirkel boven hen zijn de opzichters, architecten en raadgevers. De hoogere vier zijn de electriciens, die het vuur des levens van den hemel brengen en de keten vormen die God en menschheid samenbindt.

Hier zweeg de helderziende, en keerde spoedig, na door Dr. Hallock gedemagnetiseerd te zijn, tot haar normalen toestand terug. Hierbij moet vermeld worden, dat toen zij nu en dan vroeg om weder gemagnetiseerd te worden, zij geheel van gedaante scheen veranderd te zijn, zij was toegenomen in schoonheid en volkomenheid. Hare houding, stem en manieren waren edel, verheven en indrukwekkend. Zij had haar vreemd accent geheel verloren. »In één woord," zegt Dr. Hallock in zijn verslag, »nooit zag ik een menschelijk wezen zoo wonderbaar veranderd en zoo geheel in den toestand die genoemd mag worden: »in den geest". . ."

Mijne eigene opmerkingen omtrent het boven beschreven tooneel zal ik voor een toekomstige gelegenheid bewaren, alleen nu opmerkend, dat de beschrijvingen van dit ongeleerde Duitsche meisje geheel overeenkwamen met eenige visioenen, die ik achtereenvolgens ontving door andere mediums en dat deze in algemeenen zin beproeven aan te toonen, dat de magnetiseurs, electriciens en geleerden der aarde bij hun overgang naar de geestenwereld dit telegrafisch stelsel tusschen de zienlijke en de onzienlijke wereld hadden uitgevonden, en dat de meer stoffelijke of aan de aarde gebonden geesten ten slotte een noodzakelijke schakel vormen van de groote keten van oneindige schakels, die de oorden van stof en geest te zamen bindt van de laagste tot de hoogste toestanden van het bestaan.

IV.

HET SPIRITISME IN NEW-YORK EN WASHINGTON.

Aangezien mijne ambtelijke plichten in Indië mij slechts weinige maanden vergunden in het land van het Verre Westen te verblijven, besloot ik al mijn tijd te besteden aan mijne onderzoekingen in het spiritisme (of zooals mijne Amerikaansche vrienden algemeen deze zaak noemden »spiritualisme") zooveel als de tegenwoordige omstandigheden mij dit toelieten.

De gelegenheden waren, in het bijzonder gedurende mijn eerste bezoek aan Amerika, daartoe zeer talrijk. Even als Mevr. Hardinge — en zeer dikwijls in haar gezelschap — volgde ik mijne onderzoekingen zoowel in hooge als in lage kringen der maatschappij. Onbekende mediums onder de massa des volks werden gevonden op zolderkamers en in woudhutten. Kringen werden gehouden in de paleizen der millionnairs, in de tenten der mijnwerkers en in de schamelijke verblijven der werklieden. Een excentriek oud heer, een waar vertegenwoordiger van Shakespeare's apotheker in »Romeo en Julia", had een ondergrondsche keuken beneden zijn magazijn van planten en kruiden ingericht, en hier noodigde hij aspiranten voor de ontwikkeling van mediamieke krachten uit, zijn middagcirkels bij te wonen en zijne magnetische passen te ondergaan, als een middel tot ontwikkeling van latente spiritische gaven en krachten. In een groot aantal straten, alleen druk bezocht door eenvoudige ambachtslieden, beklommen wij onbekleede trappen, om de bovenste verdiepingen te bereiken en getuigen te zijn van de werking van de telegraaf tusschen den Hemel en de Aarde, door kloppingen, tafel-opheffingen en trance-uitingen. Avond na avond brachten wij door in zekere prachtig ingerichte ontvangzaal, waarin een dame, die vol enthusiasme

geheele aarde te zamen zal aanbidden, de kerk van God, wonende onder de menschen. De zwarte schaar zijn de timmerlieden, metselaars en opperlieden. De vrienden van de aanzittenden geven boodschappen van liefde en deze vormen de eerste schakels tusschen de aarde en de geestenwereld. De geesten in den cirkel boven hen zijn de opzichters, architecten en raadgevers. De hoogere vier zijn de electriciens, die het vuur des levens van den hemel brengen en de keten vormen die God en menschheid samenbindt.

Hier zweeg de helderziende, en keerde spoedig, na door Dr. Hallock gedemagnetiseerd te zijn, tot haar normalen toestand terug. Hierbij moet vermeld worden, dat toen zij nu en dan vroeg om weder gemagnetiseerd te worden, zij geheel van gedaante scheen veranderd te zijn, zij was toegenomen in schoonheid en volkomenheid. Hare houding, stem en manieren waren edel, verheven en indrukwekkend. Zij had haar vreemd accent geheel verloren. »In één woord," zegt Dr. Hallock in zijn verslag, »nooit zag ik een menschelijk wezen zoo wonderbaar veranderd en zoo geheel in den toestand die genoemd mag worden: »in den geest". . ."

Mijne eigene opmerkingen omtrent het boven beschreven tooneel zal ik voor een toekomstige gelegenheid bewaren, alleen nu opmerkend, dat de beschrijvingen van dit ongeleerde Duitsche meisje geheel overeenkwamen met eenige visioenen, die ik achtereenvolgens ontving door andere mediums en dat deze in algemeenen zin beproeven aan te toonen, dat de magnetiseurs, electriciens en geleerden der aarde bij hun overgang naar de geestenwereld dit telegrafisch stelsel tusschen de zienlijke en de onzienlijke wereld hadden uitgevonden, en dat de meer stoffelijke of aan de aarde gebonden geesten ten slotte een noodzakelijke schakel vormen van de groote keten van oneindige schakels, die de oorden van stof en geest te zamen bindt van de laagste tot de hoogste toestanden van het bestaan.

IV.

HET SPIRITISME IN NEW-YORK EN WASHINGTON.

Aangezien mijne ambtelijke plichten in Indië mij slechts weinige maanden vergunden in het land van het Verre Westen te verblijven, besloot ik al mijn tijd te besteden aan mijne onderzoekingen in het spiritisme (of zooals mijne Amerikaansche vrienden algemeen deze zaak noemden »spiritualisme") zooveel als de tegenwoordige omstandigheden mij dit toelieten.

De gelegenheden waren, in het bijzonder gedurende mijn eerste bezoek aan Amerika, daartoe zeer talrijk. Even als Mevr. Hardinge — en zeer dikwijls in haar gezelschap — volgde ik mijne onderzoekingen zoowel in hooge als in lage kringen der maatschappij. Onbekende mediums onder de massa des volks werden gevonden op zolderkamers en in woudhutten. Kringen werden gehouden in de paleizen der millionnairs, in de tenten der mijnwerkers en in de schamelijke verblijven der werklieden. Een excentriek oud heer, een waar vertegenwoordiger van Shakespeare's apotheker in »Romeo en Julia", had een ondergrondsche keuken beneden zijn magazijn van planten en kruiden ingericht, en hier noodigde hij aspiranten voor de ontwikkeling van mediamieke krachten uit, zijn middagcirkels bij te wonen en zijne magnetische passen te ondergaan, als een middel tot ontwikkeling van latente spiritische gaven en krachten. In een groot aantal straten, alleen druk bezocht door eenvoudige ambachtslieden, beklommen wij onbekleede trappen, om de bovenste verdiepingen te bereiken en getuigen te zijn van de werking van de telegraaf tusschen den Hemel en de Aarde, door kloppingen, tafel-opheffingen en trance-uitingen. Avond na avond brachten wij door in zekere prachtig ingerichte ontvangzaal, waarin een dame, die vol enthusiasme

zich wijdde aan het spiritisch geloof, om zich beroemde acteurs en actrices, journalisten en reporters, musici en artisten vereenigde, kortom, allen die eenige faze van de verschijnselen konden ten toon spreiden en daardoor meenden te kunnen aantoonen, hoe de macht van goede geestenvrienden hen hielp bij hunne verschillende ambtelijke bestrevingen. Nauwelijks een avond ging er voorbij, waarop wij niet het weelderig verblijf bezochten van zeker rijk koopman, luisterend naar de wonderschoone improvisaties van hoogbeschaafde private mediums, of hunne professioneele mede-begaafden; of dat wij ons niet bevonden onder de zich verdringende heterogene schaar, die de bovenvertrekken van meer eenvoudige werkers in de zaak vervulden. Somtijds bezochten we ook publieke cirkels, waar alle klassen zich vermengden in een vreemde eenigszins verheven samenstemming. In vele der tooneelen, die Mr. Dudley en ik aldus bezochten, zou de twijfelaar of spotter ruimschoots voedsel gevonden hebben voor zijne bespotting of zijn twijfelzucht, terwijl de eenzijdig geleerde overvloed van waardevol materiaal zou ontdekt hebben voor zijne theorieën van »gedachten-overdracht", hysterie, zelfbedrog, illusie of voor een van de duizend-en-een vage fantasieën omtrent de bronnen der intelligentie, die kalme en onbevooroordeelde waarneming zou hebben erkend van spiritischen oorsprong te zijn. Daar het al te breedsprakig zou zijn al de individueele voorbeelden, die wij uit die intelligente bron ontvingen, afzonderlijk te behandelen, wil ik liever voortgaan, door de som der resultaten te vermelden van vele weken van onverpoosd en onvermoeid onderzoek op onze New-Yorksche wandeltochten ter navorsching van het spiritueel licht. Bij de grootste inspanning van mijn eigen helderziende gaven ontdekte ik nooit een enkel voorbeeld, waarbij bedrog of misleiding beproefd werd, om deze op ons toe te passen. Deze staat der dingen vergelijkend met de herhaalde beschuldigingen van bedrog, ingebracht tegen professioneele mediums in volgende perioden der beweging, ben ik zeer geneigd te gelooven, dat in de eerste jaren der groote spiritische uitstorting er veel meer toewijding voor de zaak was dan tegen-

woordig; maar ook dat bedriegers en bedriegsters in dien tijd te zeer bevreesd waren voor die onbekende macht, dat zij zich durfden wagen op zulk een gevaarlijk terrein. Erkennend nochtans, dat eenig deel kon toegeschreven worden aan »hysterie, zelfbedrog of gedachten-overdracht," waren er, volgens mijne overtuiging — en alle vroegere onderzoekers der beweging zullen mijne getuigenis deelen — zeer wondervolle bewijzen in elke richting van de kracht, tegenwoordigheid en macht der geesten, die eenmaal hier op aarde geleefd hadden. Wanneer in den loop der gesprekken eenig lid der cirkels sprak van »heengegane geesten" klonken luide kloppingen of tafelbewegingen om het alfabet en werden bemerkingen uitgespeld, met het resultaat dat de geesten niet heengegaan waren, maar leefden in een wereld binnen de stoffelijke wereld en dat zij nu meer levend, actief en werkzaam waren, dan zij vroeger ooit geweest waren. Eenigen der communiceerende geesten waren zoo speelsch en vol grappen en kwinkslagen, alsof zij nog deel uitmaakten van het gezelschap der stervelingen, terwijl anderen er op aandrongen de kringen met gebed en het voordragen van spiritueele liederen en hymnen te openen. Elke faze, waarin de arme menschheid verkeerde, zag ik aldus weder voorgesteld en door dit alles waren onbetwistbare identiteitsbewijzen gegeven, zooals zij slechts konden voortgebracht worden door hen, die de wereld »dood" noemt. Zeer dikwijls werden mededeelingen omtrent verwijderde plaatsen en profetieën van toekomstige gebeurtenissen gegeven, allen met een wetenschap onbekend aan de aanwezigen, in het kort, tallooze feiten die heenwezen op een intelligentie buiten en boven die, welke in sterfelijken vorm aanwezig waren, en welke werkte door de geheimzinnige telegraaf tusschen het zichtbare en onzichtbare heelal. Hier moet ik erop wijzen, dat wij niet voldaan waren met onze onderzoekingen in een enkele stad. Langs de duizenden mijlen lange ijzeren spoorwegen, die het machtige land van de ondergaande zon doorkruisten, spoedden we ons vaak voort, ons nu hier dan daar ophoudend in het een of andere groote centra van de verschillende Staten, om

daarna weder voort te spoeden over bergen en ravijnen, en door maagdelijke oerwouden langs pas aangelegde wegen, evenzeer vol bewondering over deze wondervolle nieuwe wereld en den krachtigen polsslag van machtig industrieëel leven in de zich steeds uitbreidende schaar van ontelbare dorpen, steden en stedenverzamelingen, als wij verbaasd waren over de snelheid en de kracht, waarmede de spiritueele telegraaflijnen waren geplant en overal verbreid door de onzichtbare bewoners van een tot hiertoe onbekende wereld. Waar zou ik kunnen ophouden in deze duizelingwekkende sneltochten om te vertellen, wat zoover mij bekend nog niet door andere onderzoekers te voren is gezien geworden, of om te verklaren wat door andere even vurige navorschers nog niet reeds is bekend gemaakt geworden?

Toch wil ik even ophouden in de edele hoofdstad met zijn marmeren paleizen en vergulde koepeldaken — zijn grootsche wetgevende gehoorzalen — en zijn wetgevende lichamen van mannen tezamen gekomen van duizenden mijlen ver; en — toch, werkelijke oorden waar de kreet weerklonk: »De geesten zijn gekomen! de geesten zijn gekomen!"

Te Washington toch vond ik onder de kloeke, ondernemende, denkende mannen en hoog beschaafde vrouwen meer private mediums dan in eenig ander groot centrum van Amerika. Naar het ons voorkwam bijeengebracht onder hooge officieele ofschoon zeer gereserveerde bescherming, en in kringen waar het spiritisme meer een onderwerp van ernstige toepassing was dan van bespotting of misbruik. Wij hadden het voorrecht getuigen te zijn van verschillende wijzen van verbazende krachtsontwikkeling, op zulk een manier tentoongespreid, dat elke poging om deze op een of andere wijze te verklaren, behalve die welke de kracht zelve aangaf, namelijk als het werk van dienende geesten, verijdeld werd. Een vreemde faze, die ik bijna onwillekeurig mediumschap zou noemen, was bijzonder vreemd. Ik zal deze hier in herinnering brengen, ten eerste omdat het mij als student in het occultisme, bijzonder treffend voorkwam en ook, omdat het geheel buiten de gewone methode door de geesten gebezigd schijnt te liggen.

Ik werd voorgesteld aan Mr. Laurie, een van de hoogst geplaatste ambtenaren van het Gouvernement. Het bleek mij dat beiden, vrouw en dochter van dezen heer mediums waren. De jonge dame was het instrument voor de verbazingwekkende bewegingen van zeer zware voorwerpen, zooals in deze openbaring zijn voorgekomen; de oudere dame was een trance — en muzikaal-medium van zulk een groote begaafdheid, dat ik haar op een enkelen avond de woorden en de muziek hoorde improviseeren van 5 of 6 liederen, voorgedragen in evenveel verschillende stemmen, die opklommen van een diepen bariton tot die van een glas-heldere vogel-achtige sopraan. Over deze wil ik verder niet in bijzonderheden treden, maar de aandacht voornamelijk vestigen op het mediumschap van den hooggeplaatsten ambtenaar zelven.

Mr. Laurie was wat men gewoonlijk een teeken-medium noemt, dat wil zeggen, hij schetste onwillekeurig en wel zoo voortdurend, dat, wanneer hij werkelijk op zijn kantoor bezig was met het schrijven van officieele stukken, hij zich gedrongen gevoelde te teekenen op ieder stuk papier, kaart of gladde oppervlakte, die binnen zijn bereik kwamen. Hij zelf verzekerde mij op de gemeenschappelijke samenkomst, waar ik hem voor het eerst ontmoette, dat hij duizenden teekeningen had voortgebracht, tengevolge van een drang, waaraan hij geen weerstand kon bieden, en wat het meest smartelijke voor den voortbrenger was, zijn teekeningen — zooals hij zelf verklaarde — waren zonder zin, beteekenis, schoonheid of waarde. Op mijn verzoek werden wij begunstigd deze merkwaardige voortbrengselen te aanschouwen. Papier en potlood waren spoedig gereed. Deze werden voor den artist-medium op de tafel gelegd; plotseling greep hij naar de potlooden en gebruikte het eene na het andere met ongeloofelijke snelheid. Hij teekende een schaal, een bord, een mes, en overdekte ten slotte een groot vel papier naar het aanvankelijk scheen met een ordelooze massa strepen, maar allen voorstellend verschillende deelen van voorwerpen, in alle hoeken en op allerlei wijzen geschikt, overblijfsels van dieren, lichaamsdeelen, hoofden, hoornen of hoeven; deelen van insec-

ten; omtrekken van planten; een blad hier, een vrucht daar; een hoorn stekend uit een bloesemknop, en hier en daar halfgevormde menschenhoofden, handen, ledematen, groote en kleine, maar allen dooreen in een onuitwarbare en blijkbaar meeninglooze verwarring. »Daar, Mr. Gray" zeide de arme kunstenaar op een doffen toon en hopelooze manier, »dat is mijn heerlijk mediumschap, en dat is het weefsel, dat ik gedurende jaren genoodzaakt was neer te krabbelen onder een soort van betoovering — de Hemel alleen weet welke! want op aarde is nog niemand gevonden, die kon verklaren, waarom ik het doe en wat de beteekenis ervan is."

»Dan is er hier een, die dit wel kan, naar ik meen", riep mijn vriend Dudley uit, naar mij heenwijzend, te gelijkertijd mij zulk een smeekenden blik toewerpend in de richting van den armen artist, dat ik den moed niet had de uitnoodiging, die mij daartoe van alle kanten gedaan werd, af te wijzen, hoezeer ik besloten had over mijne occulte begrippen niet te spreken gedurende mijn Amerikaansche onderzoekingen van het Spiritisme.

Niet in staat mij terug te trekken, sprak ik daarom als volgt:

»Waarde heer, ik moet u herinneren, dat wij stervelingen leven in een uiterlijke wereld, samengesteld van de zelfde soort van stoffen, als die welke wij in andere samenvoegingen onze lichamen noemen Onze zielen groeien en ontwikkelen binnen deze lichamen als in een gietvorm, en de dood, die losmaakt, doodt onze zielen niet, ofschoon hij onze lichamen aan de aarde teruggeeft, om in nieuwe vormen omgezet te worden.

»Juist zooals onze ziel de stof gebruikt, als een vorm om in te groeien en gestalte aan te nemen, zoo bevat de aarde een zielenwereld onzichtbaar voor het stoffelijk oog, maar even werkelijk en evenmin te dooden, als de zielen, die onze lichamen ontvluchten. Deze ziele-wereld is samengesteld uit atmosferische zonen, opklimmend in fijnheid van de grove zware lucht, uitgeademd door de stervelingen tot de sferen van den

ether, schooner en fijner dan stervelingen ooit hebben gedroomd. Deze verschillende atmosferen doordringen elkander, de fijnere de meer dichtere, maar de meest ijle strekt zich uit verweg in de ruimte, alleen begrensd door de ziele-sferen van andere planeten. Aldus is het heelal, voor zoover als de eindigende geest het kan doorvorschen, vervuld met zonnen, planeten, en stelsels van stoffelijke werelden, doordrongen en omgordeld met verschillende sferen van ziele-werelden. Dan is er even als er een ziel is in ons vleeschelijk lichaam, en een ziele wereld in en om deze stoffelijke aarde, ook een ziele-deel van elk voorwerp op deze aarde. En evenmin als de ziel van een mensch nooit sterft, zoo sterven die der minerale planten en dieren evenmin, maar streven immer opwaarts en opwaarts door een lange rij van geboren worden, leven en sterven tot het toppunt en de vervulling van den hoogsten vorm van deze planeet — den mensch. Bij de uiteenvalling der stoffelijke vormen wordt het magnetisch of levensbeginsel van iederen vorm opgenomen in de ziele wereld om daar te vormen de tooneelen, de voorwerpen en de stof der ziele-wereld. Aldus worden de sferen, waarheen de geesten van dierlijke wezens graviteeren na den dood, gevormd, voorzien en ontwikkeld overeenkomstig met de stoffelijke wereld. De ziel of het geestelijk deel der dingen is evenveel fijner en schooner dan de stoffelijke voorwerpen, waarin zij groeit, als de bloesem schooner en fijner is dan de wortel uit welken hij voortkwam. Zoo zijn de oorden van het ziele-leven oneindig vele malen schooner dan de voorbijgaande oorden der stof. Aldus wordt echter niet alleen alles, wat eenmaal op aarde was, bewaard in de geestelijke sferen, maar evenzeer laat het geestelijk principe zijn indruk achter op de aarde. Dit wordt ten deele bewezen door de vreemde gave, psychometrie genoemd, waardoor aangetoond wordt, dat er een ziel is van de dingen, die evengoed g e v o e l d kan worden als zij door helderziendheid ontdekt wordt. Nu, mijn waarde heer, evenzeer als ik u uitgelegd heb, dat de ziel der wereld in hare verschillende trappen van volmaking zich uitstrekt vèr weg tot de ziele-werelden van

andere planeten, zonnen en sterren, en daarom het »astrale licht' wordt geheeten, evenzoo vervult dit »astrale licht' ieder deel van de ziele wereld van de hoogste tot de laagste vormen van bestaan, ontvangt en bewaart voor altijd den indruk van ieder ding, vorm, voorwerp of wezen dat ooit bestaan heeft.

Het astrale licht of de verdunde aether, vervullend alle ruimte, beantwoordt door zijn natuur en hoedanigheden aan de geestelijke lichamen der bezielde wezens. Gelijk hunne geestelijke lichamen en innerlijke geesten door afscheiding de ziel vormen, zoo vormt het geestelijk deel van alle stoffelijke dingen, gehuld en doordrongen van het astrale licht, door afscheiding van het innerlijke geestelijke, het ziel-principe van de werelden en van alle stoffelijke lichamen in de ruimte. Materiëele vormen worden door den tijd oud, vervallen en storten ineen, maar wat zij g e w e e s t z ij n, blijft afgedrukt in het astrale licht, dat den indruk ontvangt van alle sporen, overblijfselen en puinen der vormen, die ineen gestort zijn en opgehoopt worden eeuw na eeuw, overblijfselen en puinen, vastgehouden door het astrale licht en hangende aan en om de aarde, die gij, waarde heer, hebt geteekend.

In deze schetsen ziet ge de mausoleums (praalgraven) der eeuwen, steeds vasthoudend deelen van de onsterfelijke elementen der ziel — de ziel van de wereld — doch te zamen gehoopt in fragmenten en overblijfselen alleen. »Zie dezen kop, dien ik vasthoud" (een porseleinen kop van de tafel nemend), »wie kan de geschiedenis verhalen van de klei, waarvan hij gemaakt is? Ga terug door de eeuwen en de kleuren, waarmede zijne oppervlakte bedekt is, de steenkolenmijnen van het vuur, waarin hij gebakken is, de boomen die samengeperst werden tot die steenkool, de schepselen die beschutting zochten onder hen of leefden van de vruchten en bladen dier boomen; in één woord, een millioen jaren van geboorten, van sterven, van groeiende vormen, en vervormingen, zijn allen opgesloten in de geschiedenis van dezen kop" . . . Allen rondom mij zwegen, behalve de artist, die met een lage stem, afgebroken door ontroering, zachtkens

vroeg: »Maar waarom ben ik uitgekozen om deze vervallen praalgraf-puinen uit het grijs verleden te teekenen?

»Omdat gij daartoe geschikt zijt" hernam ik. »Dit zijn de dagen der openbaring, de zegels zijn allen verbroken, de sluier van het mysterie is in tweeën gescheurd en de grondslagen voor den godsdienst der natuur worden gelegd. Gij zijt een van de bouwlieden, ofschoon gij het niet weet, en de geesten, belast met die openbaring, die in u de geschiktheid ontdekten om dit werk voor hen te doen, hebben tot heden niet de gelegenheid gehad u de beteekenis en bedoeling duidelijk te maken, van datgene waartoe zij u dringen het voort te brengen.

»Wees niet ontmoedigd, gij zijt bezig mede te werken tot het schrijven van den bijbel der toekomst. . . ."

De kloeke geest van onderzoek, die zoo krachtig en gelukkig het Amerikaansche volk karakteriseert drong vele vragen hoffelijk, maar klemmend aan mij op. Misschien heb ik mijne hoorders verschrikt door deze te beantwoorden meer van een occultistisch standpunt, dan uit een Spiritisch gezichtspunt, waarmede zij gewoon waren de Spiritische verschijnselen te bezien. . . .

»John", zei ik tot mijn goeden vriend en reisgezel, Mr. Dudley, den volgenden morgen, »je moet er niet meer bij mij op aandringen toespraken te houden tot de menschen, die mij meer kunnen leeren dan ik ooit vergeten ben." Zoo sprekend, stapten we in het rijtuig, dat ons voeren zou naar grooter wonderen nog dan wij ooit aanschouwd hadden.

V

DIRECTE GEESTEN-STEMMEN.

Gedurende eenigen tijd, tegen het einde van mijn eerste bezoek aan »het land van het Verre Westen" en mijne eerste navorschingen omtrent de werkelijkheid van de gemeenschap tusschen de geesten, die overgegaan waren tot den tweeden en hoogeren trap van het bestaan en die welke nog achtergebleven waren op aarde, was ik vol van een onverzadelijk verlangen om de juiste betrekking na te sporen, die er bestaat tusschen de zichtbare en de onzichtbare sferen van het zijn. Beiden in betrekking tot de onder-aardsche en boven-aardsche geesten (zooals ik ze geleerd had te onderscheiden in de scholen van het occultisme) en de geesten der menschheid, gelijk ik die vond geopenbaard in den stroom van bewijzen over mij uitgestort op iedere nieuwe plaats en tooneel, dat ik bezocht gedurende mijne onderzoekingen in Amerika.

Immer had ik geluisterd naar de pleidooien van mijne rede en de aspiraties van de ziel in mij, dat de dood, zooals wij dien kennen op deze planeet, n i e t het einde van alles was; maar terwijl ik intuïtief mij verzekerd voelde van een voortgezet bestaan aan gene zijde van het graf, was ik, zooals ik voren reeds heb beleden, maar zeer weinig voorbereid de waarheid in te zien van het feitelijk aanwezig zijn van tusschenplaatsen van het bestaan, als die waarin ik werd ingeleid door de wondervolle telegrafie, die ik in werking vond tusschen de natuurlijke- en de geesten wereld in Amerika.

Zekeren avond laat besteedde ik met het schrijven aan mijne vrienden in Indië en zette daarin mijne plannen voor een zekere nabijzijnde periode uiteen. Den volgenden dag bracht ik een bezoek bij J. B. Conkling een bekend test-medium te New-York.

Door schrifturen van dezen man (een volkomen vreemdeling voor mij) werd mij verzekerd, dat ik Amerika niet zou verlaten op den tijd, dien ik daartoe bepaald had. Deze mededeeling ging vergezeld door herhaling van bepaalde zinsneden uit mijn schrijven van den vorigen avond, dat geen menschelijk oog dan het mijne gezien had. Na deze verrassende opmerkingen volgde de aankondiging, dat ik den avond van dien dag een brief zou ontvangen van de familie, waarheen ik geschreven had, die zou dienen tot verificatie van de gemaakte voorspelling.

Mr. Dudley zei op zijne gewone sceptische manier: »Maar, mijnheer de geest, Mr. Gray heeft juist een brief op de post gedaan, om zijn terugkomst aan te kondigen; hij zal, daar ben ik zeker van, zijne plannen niet veranderen."

»Mr. Gray heeft zulk een brief niet op de post gedaan," luidde het snel en blijkbaar automatisch door de hand van het medium geschreven antwoord. »Die brief ligt nog op de tafel in de slaapkamer van uw vriend.

»Wat een kinderachtige stof om over te schrijven!" hoor ik dunkt mij, eenig ernstig professor of geleerde dame uitroepen. Is dit werkelijk zoo, goede heer of mevrouw? Heb dan slechts een weinig geduld en oordeel daarna. Laat op dien avond in ons hotel terugkeerend, vond ik een brief uit Indië, geschreven door een vriend, mij vriendelijk aanradend mijn verloftijd te verlengen, daar hij beloofde zich bij mij in Amerika aan te sluiten, en mij voorstellend mijn terugkomst tot eenige maanden later te verschuiven. Sluitend de portefeuille, waarin deze met andere brieven was gelegd, viel de brief, dien ik in den vroegen ochtend geschreven had, waarin mijn aanstaand vertrek naar Indië werd aangekondigd en dien ik met verscheidene andere meende op de post gedaan te hebben, van de tafel op den grond, blijkbaar was hij door mij over het hoofd gezien.

Met deze missive in de hand zittend en mij verblijdend in dit schijnbaar toeval, waardoor zij ongepost bleef, drongen zich volgende redelijke gevolgtrekkingen aan mij op, die de eenvoudige en schijnbaar tegenstrijdige geestenmededeeling op den voorgrond deed treden.

Deze geesten kunnen z i e n wat hier op aarde geschiedt, mijn schrijven over mijne schouders gadeslaan en zich den inhoud mijner brieven eigen maken. Mocht besliste twijfelzucht beweren, dat een z e k e r i e t s geest genoemd den brief zou hebben gelezen, hetzij in zijn werkelijke taal en woorden, hetzij in mijn brein, dan antwoord ik, dat d i t i e t s in mijne hersenen niet de vergissing las, waardoor de brief ongepost bleef, daar i k n i e t w i s t, dat ik die vergissing gemaakt had. Hieruit volgt, dat als deze g e e s t e n, zooals ik ze maar noem, i e t s m o e t e n w e t e n d o o r o n z e h e r s e n e n, zij ook eenige zaken kennen NIET in onze hersenen aanwezig. Zij zagen een brief die mij eerlang zou bereiken, wiens inhoud geheel onverwacht voor mij was, een brief, dien ik niet, maar zij wel hadden gelezen, met het doel mij de verzekering te geven, dat ik het land niet zou verlaten op den tijd, dien ik had vastgesteld. Hier was dus het bewijs, dat wij omringd zijn door onzichtbare intelligenties, die meer zien en meer weten dan wij en toch aan ons onbekend zijn.

Is het dan zoo k i n d e r a c h t i g het feit aan te toonen, dat wij door zulke intelligenties omringd zijn, en te bewijzen dat wij in verbinding gekomen zijn met een wereld tot hiertoe onbekend aan ons? Als deze kennis iets waard is voor de menschheid, in het bijzonder als zij haar iets leert omtrent de wereld, waarvan deze intelligenties komen en welke onze wereld zal zijn op den volgenden trap van het bestaan, dan doet het er zeker niet toe, hoe eenvoudig en alledaagsch ook de middelen zijn, waardoor deze kennis verkregen wordt.

Stemmen — niet van de onhoorbare natuur naar welke ik gewoon was te luisteren d o o r m i j n e z i e l dus niet door mijn lichamelijk oor — zuiver menschelijke stemmen, hoorbaar voor het stoffelijk oor, die de materieele atmosfeer deden trillen — zulke stemmen kwamen tot mij en spraken op een toon even helder als mijn eigen stem. Dat ook anderen zulke stemmen hebben gehoord blijkt uit de volgende getuigenis. Ik deed een reis naar een vervallen zeeplaats in Maine »Sullivan" geheeten. Daar ontving ik van den oud-burgemeester

en een twintigtal oude lieden bij eede de verklaring, dat zij in het jaar 1806 gedurende verscheidene maanden de geest van een overleden dame — zekere Mevr. Nelly Butler, die onder verdachte omstandigheden in die stad gestorven was — nu en dan hadden hooren spreken, zingen, toespraken houden, antwoorden op vragen geven, zichtbaar verschijnen en deelnemen in de gesprekken op groote vergaderingen van menschen in verschillende plaatsen. Een oud zeekapitein, een bloedverwant van de overleden dame, gaf mij een pamflet geschreven en uitgegeven door een ooggetuige en nauwlettend beschouwer dezer wondervolle verschijnselen — zekeren predikant Cummings. Dit pamflet, vermeldt in bijzonderheden de daden en gezegden der verschijning, waaraan toegevoegd zijn de getuigenissen van twintigtallen bewoners dier plaats en hunne verklaringen onder eede omtrent de waarheid hunner getuigenissen. Ik gaf het vervolgens aan mijne vriendin, Mevr. Emma Hardinge, die uitgebreide uittreksels daarvan heeft gemaakt in haar tijdschrift: »The Western Star" en in haar grooter werk getiteld: »Nineteenth Century Miracles. [1])

Steunend op weten en niet alleen op redeneering omtrent de sferen van bestaan die zich bevinden om deze aarde — »het al" voor de materialisten; de voetbank voor een eeuwigen Hemel of een eeuwigdurende Hel van kwelling voor den intelligenten christen — ondernam ik een anderen reistocht, doch ditmaal geheel alleen. Eerst ging het naar Delphi, Indiana, door aanbeveling van spiritische vrienden uitgenoodigd door een vriendelijk en voorkomend geneesheer aldaar, zekeren Dr. Beck. Deze heer ontving mij allerhartelijkst en maakte de noodige schikkingen voor mijn reis naar een naburige stad, Medina geheeten, en verschafte mij tevens een introductie bij een daar wonende dame, Mevr. Lewis, in wier woning ik getuige was van de meest buitengewone verschijn-

[1]) Daar het ons niet mogelijk is het oorspronkelijk pamflet te verkrijgen zullen we aan het slot van dit hoofdstuk dezer autobiografische schetsen de uitvoerige uittreksels uit Mevr. E. H.'s boek dat in ons land schaarsch voorkomt hieraan vertaald toevoegen. J. S. G.

selen, zooals ik ze nog niet bijgewoond had. Mevr. Lewis en hare familie waren trouwe aanhangers van zekere christelijke secte, maar geen spiritualisten; toch hoorde ik in het huis van deze vriendelijke dame de stem van een onzichtbaren spreker, die op een eenigszins heeschen fluisterenden, doch duidelijken toon mij bij mijn werkelijken naam en titel noemde, zwoer met een zwaren eed, dat ik een goede kerel was, »ofschoon een bedrieger", verklaarde dat hij leefde in dat deel der geestenwereld, welke het huis vervulde; dat hij van meening was daar te blijven en te zorgen voor de kinderen van Mevr. Lewis, zoolang als hij dacht dat noodzakelijk was, en zijne conversatie vermengend met vele eeden betuigde hij, dat hij een beter werk deed door den werkelijken overgang van het aardsche leven naar gene zijde van het graf mede te deelen, dan al die bedelaars (zijn eigen hoffelijk woord) die een pak leugens prediken in de schilderhuisjes der kerken. [1])

Den dag volgende op dit merkwaardig interview uitgaande met Dr. Beck, geleidde mijn hoffelijke gezel mij naar de naburige stad Williamsport en daar hoorde ik in een langdurig onderhoud met den uitgever van het »West Branch Bulletin" de geschiedenis van »Bill Dole," den sprekenden geest; van de groote scharen begeerige onderzoekers, die gedurende maanden achtereen zich verdrongen om het huis van Mevr. Lewis, om »Bill" te hooren spreken, zweren, kloppen, zingen, en »op alle mogelijke wijzen opsnijden." Dat alles was zoo ongerijmd en in volkomen tegenspraak met onze denkbeelden van afgescheiden geesten, daar het als het ware een representatie was van de kerkhof-scene vol bezetenheid en aanroeping der dooden in Meijerbeer's opera Robert le Diable en die dus als een echte geschiedenis voorstelde. De uitgever te Williamsport verschafte mij de gedrukte rapporten van tooneelen en gesprekken met »den sprekenden geest van Medina." Ook deze heb ik ter hand gesteld aan Mevr. E. Har-

[1]) Aan het slot van dit hoofdstuk zullen we het een en ander uit de officieele stukken omtrent »Bill Dole" in de pers te Williamsport toevoegen.

J. S. G.

dinge, die naar ik vernam later ook zelf het tooneel dezer wonderen bezocht.

Er is nog een ervaring, waarvan ik verplicht ben een deel — en tot mijn spijt moet ik erbij voegen slechts een deel — onder de aandacht der lezers te brengen al zijn zij waarschijnlijk reeds bekend en vertrouwd met de verschijnselen, die ik te verhalen heb. Mijn hoofddoel voor de herhaling van rapporten en verhalen van reeds gepubliceerde verschijnselen is om te wijzen op het effect, dat zulke gezichten en geluiden, als waarvan ik kan getuigen, moeten maken op iemand, ten minste op hen die er persoonlijk getuige van waren.

Opgeroepen om met spoed naar New-York terug te keeren, om den vriend uit Indië te verwelkomen, wiens brief door de geesten van J. B. Conkling mij bekend gemaakt was — zooals ik reeds verhaald heb — bleef ik in de City gedurende veertien dagen, voor ik weder gelegenheid vond die verwijderde streken te bezoeken, waarnaar ik verlangde om mijne onderzoekingen voort te zetten. Op het einde van die twee weken ging ik in gezelschap van Mr. Dudley, mijn vriend uit Indië, dien ik Monsieur Lotti zal noemen, en twee Hindoesche bedienden op reis. Ons kleine gezelschap ging gedeeltelijk per spoortrein en verder in een groot reisrijtuig naar het plaatsje Dover Village, gelegen in Athens County, Ohio, om daar eenige kringen voor geesten-manifestaties bij te wonen, waarvan de wonderlijkste verhalen de ronde deden.

We hadden veel vermoeienis te doorstaan en ontmoetten geheele scharen van reizigers naar deze plaats. Als het ons eindelijk na veel inspanning gelukt was een afzonderlijk voertuig machtig te worden, ons van paarden en een koetsier te voorzien, vreesden we dat het ergste ons nog te wachten stond om het tooneel te bereiken, dat het centrum scheen te zijn, waarheen vele nieuwsgierige en weetgierige onderzoekers zich getrokken gevoelden.

Eindelijk tot het doel onzer bestemming gekomen, bevonden we ons in een woeste, steenachtige streek te midden van kale rotsen, groepen hooge pijnboomen, omringd door rijen van

bergen zonder eenigen plantengroei en bestrooid met oude rotsblokken, die de sporen droegen van hun steen-geschiedenissen, van hunne verre reizen tienduizenden van jaren geleden. De bewoners van dit onherbergzaam oord waren gering in aantal en woonden ver van elkander. Twee ruw gebouwde verblijfplaatsen waren er opgericht om de groote scharen menschen te herbergen, die naar dit tooneel van wonderen te samenstroomden, maar bij onze aankomst waren die zoo overvol, dat wij genoodzaakt waren naar een meer geschikt verblijf eenige mijlen verder te reizen.

Het duurde verscheidene dagen vóór wij gelegenheid kregen om toegelaten te worden tot de tooverachtige kringen, die wij wenschten bij te wonen. Nu werd ons een bezoek toegestaan door Mr. Jonathan Koons in een »Spirit house", dat hij zelf had gebouwd van pijnboomblokken, door hem zelf gehakt uit het woud achter zijn eigen hoeve, een van de zoo weinige bewoonbare plaatsen verspreid in dit eenzame, verlaten en treurige district. Ik vernam dat deze Mr. Jonathan Koons een kolonist was, die met vrouw en talrijk kroost, daar een verblijf had gezocht, waar hij bevrijd was van de mededinging en den wedijver der meer bevolkte streken. De bekwame planter vertelde ons zelf in het onderhoud, dat wij met hem hadden vóór wij tot zijn kring werden toegelaten, dat hij een dergenen was, dien de wereld »atheïst" noemt; dat hij van zijn afgelegen oord gereisd was naar Rochester, New York, om de geesten-kloppingen te hooren en te onderzoeken, en om zoo mogelijk te weten te komen of er een opstanding was na »den eindeloozen slaap in het graf". Hij had bevonden, zooals hij ons verklaarde, dat de dooden allen weder leven; en teekens gehoord en gezien van zijn vader, moeder en vrienden, wier lichamen tot stof overgingen in het sombere graf. Hem was verzekerd door deze geesten, dat hijzelf en zijn geheele familie van negen kinderen, zelfs het kind in de wieg, dat zij allen in het bezit waren van een bijzondere magnetische kracht, waardoor de bewoners van de geestenwereld, zelven levend in een sfeer van etherisch magnetisme

konden werken als telegraaf, en zingen, spreken, muziekmaken, schrijven en alles doen, wat zij als stervelingen ooit hadden kunnen doen. Volgens de aanwijzing van deze levende-dooden zooals Mr. Koons het uitdrukte, had hij een groote log-hut gebouwd op een hoogen kalen heuvel, waar verborgen plaatsen bedrog en medewerking eenvoudig onmogelijk waren.

Gedurende verscheidene jaren had hij, zooals de goede man ons mededeelde, zijn »spirit house" opengesteld voor alle belangstellenden vrij van elk entree-geld, dikwijls zijne bezoekers uit eigen middelen herbergend en onderhoudend; en voor al die gastvrijheid aan honderden vreemdelingen bewezen — voor de gezichten en geluiden, die de tegenwoordigheid van de bewoners eener nieuwe en tot hiertoe onbekende bestaanssfeer, bewezen; voor de tentoonspreiding van wonderen die onderzocht moesten worden door elk student, ieder professor op aarde en die gewis de ledige taal van elken Christenkansel zouden veranderen, voor dat alles was deze familie beleedigd, uitgeworpen, vervolgd en mishandeld; de opbrengst van hunne hoeve als koopwaar afgewezen; hunne schuren en hooistapels verbrand; de vensters van hun huis ingeworpen en zij zelven door het publiek in den ban gedaan en zóó gekweld, alsof zij de grootste misdadigers geweest waren.

Ik vernam dit van de familie zelve, van hunne veraf wonende buren, van vele pers-reporters die hem bezocht hadden en later werd dit nog bevestigd door de onvermoeide onderzoekingen van Emma Hardinge, de historie-schrijfster der spiritische beweging, in haar verhaal van deze wondervolle familie en van de wreede vervolgingen die zij hadden te lijden, gepubliceerd in »Modern American Spiritualism" [1])

De séances, welke Mr. Koons en zijne kinderen ons toestonden, hadden plaats in één kamerig blokhuis voorzien van ruwe zetels, een lange houten tafel, een groote verzameling

---

[1]) Het komt ons belangrijk voor, om het bedoelde authentieke verhaal van Emma Hardinge over Koon's en Tippie's »Spirit Rooms" op dit hoofdstuk te laten volgen. J. S. G.

van muziek-instumenten, pennen, inkt, papier en een menigte geesten-schriften en geesten-teekeningen vastgehecht aan de blokken waaruit dit primitieve huis opgebouwd was Deze instrumenten waren opgehangen aan het dak en buiten ieders bereik. Ik hoorde ze aanslaan in het donker van de gesloten kamer en op meesterlijke wijze bespelen. Koor- en solo zangen werden door de geesten-voordragers gegeven met een kracht en schoonheid, onmogelijk om te beschrijven [1]) en lange rede-

[1]) Zij, die in 1894 de séances, voornamelijk die in intiemen kring, van Jesse Francis Shepard hebben bijgewoond, zullen den schrijver begrijpen. Men zie over dit medium, wat Mevr. E. v. Calcar over hem schreef (Dl. 6 blz. 274 en Dl. 7 blz. 349 van »Op de Grenzen"). Omtrent de muzikale séances met J. F. Shepard worden hier nog opgenomen de verklaringen die Nederlandsche onderzoekers in 1894 over die voordrachten publiceerden.

De heer F. W. H. v. Straaten te Apeldoorn schreef o. m.

Bijzonder aangrijpend was een duo, dat, volgens de mededeeling van den heer Shepard, gezongen werd door la Malibran, de beroemde soprano, en Lablache, den wereldbekenden bas. Diep en vol klonken de tonen des laatsten, toen hij, onder accompagnement van Rossini, het Agnes Dei aanhief, en verrukking greep ons aan, toen zijn stem onmiddellijk werd opgevolgd door de liefelijke orgeltonen der soprano, die als een leeuwerik naar boven vloog, en hooger tonen uitstiet, naarmate zij zich verder in het luchtruim scheen te verliezen, lang aangehouden trillers, eindigende in een niet minder lang aangehouden hoogen juichkreet, om telkens weer gevolgd en afgewisseld te worden door de zware bastonen van Lablache Hoe, zoowel de bastonen als die der soprano uit een en dezelfde keel kunnen voortgebracht worden, wekte ieders verbazing en blijft een raadsel welks oplossing, misschien zelfs niet te geven is door de geesten zelven, die dit kunstwerk volbrengen.

Ook madame Persiani gaf ons een solo-gezang. Meer dan 20 jaren geleden hoorden wij haar op Java; hare stem schijnt in het geheel niet geleden te hebben door haar heengaan van de aarde, al moet zij nu de organen van een ander, en nog wel van een man, gebruiken, om hare hoorders in verrukking te brengen. O, onverklaarbaar wonder van de werking van geest op stof! te vergeefs zou een menschenkind het beproeven, een antwoord te vinden op de vragen aangaande het hoe? en het waardoor?

Het slotstuk van den avond was »the Egyptian March" eene muzikale dramatische voorstelling van het verdrinken der Egyptische legerdrommen in de Roode zee, bij hunne vervolging van de Israëlieten. Men hoort uit de verte de zware legerwagens, de regelmatige stappen van dichte legerkorpsen aankomen, het geruisch en gedruisch van een gansch zeer groot heir en het gerol van de steeds machtiger wordende golven der zee; naar mate het laatste toeneemt, sterft het eerste weg; eindelijk nog slechts nu en dan een schellen of doffen wanhoopskreet, en dan niets meer dan het bruisen der wateren, zooals men dit aan ieder strand hooren

voeringen door stemmen sprekend door de spreektrompetten over allerlei wetenschappelijke onderwerpen. Vele schrifturen

---

kan. De verbeelding behoeft daar niets bij te doen; het is de branding, die men hoort breken op een hellend strand.

De heer D. Hoogeweg uit Arnhem getuigde:

Een der ziende mediums, Mej. Marie B, was achter den heer Shepard gezeten, en zoodra hij het eerste stuk begon te spelen, hoorde zij aanhoudend achter zich de tonen noemen, die gespeeld werden, of liever, om hare eigenaardige wijze van uitdrukkingen te bezigen, het was haar of zij tusschen zich en haar broeder, de tonen zag aangeven, door een orkest van geesten, die zij achter zich zag zitten. Bij 't zingen bespeurde zij een geheel koor van geesten achter den heer S, hunne thans waarlijk hemelsche muziek latende hooren, terwijl de mond van den heer S. gesloten was. Dit komt precies overeen met wat het medium mij te Apeldoorn reeds vertelde en wat ook te Parijs meermalen is waargenomen, dat hij wel het pianospel hoorde, doch nimmer iets van den zang. Ook door andere mediums werden herhaaldelijk geesten gezien, zoo ook door de beide heeren, dat er gezongen werd. Hoog boven en achter het medium S. zag ik eene vrouwelijke gestalte. Gedurende het zingen werd op mijn rechterschouder een geestenhand gelegd en gedurende dien tijd ging er eene sterke fluidische strooming van mij naar den heer S., die mij recht tegenover zich geplaatst had. 't Was niet zoo donker in de zaal oi ik kon alle aanzittende personen zien. Ook twee der broeders B. zagen geesten en onder het zingen hoorde een van hen een geest achter zich in de zaal, terwijl weder een derden broeder B. den geest, die het basgeluid voortbracht aan de rechter- en dien geest die de bariton zong, ter linkerzijde van het medium zag. Bij de voordracht van de marche egyptienne, zag meer gemelde juffrouw B. een aantal geesten rondom den heer S. waaronder één in Oostersche kleederdracht, geheel naakt onder de armen. Hij scheen haar toe de leider te zijn. Zij vond de kleederdracht geheel zoo, als zij die op de platen van het Oude Testament meermalen gezien had. Gedurende het spel, dat onovertrefbaar schoon was, zag zij onophoudelijk bliksemstralen, (lees: geestelijk fluide) op de toetsen nederschieten. Telkens als de piano bespeeld werd door het medium, zag zij hoe de handen van hem zacht over het klavier bewogen werden, zonder als 't ware de toetsen aan te raken, doch dat meerdere geestenhanden de piano bespeelden. Het beste bewijs, dunkt mij, dat de heer S. de muziek niet voortbrengt.

Toen de heer Shepard het laatste stuk ten gehoore bracht, onderging volgens haar het medium eene geheele gedaanteverandering (transfiguratie). Hij werd een heel oud man, van eene lange gebogene gestalte, met lang grijs haar (Liszt), die zich geheel over de piano boog en zóó speelde. Mej. B. kent niets van muziek en heeft den naam van Liszt hoogstwaarschijnlijk nimmer gehoord. De beschrijving, die een mijner vrienden, een oud-leerling van Liszt, thans professor in Duitschland, mij meermalen van den persoon van Liszt gaf, komt geheel overeen met de beschrijving van den geest (zelfs van zijne gelaatstrekken), die het medium inspireerde.

De heer van Sorgen van Utrecht schreef op 12 Feb. 1894:

werden op de tafel geworpen geschreven met potlood, dikwijls met nog natten inkt, eenigen hiervan werden gepubliceerd in

---

Gisteren, Zondag den 11en, hadden we de 2e séance. Het medium was voor mij zeer vriendelijk geweest: in een hoek der kamer, daar waar mij mijn plaats aangewezen werd, benevens die van eene der dames, die bij de eerste séance met mij buiten de kamer waren gegaan, brandde een flauw lichtje achter rose papier verborgen. Meer, verklaarde het medium, kon hij niet voor mij doen. Wij hebben hetzelfde spel gehoord, denzelfden zang — hier en daar een kleine variatie, en wat is er toen met mij gebeurd? Ik verklaar u, dat ik geen raad meer wist met mijne oogen: het was om ongerust te worden: telkens keek ik achterom naar het licht en naar een voorwerp dat daar toevallig onder stond, om te weten — benauwende ervaring! — of ik nog zien kon de gewone dingen mijner omgeving. Want ik zag niets dan kleine blauwe bliksemflitsjes, die als opschoten voor mijn oogen, als ik den kant van de piano uitkeek, en ze rolden en wentelden zich, en werden groote, wit-lichtende wolken, die verdwenen, om voor andere plaats te maken, telkens weer haar begin hebbende in zoo'n blauw puntje of bliksemflitsje. Werd er gezongen, dan was dit licht sterker en hooger boven de piano, dan bij het spel. Pauseerde het medium even, dan hield het verschijnsel op. Het was zeer vermoeiend: ik was om die reden blij, dat de séance geëindigd was.

De heer I. M. Keen te 's-Gravenhage schreef:

Veni, vidi, vici. Ik kwam, ik zag, ik overwon, mag de heer Shepard, den beroemden Imperator wel nazeggen. Het aantal concerten in den Haag is van lieverlede veel grooter geworden, dan men aanvankelijk wel vermoedde. Voor een deel moet dit worden toegeschreven aan het feit, dat er eigenlijk veel meer spiritisten zijn dan men vermoedt, maar vooral ook daaraan, dat in den Haag de muziek van den heer Shepard naar waarde wordt geschat. Voornamelijk onder de hoogere standen der maatschappij geeft hij zijne concerten. Ik wil niet indiscreet zijn, maar, zoo ik daartoe gemachtigd was, zou ik den lezers van dit weekblad eene zeer aanzienlijke lijst van personen uit de allerhoogste kringen van den Haag kunnen geven, die deze uitvoeringen hebben bijgewoond, ja, herhaalde malen hebben aangehoord. Geen wonder! De indruk, dien deze muziek teweegbrengt, verschilt zoo sterk van wat men gewoonlijk hoort. Ik heb nu drie concerten bijgewoond, en telkens waren ze anders. Laat ik mij bepalen tot den »Egyptischen marsch."

Van verre nadert het leger van Pharao, dat de Israëlieten nazet. Machtiger en sterker wordt de chaos van tonen, die den hoorder omgeeft, de krijgsmuziek klinkt en daarbij hoort men de duizenden van krijgers en het gekletter der wapenen. Te midden van dat alles het woelen en bruisen der zee en het onweder, dat alles overstemt met zijne machtige en schrikwekkende donderslagen.

Als een vreeselijke droom gaat daar als 't ware voor uw geestesoog een machtig leger te gronde in den wilden strijd der elementen; en daarna wordt het kalm, de God Israëls heeft zijn vermogen getoond; we staan aan 't strand, vervuld van weemoed over het tooneel dat we aanschouwden. De woedende zee wordt rustig en eindelijk hoort ge niets meer dan het

kleinen brochurevorm. Ik vroeg waarom de sprekers de trompetten gebruikten om door te spreken, en de geest antwoordde mij onmiddellijk: »Voor hetzelfde doel als gij uw keel gebruikt."

Mr. Dudley: »hebben de geesten dan geen kelen?"

---

mystieke ruischen der golven in de blauwe verte, 't is of ge uren ver heenziet over de eindelooze vlakte, terwijl aan uwe voeten met zacht gedruisch de golven breken op het strand, steeds zwakker, 't is of uwe ziele opvaart van de aarde in den reinen ether en ge al die tooneelen van macht en ellende achter u laat. En zie, de muziek heeft opgehouden, terwijl ze in uwe voorstelling nog voortwerkt, en ge ontwaakt pas ten volle tot de werkelijkheid, wanneer ge aan het einde van die onvergetelijke uitvoering een zwak lichtje ziet ontsteken in de kamer der samenkomst. Een vol licht zoudt ge niet dadelijk kunnen verdragen, hoeveel minder de geïnspireerde kunstenaar, die nog geheel is onder den indruk van de machtige en hooge invloeden, die hem dwongen te doen wat hij deed!

Al schijnt het in den beginne onmogelijk tot eene analyse van het geheel over te gaan, toch herneemt ook het verstand zijne rechten. De eerste maal reeds had ik er voor gezorgd, dat er twee uitstekende musici in mijn gezelschap waren. Wie van pianomuziek eenige ervaring heeft, vraagt zich af: »hoe is het mogelijk, met eene piano dat alles voort te brengen?" 't Is soms alsof acht vleugels niet voldoende zouden zijn voor dat effect. Maar wat den diepsten indruk misschien nog maakte op degenen, die der zake kundig waren, was wel het ruischen van den eindeloozen oceaan. 't Is mij eenvoudig onverklaarbaar, hoe dat effect wordt verkregen," werd mij meer dan eens verzekerd.

En vraagt ge 't den heer Shepard, dan antwoordt hij: »I don't know."

Zoo weet de nachtegaal ook niet hoe hij zingt en jubelt in den lentenacht; hij kan niet anders.

»Zou u die muziek kunnen schrijven?" vroeg ik aan den heer Shepard. »Neen," antwoordde hij, »de noten zouden er al te gek uitzien." 't Is dan ook geen muziek volgens de orthodoxe regelen der kunst; daarover leze men de opinie van Prof. Rahn te Parijs. Maar behalve dat, wat wij menschen onder regelen hebben gebracht, is er nog zooveel, dat wèl vaak geloochend wordt en toch de onbehoorlijke vrijpostigheid heeft wèl te bestaan. Denk maar eens, lezer, aan het magnetisme naast de officieele geneeskunde, aan het spiritisme naast de officieele godsdiensten aan de eene en het zoo erg knappe materialisme aan de andere zijde. En voor dengene, die eenmaal zoover gekomen is, dat hij ook aan datgene, wat niet in formules is ingepaald en doodgedrukt, recht van bestaan toekent, als bestaande erkent, wordt het maar al te vaak waar, dat er nog eindelooze waarheden te ontdekken, nog eindelooze genietingen te smaken zijn, waar de gewone wereld volgens het hooggeleerd vonnis der hooggeleerde heeren moet ophouden.

En ondergeteekende die 12 séances met Shepard heeft bijgewoond, toen deze vier weken bij hem logeerde, verklaart dat geen dezer getuigen heeft overdreven. Zij hebben de helft nog niet aangezegd.

J. S. Göbel.

Het antwoord luidde: »Jawel, maar wij kunnen niet meer spreken in of door uw atmosfeer zonder een stoffelijken geleider, evenmin als gij kunt spreken of zelfs leven in onze atmosfeer met uwe aardsche lichamen."

Deze en vele andere verstandige, scherpzinnige, soms geestige antwoorden bewezen den graad van intelligentie onzer vreemde bezoekers en de belangstelling, die zij toonden in onze gesprekken. Dat hunne kennis van ons verre overtrof, hetgeen wij van hen wisten, werd voldoende aangetoond door het feit, dat zij Monsieur Lotti, Mr. Dudley en mij bij onze werkelijke namen noemden en bij name naar eenige onzer vrienden in Indië en Engeland informeerden. Van Emma Hardinge spraken zij, alsof zij een der hunnen was; een stem riep vroolijk uit: »Zij is bezig mij in haar boek te zetten" (een boek dat eerst 18 jaren later werd uitgegeven). Toen ik vroeg: »Hoe kent gij haar en weet ge wie zij is?" werd mij zulk een antwoord gegeven dat ik overtuigd was, dat zij haar door mij kenden — en volkomen juist ook. Daar is slechts één voorval nog, verbonden aan deze wondervolle tooneelen, dat vooral mij belangrijk voorkomt in de herinnering terug te roepen. Gedurende de vele jaren van mijne onderzoekingen in het occultisme, ben ik steeds bezocht, geleid en gevolgd geworden door een nobelen geest, altijd aan mij voorgesteld als een »planeet engel" één naar de aarde gezondene om te helpen bij de uitstorting eener nieuwe bedeeling over hare bewoners, waarbij de tusschenkomst van menschelijke instrumenten noodzakelijk was. Deze planeet-engel — zooals hij in onze occulte zittingen genoemd werd — was altijd aan ons gesluierd verschenen, gehuld in een lichtenden nevel, behalve bij één bepaalde gelegenheid, die het juist is, waarop ik straks de volle aandacht wil vestigen Keeren we nu terug tot de tooneelen, die ik beproefde te beschrijven. Op een bijzonderen avond, toen mijn eigen klein gezelschap het hoofddeel vormde van de vergadering, te midden van het gerommel van de verwijderde donderslagen, die weerklonken en voortdurend in langdurige echo's teruggekaatst werden langs de woeste

onherbergzame hellingen en valleien van het Ohio-gebergte; terwijl de duisternis van het »Spirit-huis" onophoudelijk verlicht werd door de achtereenvolgende blauwe zig-zag bliksemstralen en de bellen boven onze hoofden rinkelden; de terugkaatsingen van den donder weerklonken in de trommen en de muziekinstrumenten rondom en boven ons deden dreunen, als het gekreun van onrustige geesten, deed een zware verontrustende slag van de artillerie der hemelen het »Spirit-huis" en den heuvel, waarop het stond, schokken tot op zijn grondvesten, terwijl zonder ophouden het verblindende woeste hemelvuur het dak, de wanden en de omringende atmosfeer scheen te doordringen, vormend voor mijne gewaarwording een uitgebreid, grenzeloos amphitheater van flikkerende vlammen, verblindend elk oog behalve het mijne, en dwingend elk aanwezig menschelijk wezen, behalve mij, hunne gezichten onmiddellijk met hunne handen te bedekken; toen was het, dat ik alleen kalm en rustig zat in volle aanschouwing van het ongesluierde heerlijke gelaat van een machtigen planeet-engel. Hij, dien ik zag, scheen zich te verheffen ver weg in de hemelen; hij, wiens gelaat en zwevend hoofd ik zag door het nu transparante dak, blikte voor een oogenblik liefelijk, beschermend in mijne oogen; een oogenblik waarin ik een leeftijd doorleefde; op hetzelfde oogenblik raakte een geest mij aan en plaatste in mijn hand een rol papieren, die ik intuïtief wegstopte in mijn boezem om ze alleen te bestudeeren. Nu was het gelaat in de hemelen, in de woedende atmosfeer, geheel verdwenen. De bliksemende lichten gingen uit alsof een reusachtige hand hen gedoofd had. Te midden van het verre gerommel van den aftrekkenden donder nu nog slechts zwak weerkaatst door de bergravijnen, klonk de kloptoon als teeken om licht te ontsteken en de zitting op te heffen. Als de lampen door een der familieleden waren ontstoken, merkte de vader op: »Dit is de zwaarste donderstorm, dien ik ooit bijgewoond heb, sedert ik woon te midden dezer woeste bergen."

VI.

WONDERVOLLE SPIRITISCHE MANIFESTATIES IN MAINE IN DE JAREN 1800—1806.

Een van de meest buitengewone manifestaties van geestengemeenschap is het authentieke verhaal, van hetgeen in Amerika plaats had voor de Rochester-kloppingen in het jaar 1800 in den Staat Maine. Een algemeen verhaal ervan is gegeven is een pamflet, geschreven door den predikant Abraham Cummings, een ooggetuige van de verschijnselen door hem te boek gesteld. De titel ervan is: »Onsterfelijkheid bewezen door de getuigenis der zintuigen, enz." De uitgever voegde er op een los blad aan toe: Onsterfelijkheid bewezen door verschijnselen, die door honderden zijn waargenomen en bevestigd in de stad Sullivan, Maine in het jaar 1800. Gepubliceerd door een oog-getuige, den predikant Abraham Cummings, een man uitblinkend door geleerdheid en vroomheid, een gegradueerde van de Harvard Universiteit."

Het pamflet bestaat uit een serie brieven, argumenten, conclusies getrokken uit de geschiedenis dier verschijnselen, en onder eede afgelegde verklaringen van verschillende getuigen — bevat verder een omstandig verhaal van de verschijning van Mevr. Butler, die haar tegenwoordigheid openbaarde aan honderden menschen door kloppingen; bovenaardsche lichten; zingen en spreken met hoorbare stem en herhaalde verschijningen, zoowel in haar eigen als in andere gedaante.

Naast Ds. Cumming's pamflet heeft Mevr. Emma Hardinge-Britten zoowel een massa informaties uit verschillende publicaties van dien tijd verzameld, als de mondelinge getuigenissen van verschillende personen, wier naaste bloedverwanten woonden in Sullivan en zelven ooggetuigen van de buitengewone

voorvallen hier verhaald waren geweest. Uit al deze bronnen blijkt, dat een zeker kapitein Butler, wonende nabij Sullivan, Maine, huwde met Miss Nelly Hooper, die 10 maanden na haar huwelijk in het kraambed met haar kind overleed. Korten tijd daarna werd kapitein Butler door Miss Blaisdell als haar verloofde aanvaard, in weerwil, dat zoowel haar als zijn vader zeer tegen die verbintenis gekant waren.

In dezen staat van zaken en terwijl de verloofden alles beproefden om den tegenstand van hunne ouders te overwinnen, trad de geest van Mevr. Nelly Butler als een handelende, ingrijpende persoonlijkheid op. Zij manifesteerde zich op verschillende wijzen in de huizen van Mr. Blaisdell, van Mr. Butler en van haar eigen vader Mr. Hooper. Zij verscheen en sprak hoorbaar met hare moeder en hare zusters, drong bij haar vader erop aan Mr. Butler te bezoeken, met het doel om hem te overtuigen, dat de manifestaties, die nu door de geheele omgeving bekend waren geworden, niet aan kunstig bedrog van Miss Blaisdell waren toe te schrijven, zooals deze beweerde en hardnekkig volhield, maar in werkelijkheid door haar zelf den geest van zijne dochter werden voortgebracht. Haar vader, moeder en zusters waren zoo volkomen overtuigd van de identiteit van den geest, dat zij omstandige bijzonderheden van haar bezoek publiceerden, gestaafd door hunne plechtige onder eede afgelegde verklaringen. Een der redenen, die dezen geest hadden gedrongen, tot hare verschijning, was om de toestemming der ouders te verkrijgen tot het huwelijk van haar echtgenoot met Miss Blaisdell. Aan de laatste bewees zij een buitengewone gehechtheid en zij verklaarde voortdurend, dat deze vereeniging door den hemel bepaald was en zeker zou plaats hebben.

Het schijnt, dat na het overlijden van Mevr. Nelly Butler ernstige vermoedens rezen, omtrent misdadige handelingen, zoodat een gerechtelijk onderzoek omtrent haren dood plaats had, waarbij omstandigheden en allerlei beweringen aan het licht kwamen om deze vermoedens eenigen grond te geven. Het »spook" zelf zooals zij genoemd werd, deelde verschillende

communicaties daarover aan onderscheidene personen mede, en de algemeene meening in de plaats was, dat de herhaalde verschijningen van dezen onrustigen geest toegeschreven moesten worden aan de plotselinge en gewelddadige wijze, waarop haar leven afgesneden was.

Daar de onmiddellijke afstammelingen der drie familiën, die in deze duistere zaak betrokken werden, nog leven (1883) en wonen op het tooneel van de verschijningen, voelen we ons (Mevr. E. Hardinge Britten) niet gerechtigd in verdere bijzonderheden daarover te treden. De predikant Abraham Cummings haalt slechts vluchtig dit gerechtelijk onderzoek aan, de beslissing van de jury en de vervolgingen, welke de verschillende leden der betrokken familiën daarvan te lijden hadden.

Één ding is echter zeker, dat een tijdsverloop van 70 jaren sedert de periode van deze vreemde voorvallen, niet in staat was den indruk uit te wisschen, dat Mevr. Nelly Butler vermoord was en dat daaraan moesten toegeschreven worden hare onophoudelijke verschijningen op het tooneel van de aardsche orgerechtigheden aan haar begaan.

Mevr. Butler's geest wandelde dikwijls in het volle daglicht aan de zijde van Miss Blaisdell en ten aanschouwe van de verwonderde ooggetuigen. Zij werd herhaaldelijk gezien in de velden, lanen en bosschen, alsook in de betrokken huizen, waar zij van de eene kamer in de andere ging; en toen de bewoners verschrikt door hare verschijning het vertrek ontvluchtten, verzekerde zij hun vriendelijk, dat zij hen niet meer zou storen, maar als zij haar wenschten te ontmoeten, te zien of met haar te spreken, dat zij dan in de kelders hunner woningen daartoe gelegenheid hadden. In den kelder van Mr. Blaisdell's huis sprak zij gedurende verscheidene uren bij verschillende gelegenheden met de scharen, die samen gekomen waren om getuigen van de manifestaties te zijn. Somtijds verscheen zij aan verscheidene personen tegelijkertijd, nu eens in hare vroegere gedaante, maar meestal in een wolkachtige massa van wit schaduwachtig licht. Toen de ouders der verloofden, bevreesd door de bovenaardsche tusschenkomst van deze wondervolle ver-

schijning eindelijk hun toestemming tot het huwelijk gaven, vertoonde de geest zich op het bruiloftsfeest en voorzegde den dood der bruid binnen 10 maanden, tegelijk met de geboorte en den dood van een kind. Deze treurige voorspellingen bleken later evenals vele anderen correct te zijn, maar het overlijden van de tweede Mevr. Butler schijnt geen invloed gehad te hebben op de verschijningen van den geest van haar voorgangster. Wegens de hardnekkigheid, waarmede zij aandrong op het huwelijk en hare voortdurende verschijningen in het huis en om de persoon van Miss Blaisdell, werd het vermoeden gekoesterd, dat de laatste de verschijnselen veroorzaakte met het doel om hare vereeniging met kapitein Butler door te zetten; maar toen bleek dat na het huwelijk hare verschijningen nog talrijker optraden dan te voren, terwijl hare bezoeken met gelijke kracht en intensiteit werden voortgezet na den dood van de tweede Mevr. Butler, was deze onderstelling niet langer houdbaar; noch konden de feiten van dit geval toegeschreven worden aan de bewering, dat het voortbrengen der verschijnselen, die nog voortgingen lang na haren dood, afhankelijk was van het mediumschap van Miss Blaisdell.

Door Ds. Cummings is in zijn pamflet een zonderlinge handeling in herinnering gebracht, door de verschijning op de meest plechtige wijze uitgeoefend, namelijk het opgraven en weder ter aarde bestellen van het lijk van haar kind, dat zij op een andere plaats wenschte begraven te hebben. Bij de weder-begraving, die groote opschudding in de nabuurschap verwekte, was de geest in persoon tegenwoordig, zingend en juichend met een stem, die hoorbaar was voor meer dan 40 personen, die getuigen van de plechtigheid waren. Zij scheen zeer vroom gestemd, zong hymnen, haalde schriftplaatsen aan, bad en vermaande en stelde zichzelve voor »als in den hemel te zijn met Jezus en de engelen." Honderden getuigen zagen en hoorden dezen geest, velen hunner waren menschen van rang, wier waarheidlievendheid en oprechtheid boven elken twijfel verheven was. Niettegenstaande dit alles waren de drie

familiën hierin betrokken het slachtoffer van de wreedste lasteringen, de bitterste vervolgingen en ten slotte van het gerechtelijk onderzoek hierboven aangehaald. Gedurende den loop daarvan werden een 40 tal onder eede afgelegde getuigenissen door de meest achtenswaardige personen der gemeente afgelegd, bevestigend het boven verhaalde en beschrijvend de verschillende manieren, waarop de verschijning zich had gemanifesteerd. Daar de predikant Abraham Cummings verscheidene zeer belangrijke en nauwkeurige bijzonderheden heeft gegeven, van de verschillende wijzen, waarop de tegenwoordigheid der geestelijke bezoekster werd beschouwd, naast de openbaarmaking van de volledige onder eede afgelegde verklaringen van 40 getuigen ondervraagd bij het gerechtelijk onderzoek, zullen we hier slechts volgende aanhalingen uit dit pamflet tot beter begrip van de wondervolle omstandigheden overnemen:

»Tijd, plaats en manier van haar verschijnen waren verschillend. Somtijds verscheen zij aan iemand alleen, nu eens aan twee of drie, dan weder aan vijf, zes, tien of twaalf en eindelijk aan twintig en eenmaal aan meer dan veertig getuigen.

Zij verscheen in de verschillende vertrekken van Mr. Blaisdell's huis en verscheidene malen in den kelder. Ook verscheen zij in andere huizen en in het open veld. Daar bewoog zij zich, wit als het licht, gelijk een wolk in de gestalte en grootte van een persoon, en in tegenwoordigheid van meer dan veertig personen. Zij vertoefde met hen tot na het aanbreken van den dag, en verdween; doch niet omdat zij bevreesd was, voor de zon, want zij was toen reeds verscheidene malen verschenen, wanneer de zon scheen. Eenmaal in het bijzonder, toen zij verscheen in de kamer waar de familie aanwezig was ongeveer te elf uur op den morgen van dien dag, en allen het huis verlieten, maar overtuigd van het ongepaste van hun gedrag terugkeerden.

Op een anderen tijd, toen verscheidene buren in het huis waren en over deze merkwaardige gebeurtenissen spraken,

verklaarde een jonge dame uit het gezelschap, dat zij, hoewel ze het gesprek met de verschijning gehoord had, nooit zou gelooven aan de aanwezigheid van een geest onder ons, voordat zij haar had gezien.

Eenige minuten daarna verscheen de geest aan verscheidene personen en zeide, dat zij moest komen in de kamer, waar het gezelschap was. Een van hen, die haar zagen, gaf voor dat zij niet wilde. De geest riep dan: »Is daar iemand hier, die mij verlangt te zien?" De jonge dame werd daarop geroepen en zij zag met verscheidene anderen den geest. »Hier ben ik" zei ze »overtuig uzelve". De dame erkende, dat zij voldaan was. Het was toen twee uur in den middag. In het kort, de geest verscheen of voerde gesprekken bijna evenveel malen over dag als des avonds.

In al de verschijningen van den geest, was deze wit als het licht en deze witheid was even helder en zichtbaar in den donkeren kelder of in de duisternis van den avond, als wanneer ze in het open veld of in het volle daglicht verscheen. Op zekeren dag, den 9 Augustus, deelde zij aan een aantal personen mede, dat zij het voornemen had voor hen te verschijnen (want herhaaldelijk sprak zij zonder te verschijnen), dat zij daartoe in bepaalde orde moesten staan en zich op een plechtige wijze gedragen: »want de Heer" zei ze »is een God van orde". Dienovereenkomstig verscheen en verdween zij voor hen verscheidene malen. Eerst zagen zij een kleine plek licht, welke langzamerhand toenam in grootte en dan den vorm en gedaante van een mensch aannam.

De menschelijke gestalte naderde zoo dicht tot kapitein Butler, dat hij haar met zijn hand aanraakte, door de verschijning heenging als door een lichaam van louter licht, in het gezicht van dertien personen, die allen de verschijning zagen, die in een oogenblik de menschelijke gestalte, het gelaat en de gezichtstrekken aannam; weder terugkeerde tot een vormlooze massa, nogmaals haar persoonlijkheid te voorschijn deed treden en daarna onmiddellijk verdween. Zij zagen dat zij niet bevreesd was om door hen betast te worden,

want zij bewoog zich langzaam naar hen toe en kwam zoo dicht bij hen, dat zij haar konden aanraken.

Van de getuigen is nooit een beschuldigd geworden of zelfs het vermoeden omtrent hen geuit, dat zij zich schuldig zouden gemaakt hebben aan bedrieglijke kunstenarijen of handlangerswerk. Eenigen van hen waren op hoogen leeftijd, anderen nog jong. Zij hadden en hebben nog hun ambacht, beroep en bezigheden, wier belangen zeer uiteen liepen, en behoorden tot onderscheidene familiën. . . .

Zij (de geest) herinnerde aan verscheidene voorvallen uit haar vroeger leven alleen bekend aan haar man, zooals zij beweerde, en vroeg hem of hij zich die herinnerde. Hij stemde dit toe. Daarop vroeg zij hem of hij ze ooit aan iemand had verteld. Hij beantwoordde die vraag ontkennend. Deze voorvallen waren trouwens van zulk een aard, dat het hoogst onwaarschijnlijk was, dat hij die ooit aan anderen zou vertellen. Dit geschiedde bij gelegenheid, dat hij beproefde de verschijning te betasten.

Eens toen zij sprak tot ongeveer 14 personen, vroeg Mr. Blaisdell, die gehoord had dat zijn vader ziek was, aan de verschijning of zij iets wist omtrent hem, of niet.

»Uw vader," hernam zij, »is in den hemel, lovende God met de engelen." Daarna vernam hij, dat zijn vader, die 200 mijlen vèr woonde, drie dagen voor dit antwoord van den geest werd ontvangen was gestorven. Zijne vrienden te New-York ontkenden ten stelligste, dat zij in die dagen eenig bericht daarover hadden afgezonden. . . .

Op den tijd toen vijftig menschen hare toespraak hoorden, terwijl meer dan veertig haar zagen, herinnerde zij eenigen van hen — die niet meer aan deze buitengewone dingen geloofden, dan de menschen nu nog over het algemeen doen — aan verschillende voorvallen uit haar vroeger leven aan hen en haar bekend, met het doel hen te overtuigen dat zij die persoon werkelijk was, die zij beweerde te zijn.

Bijna allen van dit gezelschap hadden haar gedurende haar leven gekend en velen van hen van zeer nabij. Zij verlangde,

dat ieder hunner aan haar vragen zou doen, welke zij maar wilden, om allen mogelijken twijfel omtrent haar weg te nemen. Dienovereenkomstig stelden verscheidenen haar vragen over gebeurtenissen uit haar vroeger leven. Op al deze vragen gaf zij afdoende antwoorden.

Zij voorspelde, welke de meening en de houding der menschen zou zijn ten opzichte van haar, en de slechte behandeling die aan de familie Blaisdell harentwege zou te beurt vallen. Zij verklaarde niet alleen de noodzakelijkheid, maar voorzeide ook de zekerheid van het sluiten van het huwelijk op een tijd, toen beide familiën er zeer tegen gekant waren.

Binnen dertig uren na Mevr. Butler's huwelijk voorspelde de verschijning, dat zij moeder zou worden van een kind en dan sterven. Tien maanden later werd dit kind geboren en zij stierf den volgenden dag. Evenzoo werd de behouden terugkomst van iemand, die naar West-Indië was vertrokken, voorzegd en vervuld.

Deze voorspellingen werden allen vervuld en waren te voren voldoende bekend in de omgeving, als bewijs dat zij werkelijk voorspellingen waren. Zij uitte nog verscheidene andere voorzeggingen die nu vervuld zijn. . . .

Op zekeren avond in Juli 1806 werd mij bericht door twee personen, dat zij de verschijning zoo even op het veld gezien hadden. Ongeveer tien minuten daarna ging ik naar buiten, om naar het mirakel te zien, want ik geloofde, dat zij het zich maar verbeeld hadden. Ziende naar een hoogte twaalf roeden (ongeveer 60 M.) van mijn huis verwijderd, zag ik daar naar mijne meening een der witte rotsen Dit versterkte mij in mijn veronderstelling, omtrent het vermeend spooksel hunner verbeelding en ik schonk er verder geen aandacht meer aan. Drie minuten later als ik toevallig in dezelfde richting keek, was de witte rots in de lucht, zij vormde een globe, wit met een hoogroode tint, gelijk de muskaatroos en een middellijn van ongeveer twee voet (± 6 dM.)

Volkomen overtuigd dat dit iets ongewoons was, ging ik er heen om het nauwkeuriger waar te nemen. Terwijl mijn

oog voortdurend erop gevestigd bleef, ging ik vier of vijf stappen daarheen, toen het tot mij kwam, met een snelheid als de bliksem over een afstand van elf roeden (± 55 M.) en onmiddellijk een menschengestalte aannam, gehuld in een vrouwen-kleed, maar niet grooter dan een meisje van zeven jaar. Terwijl ik haar aanschouwde, dacht ik in mijzelven, »gij zijt niet groot genoeg om de vrouw te zijn, die zoo herhaaldelijk onder ons verscheen." Terstond nam zij toe in grootte, en wel zoo, dat ik tot de overtuiging kwam, dat zij werkelijk die vrouw kon zijn. Nu begon zij te schitteren. Op haar hoofd was een voorstelling gelijk aan de zon verbreidend lichtende rechte stralen overal over den grond. Door de stralen heen zag ik den menschelijken vorm en het vrouwen-gewaad. Daarop kwam mij te binnen de bewering van de Encyclopedie, dat »geesten altijd aan iemand alleen verschijnen.' Nu dacht ik in mijzelven, ik zie u zoo duidelijk, als ik ooit eenig persoon op aarde zag; maar al sprak ik met u een uur lang, welk bewijs zou ik kunnen toonen, dat ik ooit met u gesproken heb? Dit en een zekere vrees, waren de redenen, waarom ik niet tot haar sprak Maar mijn vrees ging verzeld van een onuitsprekelijk heerlijk gevoel.

Het leven, de eenvoud, reinheid en glans, allen harmonieerend in deze hemelsche gestalte, brachten mij in een zaligen onbeschrijfelijken toestand. Er scheen daarna een zekere somberheid op alle lichamelijke voorwerpen te rusten, zooals ik vroeger nooit opgemerkt had. Ik ging in huis en deelde alles mede, er niet aan twijfelend of zij zou eenigen tijd bij ons verblijven. zooals zij vroeger ook gedaan had. Wij gingen allen naar buiten om haar weder te aanschouwen, maar tot mijn groote teleurstelling was zij verdwenen. Nu zag ik in, een van de grootste dwalingen mijns levens te hebben begaan, doordat ik niet tot haar gesproken had. Dit heeft mij steeds tot op dit uur berouwd.

Op een morgen, in Maart 1806, te acht uur sprak zij eenige minuten zonder te verschijnen en beloofde dien dag terug te zullen komen.

Des middags te twee uur vervulde zij hare belofte en onderhield zich tot vier uur met vier personen. Zij sprak toen o. a. deze woorden: »Ofschoon mijn lichaam vergaat en geheel tot stof wederkeert, mijn ziel is nog even levend als voor ik het lichaam verliet." Deze samenspreking had plaats in den kelder, waar de omgeving verlicht werd door haren uitstralenden glans.

21 Mei. — Te tien uur verscheen zij aan twee personen en gaf een boodschap voor een derde.

25 Mei. — Tien uur. Verschenen en gesproken met twee getuigen, terwijl een derde persoon het gesprek hoorde, en dit aan anderen mededeelde, waardoor dit ook voor anderen bewezen werd.

26 Mei. — Zij verschijnt te acht uur in den morgen en spreekt met vier personen gedurende anderhalf uur. Een half uur later verschijnt zij weder en spreekt met dezelfde vier personen, terwijl twee anderen een stem hooren, zonder te weten wat er gezegd werd.

27 Mei. — Zij sprak met twee personen en beloofde tegenwoordig te zullen zijn op een vergadering van ongeveer twintig personen, die den volgenden avond gehouden zou worden. Dienovereenkomstig verscheen zij op deze samenkomst aan de aanwezigen, die onbekend waren met hare belofte. De vergadering kwam onmiddellijk in opschudding met den kreet, »de geest is gekomen." Den volgenden avond sprak zij met een paar personen en vertelde met haar onnabootsbare stem aan wie zij was verschenen . . .

Hare toespraken en gesprekken waren altijd vol beschaving, geestig, doeltreffend en verkwikkend.

13 Augusus. Te tien uur sprak zij onzichtbaar met drie personen. Te twee uur op dien zelfden dag verscheen en sprak zij tot drie personen ten aanhoore van vijf andere personen."

Van de veertig onder eede afgelegde verklaringen door verschillende personen betreffende deze merkwaardige geschiedenis, nemen wij de volgende over als voorbeelden ervan. De eerste

is van iemand die zeer sceptisch aangelegd schijnt te zijn geweest, wier omstandig getuigenis daarom te meer waarde heeft.

Getuigenis van Miss Hannah Batcomb.

9—10 Aug. Ik was in het huis van Mr. Blaisdell op aandringen van anderen, want wat mij betreft, nam ik de zaak zeer licht op »veronderstellend dat de geheele geschiedenis niets anders dan een vernuftig bedrog van zekere personen was.

We hoorden kloppingen, en deze geluiden werden toegesproken, maar geen antwoord werd verkregen. Na veel woordenwisseling (welke onnoodig is te herhalen) kwamen we allen uit den kelder, en allen gingen heen, behalve een klein getal, waarvan ik er een was. Eenige leden der Blaisdell familie lieten zich strenge uitdrukkingen ontvallen over hen, die heengegaan waren, en niet geloofden.

»Wat wenschtet ge dan, dat zij zouden gelooven," vroeg ik, »wat mij betreft, ik zie niets om te gelooven."

Onmiddellijk daarop kwam Mevr. Butler, zeer verschrikt uit den ingang binnen.

»Als iemand wenscht overtuigd te worden," zeide zij, »dan moet hij in den ingang gaan zien."

Ik keek daar en bespeurde niets. Spoedig daarna, terwijl Mevr. Butler aan het voeteneinde van het bed zat, hoorden we een geluid juist tegenover haar aan de buitenzijde van het huis. Mr. Butler zeide haar het geluid toe te spreken. Eerst weigerde zij. Men drong er algemeen op aan, zoodat zij eindelijk het aldus toesprak:

»Als ik schuldig ben ga dan weg; als ik rein ben, spreek mij dan in 's Hemelsnaam vrij."

De geest klopte daarop zeer luid, zoodat het huis ervan dreunde.

Eenigen van het gezelschap zeiden daarop, dat zij in den kelder moest gaan.

»Alzoo moet ik gaan," zei ze, »want als ik het niet doe,

zal zij in de kamer komen; en als zij dat doet, zal ik het besterven. Wie wil met mij medegaan?"

D; A; zeiden met haar te willen gaan. Zij gingen en spoedig volgden wij allen naar beneden. Nu hoorde ik duidelijk de stem tot Mevr. Butler zeggen:

»Ga naar boven, opdat de menschen niet kunnen denken, dat gij het zijt, die spreekt."

Ik zag haar naar boven gaan in de kamer en hoorde tegelijkertijd de stem in den kelder. Mr. Blaisdell vroeg den geest, vanwaar zij kwam. Zij antwoordde: »Ik ben van den hemel. Ik ben met God en Christus, met de engelen en serafijnen, lovende God. Glorie, glorie, glorie!"

Mr. Blaisdell vroeg dan, waarom zij zich niet in het begin van den avond gemanifesteerd had voor al het volk. Zij antwoordde:

»Het werd mij niet toegestaan, er was teveel zonde aanwezig."

»Daarop zeide de geest tot Mr. Blaisdell »vraag den menschen nu, of zij overtuigd zijn."

Hij deed dit en ik zoowel als de overigen antwoordden toestemmend.

Nu sprak de geest: »ik moet verschijnen;" en volgens hare aanwijzing plaatsten we ons in een bepaalde orde. Daarop zag ik een witte gedaante, aanvankelijk niet meer dan een voet (3 d. M.) hoog. Langzamerhand werd zij grooter en duidelijker. Nu kwam zij naar mij toe, maar ik was zoo bevreesd, dat ik den kelder verliet. De anderen vertelden mij daarna, dat zij den geest zeer duidelijk gezien hadden.

13—14. Augustus. — Weder ging ik tot Mr. Blaisdell met zeven en veertig personen. Op nieuw vertelde ons de geest, dat zij van den hemel was en dat zij eenmaal Nelly Hooper heette. Na eenige mededeelingen zei de geest, dat sommigen der aanwezigen vermoeid waren en niet alles konden hooren wat gezegd werd, dat wij daarom naar boven moesten gaan om ons te verfrisschen.

»Gij moet dezen avond met mij naar twee plaatsen heengaan," zeide zij, en zorgen te één uur gereed te zijn."

»Hoe laat is het nu?" vroeg Mr. Blaisdell.

Zij zeide: Twaalf, twaalf, twaalf!"

Wij gingen allen onmiddellijk naar boven en zagen op de klok. Het was precies 12 uur.

Korten tijd daarna, hoorden we het gewone teeken en keerden terug. Onder vele andere woorden, die ik mij niet herinner, vroeg Mr. Downing aan den geest, of zij hem kende. Zij antwoordde; »Ja" en noemde hem bij zijn naam. Hij vroeg haar dan of zij ooit in zijn huis was geweest. Zij antwoordde, daar eens met hare moeder geweest te zijn. Ten slotte zeide zij, dat wij naar boven moesten gaan en dat zij met Mevr. Butler achter ons aan zou gaan.

»Maar gij moet wandelen in geregelde orde, twee aan twee, zingend een psalm; want God is een God van orde."

Eenige personen vroegen, wanneer zij gereed zou zijn. Zij hernam: Ik zal het u doen weten!"

Weder vroegen eenigen, »hoe laat het nu was. Zij antwoordde é é n. Wij gingen weder naar boven en zagen op de klok, dat het één uur was. Wij deden een gebed en onmiddellijk daarna klopte zij. Een psalm werd uitgekozen, dien het grootste aantal van ons zich herinneren kon en deze werd gezongen, terwijl wij wandelden. Ik was nu vér vooraan en zag den geest niet. Toen we kwamen bij kapitein Millar's huis klopte de geest daar en kapitein Millar met kapitein Paul Blaisdell en eenige anderen gingen in den kelder. Ik hoorde hen spreken, maar kon niet verstaan, wat tot hen gezegd werd. Daarop kwamen woorden tot ons, zeggend, dat wij buiten voor het huis moesten blijven staan — dat zij voor ons zou verschijnen en gaan met Mevr. Butler, opdat het volk overtuigd mocht worden, dat Mevr. Butler de waarheid had gezegd, omtrent haar vroeger wandelen met haar. Wij stonden nu allen voor het huis stil. Mevrouw Butler deed een zwarten mantel om en toen zij een kleinen afstand van ons verwijderd was, zoo als te voren door den geest voorgeschreven was, hoorde ik haar zwaar steunen en spoedig daarna zag ik de gestalte van een vrouw in het wit naast haar wandelen. Plotseling zong Mevr. Butler

een deel uit de hymne: »Nieuw Jeruzalem." Daarop kwam zij tot ons terug en wij allen gingen in orde terug naar het huis van Mr. Blaisdell. Toen ik omzag, bemerkte ik een persoon in het wit, gaande met Mevr. Butler. Terug gekeerd tot het huis bleek Mevr Butler zeer vermoeid en uitgeput te zijn.

Ik vroeg haar, op welk oogenblik de geest tot haar kwam. Zij zeide, »na een kleinen afstand van de menschen te hebben afgelegd. Toen gij mij hoordet steunen, zag ik haar tot mij komen. Ik ben altijd meer bevreesd als ik haar alleen zie, meer dan nadat zij tot mij gesproken heeft. Zij zegt dan tot mij niet beangst te zijn, dat zij niet komt om mij leed te doen en dat ik een lied moest zingen, dat zou mijne vrees verdrijven.

Getuigenis van kapitein James Millar, dezelfde voor wiens woning bovenstaande manifestatie plaats had.

7 Aug. — Mr. Blaisdell kwam naar mijn huis en verzocht mij met hem naar zijne woning te gaan, opdat ik zelf kon hooren en zien. Met hetzelfde verzoek ging hij ook tot kapitein Samuel Simson. Kapitein Simson en zijne vrouw, S.— B.— en N.— G.—, die daar waren, gingen met hem naar mijn huis en wij allen wandelden gezamenlijk naar Blaisdell's verblijf. Toen wij daar eenige minuten waren deed kap. Simson op verzoek een gebed. Zijn gebed werd onmiddellijk door kloppingen gevogld en wij gingen allen in den kelder. Mr. Blaisdell vroeg, wat verlangd werd en wie ze was. Er werd geantwoord:

»Ik was eenmaal Nelly Hooper."

— Nu vroeg ik: »Hoe wordt de mensch gevormd?"

»Uit het stof," zei de stem; stof zijt gij en tot stof zult ge wederkeeren. Gij hebt den bijbel en dat is Gods waarheid, houd U daaraan. Heb God lief en volg zijne geboden na."

Na eenige besprekingen met Mr. Simson en anderen zeide zij: »Ik moet gaan" en we hoorden niets meer. Het was nu nog volkomen dag, de buitendeur van den kelder stond open,

en het was beslist onmogelijk, dat eenig levend persoon daar geweest kon zijn, dan zij die wij zagen en kenden. De stem was ongeveer 6 voet (± 18 dM.) van mij verwijderd.

9 Augustus. Ik ging naar dit huis met vele personen, onder welke ik een ongepaste wijze van spreken en doen opmerkte. De geest sprak slechts zeer weinig en ik keerde terug met het plan, niet meer tot dit huis vol dwaling te gaan.

14 Augustus. Juist voor het aanbreken van den dag hoorde ik gezang, terwijl ik in bed lag, dat mijn huis naderde. Oogenblikkelijk, met mijne toestemming, was mijn huis vervuld van menschen. Ik hoorde kloppingen op den vloer. Op verlangen van eenigen dezer menschen ging ik in den kelder met kapitein Paul Blaisdell. Na eenig gesprek met de stem, dat ik niet verstond, hoorde ik klopgeluiden vlak bij mij. Ik vroeg: »Wat wilt ge van mij?"

Het antwoordde: »Ik ben tot u gekomen om u te doen weten, dat ik in dezen kelder even goed spreken kan als in den anderen. Zijt ge nu overtuigd?"

Ik antwoordde: »Ja."

»Welnu," zei de stem, »het gezelschap moet ernstig en in aangegeven orde staan voor uw deur; dan ben ik gereed om te verschijnen. Herinnert ge u nu, dat ik eens Nelly Hooper was?"

Wij gingen naar boven en vervulden hare aanwijzingen en ik zag een persoonlijke gestalte tot mij komen, wit als het licht. Op voorschrift van de verschijning, zooals mij gezegd werd, ging Mevr. Butler haar tegemoet.

»Lydia," zeide de verschijning, »gij zijt bevreesd, gij moet zingen."

Deze zong dan een hymne. De geest kwam bijna tot vlak bij ons, keerde dan om en Mevr. Butler ging met haar en zij wandelden verscheidene roeden vér in de richting van het huis van kapitein Simson, zij scheen haar bij de hand te nemen en haar te dringen voort te gaan, daarop verdween zij uit ons gezicht. Mevr. Butler keerde dan terug en deelde het gezelschap mede, als mij gezegd is, dat, zoo zij in plechtigen optocht, gelijk bij een begrafenis, zouden wandelen naar

Mr. Blaidell's woning, de geest met Mevr. Butler achter hen aan zou wandelen. Het gezelschap handelde daarnaar. Maar daar ik te veel vooraan was, zag ik niets.

(w. g.) JAMES MILLAR,

Getuigenis van Mevr. Mary Jordan.

Op den 4en Augustus 1800, ongeveer twee uur voor het aanbreken van den dag, terwijl ik sliep in Mr. Blaisdell's huis, werd ik wakker door een kloppend geluid. Ik stond op en ging met een twintigtal andere menschen in den kelder. Daar hoorde ik een stem tot ons spreken, zooals ik nooit weer gehoord heb. Zij was eenigszins schel, doordringend en toch zeer aangenaam en liefelijk.

Mr. Blaisdell sprak de stem toe, zeide dat verscheidene personen (waarvan ik er een was) van verre waren gekomen om zich te overtuigen en wenschte, dat zij ons daarom zou vertellen, wie zij was en wat haar komst bedoelde.

Zij antwoordde, dat zij eens Nelly Hooper was en na haar huwelijk Nelly Butler werd.

Na veel gesprekken over godsdienstige zaken verscheen zij aan ons. Eerst bestond de verschijning alleen uit een massa licht, daarna werd zij een persoonlijke gestalte, ongeveer zoo lang als ik zelve. Wij stonden in twee rijen, ongeveer vier voet (12 dM.) van elkaar. Tusschen deze rijen ging zij langzaam heen en weder, zoodat ieder van ons haar kon aanraken. Toen zij mij voorbij ging, was zij zoo dicht bij mij, dat, als zij een stoffelijk wezen was geweest, ik het zeker gevoeld zou hebben. De verschijning verkeerde in een voortdurenden trillenden toestand. Ten slotte begon de gestalte vormeloos te worden, zich uit te breiden en in een oogwenk te verdwijnen.

Niets werd daarna meer gehoord of gezien. Wij begaven ons naar boven, daar de stem verlangde, dat wij er niet langer zouden vertoeven.

Nu sprak de geest hier langer dan een uur met ons tot het aanbreken van den dag. Zij herinnerde ons de slechte behandeling die de Blaisdell-familie had ondergaan door valsche

beschuldiging, en lasterlijke aantijging en deelde ons mede, dat zij om harentwille nog meer veracht en bespot zouden worden.

Haar gesprek sloot met een ernstige vermaning. Na veel gezegd te hebben, dat ik mij niet kan herinneren, zong zij lofliederen en verliet ons. Haar toon was zeer aangenaam. Hare woorden niet verhevener dan de gewone, maar zij waren beslist indrukwekkend.

(w. g.) MARY JORDAN.

Getuigenis van Mevr. Wentworth.
(Zuster der verschijning.)

Op den 2den Januari 1900 kwam Hannah Blaisdell tot de woning van Mr. Butler en deelde mij mede, dat de vreemde stem, die zij had gehoord, had verklaard die van mijne zuster te zijn en dat ik tot haar vaders huis moest gaan.

Ik antwoordde haar ronduit, dat ik het niet geloofde. Den volgenden dag ontving ik dezelfde boodschap van drie andere personen van andere familiën, aan wie ik hetzelfde antwoord gaf.

Niettemin voelde ik mij eindelijk gedrongen in gezelschap van mijn echtgenoot en kapitein Butler naar Blaisdell's woning te gaan. Kapitein Butler en ik onderzochten den kelder met een kaars. Kapitein Simson en eenige anderen gingen daarop met ons naar beneden.

Ik hield Lydia (Mevr. Butler) bij den arm, toen we luide kloppingen hoorden en het geluid van een stem, die mijn zusters stem mij helder voor den geest bracht.

Deze stem sprak verscheidene zinnen, die waren zooals mijn zuster gewoon was te spreken. Van nu af verklaarde ik Lydia onschuldig te zijn aan de stem en beschuldigde den duivel daarvan.

8 Augustus. Weder was ik daar met ongeveer dertig andere menschen en hoorde veel spreken. De stem was nog heesch en moeilijk, evenals die van mijn zuster op haar sterfbed, maar holler. Somtijds was zij helder en zeer aangenaam.

14 Augustus. Ik hoorde dezelfde stem op dezelfde plaats

en geloofde nu, dat het mijne zuster was. Zij sprak veel met kapitein Simsom en vermaande het volk. Ik hoorde een privaat gesprek, dat ik met mijn zuster gedurende haar leven had gehad en dat ik nooit aan iemand had meegedeeld. Wij waren toen slechts met ons beiden. Maar zou het niet gedaan kunnen zijn door eenigen boozen geest, die zich nu als mijn zuster voordeed? Ik ken geen reden voor hare komst.

(w. g) Sally Wentworth.

Getuigenis van Mr. James Springer.

13 Augustus 1800. Na veel gesprekken met de verschijning, vertelde deze ons, dat zij moest spreken en verschijnen in het huis van kapitein Millar, omdat hij had gezegd, dat zij nergens anders kon verschijnen dan in het huis van Mr. Blaisdell.

»En Lydia moet met mij wandelen," zeide zij, »opdat gij allen kunt zien, dat zij een persoon is en ik een ander ben." Wij gingen in orde, twee aan twee, naar het huis en ik zag den geest verschillende malen verschijnen en verdwijnen.

Toen we bij kapitein Millar's huis waren stonden wij buiten, terwijl Mevr. Butler onder den grootsten angst ten aanschouwe van ons allen, wandelde met den geest eenige roeden in de richting van Mr. Simson's woning.

Daarop kwam Mevr. Butler tot ons terug en zeide, dat wij naar haar vader's huis terug moesten gaan, twee aan twee, een lied zingend, en dat zij met de verschijning achter ons aan zou komen. Zoo deden we. Mr. Paul Simson en ik wandelden achteraan om zoo mogelijk de verschijning te zien. Toen wij ongeveer 15 roeden (pl. m. 54 M.) hadden geloopen, zag ik een witte verschijning aan hare linkerhand. Als wij voortgingen voegde zij zich in de rij met Mevr. Butler. Mr. Downing en ik keken om, zagen naar hen en hoorden hen spreken. Wij gingen voort, nu en dan ophoudend om naar hen te zien gedurende den geheelen weg. Al dien tijd hoorden wij hen op zachten toon spreken. De geest had geheel een menschelijke gestalte, met duidelijke armen, was zoo wit als sneeuw, en ongeveer zoo groot als Mevr. Butler.

Kort na het aanbreken van den dag, zag ik haar duidelijk verdwijnen.

(w. g.) JAMES SPRINGER.

Velen der overige onder eede afgelegde verklaringen hebben dezelfde strekking. Velen bevestigen dat de geest dikwijls verscheen, dragend een klein kind in hare armen. Dat de deeltjes der lichtende stof dien haar schenen samen te stellen trilden, in voortdurende beweging waren, geen weerstand boden bij aanraking en altijd wit en glanzend waren.

Al de getuigen zagen haar met meer of minder duidelijkheid. Allen hoorden hare stem en geven getuigenis van hare merkwaardige heesche schelheid en »onnabootsbare" eigenaardigheid.

Ds. Cumming's pamflet sluit met de volgende conclusies, gegrond op de manifestaties :

»In het eerst waren de personen, die haar zagen, zeer verschrikt door de aanschouwing van een »geest', doch na eenig gesprek met haar, verdween die vrees geheel, om plaats te maken voor een ongekend aangenaam gevoel, zoo heerlijk was de manier waarop zij sprak en met ons converseerde . . .

De geest was altijd buitengewoon vroom in hare uiting; zij zong hymnen, bad, vermaande, haalde de Schrift aan en paarde haar onbeschrijfelijk heerlijke stem aan het loflied der aanwezigen.

Deze zelfde stem, ofschoon niet na te bootsen, was bijna gelijk aan haar eigene stem, toen zij op haar stervenssponde lag.

Deze verschijning vervulde alle getuigen met een gevoel van eerbied en zaligheid, enkele zeldzame gevallen uitgezonderd. In het bijzonder in de vergadering, gehouden in den kelder op den avond van 9 Augustus, toen, zooals ik gezegd heb, daar eenige van de beste lieden waren vereenigd, die zich ordelijk en eerbiedig gedroegen; maar er waren anderen, die zulke profane uitingen deden hooren en zooveel minachting openbaarden, dat zij onwaardig bleken overtuigd te worden; en daarom kon de geest, zooals zij later verklaarde, zich

onder hen niet manifesteeren, zoodat, behalve eenige kloppingen en enkele zinnen door haar gesproken, geen teekens van haar tegenwoordigheid konden gegeven worden.

De verschijning gaf een aantal buitengewone boodschappen, waarvan het huwelijk er slechts een was, en die onderworpen waren aan hoogere bedoelingen, van verhevener beteekenis en grootheid. Deze hoogere doeleinden zult gij later leeren kennen, maar zij kunnen, zij mogen nu nog niet geschreven worden...

Er is geen twijfel aan, dat, zoo de personen die in deze verschijnselen betrokken waren, ze hadden onderzocht met de zelfde practische nuchterheid die vele onderzoekers van de Spiritische kringen karakteriseert, belangrijk materiaal zou verkregen zijn voor de kennis van het geestesleven, zijne wetten en voorwaarden, daar zij ongekende gelegenheden voor hen daartoe aanboden.

Toch bevatten de getuigenissen voor den nadenkenden ervaren onderzoeker nuttige wenken, die te boek gesteld en onder eede getuigd werden door menschen, die niet de minste kennis van de geestengemeenschap hadden. Wij denken daarbij aan de »trillende beweging der lichtende, stof die het verschijnsel samenstelde"; de eigenaardige, onnavolgbare geestenstem; het ongekend schoone van geestengezang; de donkere kelder, die als kabinet dienst moest doen; de orde waarin de geest de aanwezigen plaatst; het gezamenlijk gebed of gezang, waardoor de harmonie en daardoor de verschijning bevorderd wordt; de wording en verdwijning der verschijning, enz.

Dit eenige, merkwaardige geval mocht naar onze meening niet langer in ons land en in dit tijdschrift onvermeld blijven.

J. S. G.

VII.

BILL DOLE.

De befaamde Rochester-kloppingen bij de Fox-zusters — die in het jaar 1848 begonnen en één der zusters op het eenvoudige denkbeeld bracht, om door het aantal kloppingen letters van het alfabet aan te duiden en daardoor een middel tot intelligent verkeer met de onzichtbare kloppers te openen — die algemeen bekende kloppingen, zijn vele jaren voorafgegaan, vergezeld en gevolgd door andere manifestaties in verschillende plaatsen van de Vereenigde Staten. Het schijnt wel, alsof de geestenwereld jaren te voren »die uitstorting op alle vleesch" in grooten getale heeft voorbereid. Onder deze verschijnselen zijn vooral de goedgestaafde verhalen van *directe geestenstemmen* merkwaardig. Onder deze is dat van »Bill Dole" het belangrijkste, omdat Mevr. E. Hardinge persoonlijk bekend was met de familie, in wier midden deze sprekende geest zich te Williamsport openbaarde.

De *Penn Bulletin* van 16 Juni 1859 zegt daarover: Williamsport bleef gedurende den tijd, dat het Spiritualisme alles in opschudding bracht, rustig en ongestoord. Maar nu schijnt ook onze stad hare schatting te moeten brengen, aan deze zaak . . .

»Wij verzwijgen voor het oogenblik de namen, omdat de familie niet in moeilijkheid komen zal door het centrum van nieuwsgierigheid te worden. De feiten zijn in het kort deze: In het westelijk deel der stad woont een rustige familie, in ieder opzicht voorbeeldig van leefwijze, waarvan de leden sedert langen tijd lid zijn van de Pine Street M. E. Kerk. Korten tijd geleden werden zij verontrust door zekere, of misschien is het juister te zeggen zeer onzekere geluiden, als van klop-

pingen met de vingers of knokkels en soms als iets schurends of schavends langs den vloer of de wanden.

Deze geluiden schenen een jong meisje van ongeveer 16 jaren te volgen, een dochter uit het gezin. Gedurende eenigen tijd schonken de leden van het gezin geen aandacht aan hen; maar zij namen zoodanig in kracht en aantal toe, alsof ze hunne aandacht wilden afdwingen, en gehoord wilden worden. Het vreemdste is, dat de geest — of wat het ook zijn moge — nu spreekt met hoorbare stem. Eerst noemde het den naam van het jonge meisje en van andere personen. Het vrome hoofd der familie bad ernstig om den geest te verdrijven, doch dit baatte niet. Op l.l. Zaterdagavond werd om den geestelijke gezonden. Deze riep de hulp in van een ander, oud en ervaren geestelijke, nadat hij zich eerst overtuigd had, dat er van wege de familieleden geen bedrog in het spel was. Beiden baden ernstig en de onzichtbare bezoeker sprak voor allen hoorbaar gedurende hunne gebeden. Op Zondagmorgen bezocht de jonge maagd met hare familie de kerk. Ook daar werden door verscheidene kerkgangers kloppingen gehoord en werd de naam van het meisje luide uitgesproken. Vreezend al te zeer de aandacht te trekken, verliet zij de kerk. Op de Zondagsschool klasse op dienzelfden dag hadden dezelfde verschijnselen plaats.

Dit en nog veel meer geschiedde op Zondagmorgen l.l. Het schijnt de maagd te volgen, doch eenige demonstraties hadden plaats, toen zij niet thuis was. Er wordt gesproken en geklopt tot haar, of met haar als zij op straat is, in de gang of op andere plaatsen; en zooals wij reeds mededeelden, het spreken werd in huis voortgezet, terwijl het meisje afwezig was.

De leden der familie, met wie we een onderhoud hadden, zijn allen overtuigd, dat geen bedrog of invloed van een menschelijk wezen de oorzaak hiervan zijn kan. De twee geestelijken erkennen, dat deze verschijnselen geheel onverklaarbaar zijn, en ons is verzekerd, dat ook zij overtuigd zijn, dat geen lid der familie eenig aandeel heeft in het voortbrengen der kloppingen en het spreken.

De familie is te respectabel om de theorie van geheime verstandhouding toe te laten. Zij zijn inderdaad al te zeer geplaagd door deze feiten en zouden blij zijn »als ze ervan verlost waren."

De West Branch Bulletin van Williamsport van Februari 1860 vermeldt nog volgende bijzonderheden:

Meer omtrent de »sprekende geesten."

Wij hebben de moeite genomen om zekerheid te verkrijgen omtrent het zonderlinge geval van geluiden en vreemde klanken, waarover we de vorige week berichtten. Het blijkt dat de jonge maagd, die het medium voor deze manifestaties schijnt te zijn, niet krachtig van gestel, maar zeer zenuwachtig, en somtijds zeer ziek geweest is.

Ongeveer een jaar geleden, speelde zij met een ander meisje van gelijken leeftijd, toen beiden in een put vielen. Het voorwerp van de hedendaagsche opschudding alhier werd levend gered, maar de ander moest het met den dood bekoopen. De stem, die tot het medium spreekt, maakt herhaaldelijk aanduidingen op deze gebeurtenis, in het algemeen op een schertsenden en spottenden toon. Zij (de stem) zegt: »Hoe zou het je bevallen, als je weder in den put lag?" of »Hoe beviel het je, toen je in den put viel?"

Nadat de familie gedurende verscheidene dagen zeer verontrust was, door de vreemde geluiden, kloppingen, slagen, enz., zeide het meisje: »In Gods naam, wat wilt gij dan toch?'

Tot hun grooten schrik antwoordde een stem helder en duidelijk: »U, u, u! Ik wensch u!" en sedert was het spreken een gewoon verschijnsel.

Niet alleen volgde de stem de jonge maagd, maar ook wanneer zij boven of in verschillende andere deelen van het huis was, terwijl de overige familie beneden bleef, sprak de stem tot hen. Dit schijnt de hypothese, dat de verschijnselen speciaal aan dit meisje verbonden zijn, uit te sluiten. Mannen van groot verstand en helder oordeel, die er bij tegenwoordig waren en dit alles zelf hoorden, konden zich geen denkbeeld vormen

van eenig mogelijk bedrog van wege de leden der familie. Als het een geest is moet het een booze zijn, of moet hij behooren tot hen die Swedenborg »infernals" noemt. Bij zekeren keer werd gezegd: »Eens was ik in den hemel, maar daar beviel het mij niet. Ik klom over de afscheiding en kwam naar hier beneden. Ik ben nu in de hel en wil je daar ook hebben. Soms knarsen wij op onze tanden, maar dat hindert niet; iedereen kan dat doen."

Toen van een geestelijke werd gesproken, drukte de stem haar grooten afkeer van dezen uit en toonde weinig eerbied voor hem, toen hij een gebed deed, waaraan de geheele familie zich aansloot. De stemmen gingen maar voort op de oneerbiedigste wijze te spreken.

De stem zeide, als de geestelijke weerkwam, zou zij hem een gespleten voet toonen.

Wij hadden een onderhoud met een heer die zondagmorgen, een week geleden, naast het medium in de kerk zat. Deze zeide, dat de geluiden zoo sterk waren, alsof ze met een hamer werden voortgebracht, en dat op dien zelfden tijd het noemen van den naam van het medium door allen in dat deel der kerk gehoord werd. Ook de dienende geestelijke hoorde de geluiden.

Sedert Zondagavond of den Maandagmorgen daaraanvolgend, hebben de manifestaties zooals bericht werd opgehouden. Het meisje verkeert ten gevolge van de vrees en andere zenuwprikkelende oorzaken in een zeer ongunstigen toestand."

Het volgende verhaal is een samenvatting van de vele berichten en getuigenissen onder eede door Mevr. E Hardinge onderzocht en op de plaats zelve gehoord, over de daden en handelingen van »Bill Dole," zoowel als sterveling en als geest.

Kort na de eerste geruchtmakende kloppingen te Hydesville hadden in een Duitsche familie, Lewis geheeten, te Logansport soortgelijke stoornissen, onverklaarbare geluiden en onbegrijpelijke verplaatsingen van voorwerpen plaats. Dikwijls werd een geluid vernomen gelijk het gekerm van een klein dier, die overgingen in zachte fluistergeluiden. De leden der familie

waren zeer godsdienstig en allesbehalve gunstig gestemd voor het denkbeeld van geesten-gemeenschap.

Zeer afkeerig van elke publiciteit en van elke poging tot gemeenschap met den onzichtbaren kwelgeest verduurden zij deze stoornissen gedurende eenigen tijd zonder er iemand melding van te maken, totdat zij verschrikt werden, zooals de dagbladen vermeldden, door duidelijk hoorbare stemgeluiden.

In het eerst werden alleen namen genoemd, daarna zinnen uitgesproken, en eindelijk vestigde zich als 't ware een onzichtbare persoonlijkheid in de familie, die even vrij met hen sprak als een gewoon sterveling kon doen, en ofschoon hij hun zeer onaangenaam was ten opzichte van zijn bovenzinnelijk karakter en ongewenschte tegenwoordigheid, toch bleef hij al de eigenaardigheden, vooringenomenheden en karaktertrekken vertoonen als een regelmatig lid der familie. Zijn eigen verhaal over zichzelf luidde, dat hij in het aardsche leven een kleerenmaker was geweest. Zijn naam was William of zooals hij verkoos zich zelf te betitelen »Bill Dole."

Sommige verhalen voegen hieraan toe, dat hij aan den drank verslaafd was en stierf onder den invloed van delirium tremens, maar de meest authentieke geschiedenis van zijn bestaan in de aardsche sfeer, stelt hem voor als door verdrinking een eind aan zijn leven gemaakt te hebben.

Hij erkende eenigen tijd in de geestenwereld geweest te zijn, naar zijn toestand aldaar verre van aangenaam bevonden te hebben, en zoo in strijd met zijne »wenschen, dat hij besloot om daar niet te blijven, en bevindend dat hij door eenige kracht, die hij niet nader kon omschrijven, in en om deze familie zich een tehuis kon vormen, had hij besloten dáár zijn verblijf te vestigen; en »daar meende hij te blijven" en bleef hij werkelijk gedurende een periode van meer dan twee jaren.

Bill Dole's avonturen in zijn zelf gekozen tehuis zouden boekdeelen kunnen vullen, maar het is niet noodig uitvoerig stil te staan bij al de verschillende détails, die trouwens een groote overeenkomst van karakter toonen, voldoende is te

vermelden, dat de onzichtbare werker, als in elk van de reeds vermelde gevallen, een persoonlijkheid was met gewoonten en geaardheden, geheel afwijkende van die der leden van de familie, waarin hij zich gevestigd had. Bill Dole doorspekte zijne gesprekken, met ruwe uitdrukkingen en profane opmerkingen, daarnevens een krachtige eigenzinnigheid openbarend en wanneer hij tegengewerkt werd zelfs eene neiging tot geweld en boosaardigheid vertoonend. Hij klopte, stampte met zijn voeten, liep door het huis met groot gedruisch en wierp alle voorwerpen in het rond omver." Hij toonde een grooten afkeer van den orthodoxen godsdienst en bij een gelegenheid, dat een geestelijke die herhaaldelijk met den geest sprak en ten slotte een ernstig gebed te zijnen behoeve deed, riep Bill Dole uit, ten aanhoore van alle aanwezigen: »Wel, wel! ik voel me geen zier beter daardoor."

Twee of drie maal vergezelde hij de familie naar de kerk, waar zijne opmerkingen duidelijk door de geheele schare werden gehoord, waarin hij zeide, dat de predikatie voor hem, »van nul en geener waarde was."

Bij andere gelegenheden hoorde men de stem met groote kracht uitroepen: »Amen!" en »Goed voor jou, ouwe kameraad!" (hiermede den geestelijke bedoelend.)

Over het algemeen stelde hij bij godsdienstige samenkomsten, hetzij in de kerk, hetzij »to hum" (te huis) zoo als hij het huis noemde, dat hij met zijn tegenwoordigheid begunstigde, tevreden door krachtige stampingen te laten hooren, altijd twee kloppingen voor »Amen" gevend of ook wel door de voornamen van de dame of hare dochters, die verondersteld werden de mediums te zijn, uit te roepen.

Somtijds werden het tafelkleed en ieder ander noodzakelijk artikel voor een middagmaal plotseling gelegd en aangebracht, terwijl de familie gedurende één of twee minuten uit de eetzaal afwezig was. Bill droeg soms zware voorwerpen voor hen en wanneer hij goed geluimd was bewees hij hun allerlei kleine vriendelijkheden. Voornamelijk was hij zeer verzot op de kinderen, hij bewaakte en beschermde hen met wondervolle

kracht en groote genegenheid. Hunne moeder zeide dikwerf, dat Bill Dole hen bedierf, daar hij alles voor hen kreeg, wat zij hem vroegen.

Bij een gelegenheid, dat de moeder hunne boterhammen gereed maakte, die zij naar school medenamen, wenschte Bill op zijne gewone bevelende manier, dat over hun brood jam zou gedaan worden. Zij hadden hem gevraagd, dit voor hen gedaan te krijgen, maar de moeder weigerde, bewerend dat het niet goed voor hen was. Bill zwoer dat zij het zouden hebben en gedurende de tusschen-uren in de school hield hij zijn woord door een pot met jam voor hen te zetten.

In verscheidene gevallen, wanneer een der dochters, aan wie Bill bijzonder gehecht scheen, ongesteld was, verzocht hij in krachtige bewoordingen, dat zij niet in den regen zou uitgezonden worden of huishoudelijke arbeid haar opgedragen zou worden. In een geval toen haar keel zeer aangedaan was ten gevolge van een gevatte koude, droeg Bill haar van uit den tuin in het huis, kreeg een mand en verzamelde alle mogelijke vruchten en groenten, die binnen zijn bereik waren, daarna bracht hij ze snel in huis, zette de mand bij den haard, hief het deksel van een groote kookpan op en wierp de dingen, die hij bijeen gebracht had door elkaar in het kokende water. Op andere tijden luisterde hij aandachtig als er bezoekers waren, hen verschrikkend door voorwerpen rondom hen te bewegen, zonder dat zij een zichtbare kracht zagen, waardoor dit geschiedde, en hen ten hoogste bevreesd makend door zich in hunne gesprekken te mengen en hun herinnerend, dat hij de Bill Dole was, dien zij vroeger gekend hadden, toen hij nog te midden van hen leefde.

Eens bracht een dame een bezoek bij de aldus bemoeilijkte familie en was onvoorzichtig genoeg haar afkeer te kennen te geven, dat zulk een ellendig wezen als Bill Dole zou terugkomen om spiritische manifestaties voort te brengen. Openlijk gaf zij haar ongeloof te kennen aan hetgeen de menschen beweerden, alles was alleen toe te schrijven aan boosaardige handelingen der buren, welke ten slotte wel ondekt zouden

worden. Terwijl zij sprak gevoelden de familieleden zich lang niet op hun gemak, afgaande op de knappingen en kloppingen op het bureau in het vertrek, veronderstelden zij de aanwezigheid van het voorwerp der ongunstige beoordeelingen van de bezoekster en dat deze zelf ernaar luisterde. Binnen weinige minuten werd de stem gehoord op helderen en duidelijken toon de bezoekster begroetend als »mijn lieve" en vol aandrang vragend naar haar kleinen jongen Arthur, wien gij weet, dat mijn alles is," de boosaardige uitdrukking er aan toevoegend: »Ik ben de werkelijke vader van hem, ofschoon je het tracht te verbergen door mij te beschimpen." De snakerijen en somtijds de boosaardigheden door dezen monsterachtigen vervolger verricht, gaan alle beschrijving in afkeerwekkendheid en kracht te boven.

Nacht en dag werden zijne guitenstreken voortgezet en schoon hij altijd te winnen was door vriendelijkheid of liefderijke toespraak, werd hij daarentegen in een vijandig wezen herschapen door tegenstand en beschimping. De kinderen der familie hielden veel van Bill Dole. Sommige getuigen verklaarden aan Mevr. E. Britten, dat de kinderen zichtbaar opgehe.en en gedragen werden en dansten rondom den onzichtbaren gezel.

Mevr. Lewis of »moeder' zooals Bill zijne gastvrouw noemde, had een blokhuis op eenigen afstand van hare woning, dat bewoond, werd door een huurder, van wien zij met geen mogelijkheid de verschuldigde huurpenningen kon krijgen. Bill, die zeer vertrouwd was met de familiezaken, en zijn raad bij elke gelegenheid ten beste gaf, bood aan dien onwillige weg te jagen, als »moeder' hem daarheen wilde vergezellen om er een bezoek te brengen. Dit werd goedgevonden en de eigenares bezocht hare huurders vergezeld van haar onzichtbaren bondgenoot.

Het huis had twee deuren aan de tegenovergestelde zijde van het gebouw, dat slechts uit een groot vertrek bestond. Op deze deuren klopte en bonsde Bill zonder ophouden, zoodat de bewoners nauwelijks aan de eene deur waren om den

klopper open te doen of op de andere werden de slagen gehoord. Op deze wijze ging hij den ganschen nacht te keer, voor de verandering nu en dan voorwerpen door den schoorsteen werpend of deelen van het dak wegrukkend.

De verontruste bewoners begrepen eindelijk dat »de geest van Bill Dole" in het spel was en beloofden huis en hof te verlaten, zeer tot genoegen van de eigenares, die evenwel verlangde dat de huur voldaan zou worden, waaraan de verschrikte bewoners zich onderwierpen.

Bill Dole besteedde zijn tijd aan het verleenen van allerlei diensten voor het gezin, voornamelijk voor de kinderen, met al de ruwe getrouwheid van een »huis-geest."

De liefde, die hij ontving van de familie, waar hij als dagelijksche gast verkeerde, was wederzijdsch, en verzoende hen met den vreemden en geheimzinnigen gast, die zich bij hen gevestigd had, maar de zonderlinge bekendheid die »Bill Dole's geest" over de familie bracht, de toevloed van wonderjagers, die op hunne vrijheid inbreuk maakten, en de schandalen en beschuldigingen, die deze omstandigheden over hen brachten, begonnen de familie zoo tegen te staan, dat zij besloten met beslistheid elke communicatie voor of met den geest niet langer toe te staan.

Zij verhuisden, veranderden hunne levenswijze en levensplannen en hadden eindelijk het succes den onwelkomen bezoeker voor goed van hen te verdrijven.

De stem hield op, de kloppingen werden niet meer gehoord en de geheimzinnige verplaatsing van voorwerpen werden niet meer waargenomen. Bill Dole was verdreven en met hem de vreemde stem en zijn geheimzinnige tegenwoordigheid buiten menschelijke waarneming, maar niet uit de herinnering. Honderden personen zijn nog in Logansport (toen Mevr. E. Britten dit schreef, in 1883), die zich herinneren Bill Dole te hebben hooren spreken en gaarne daarvan schriftelijke getuigetuigenis willen afleggen, doch die dit verhaal onnoodig in omvang zouden doen toenemen.

Slechts willen we, als een soort vervolg, het volgende eraan

toevoegen. Na een onderhoud gehad te hebben met een heer te Logansport, die zeer bekend was met deze geheele zaak en herhaaldelijk zelf met »Bill Dole" had gesproken, meldde zich op dien avond een geest bij mij aan, die beweerde, de genoemde persoonlijkheid te zijn en mij een mededeeling, omtrent zijn tegenwoordigen toestand wenschte te doen.

Hij bevestigde, dat hij toen weggejaagd was, zooals hij het noemde, uit zijn aardsche toevluchtsoord, langen tijd heeft hij daarna rondgedoold, tevergeefs zoekend naar een ander verblijf in dezelfde sfeer. Zijn vergeefsche pogingen wekten een toestand van bitter geestelijk lijden in hem, gedurende welken tijd hij veel troost en bemoediging ontving van vriendelijke en wijze geesten, die hem aanraadden zijne gedachten te verheffen boven de aarde en ernaar te streven zijne denkbeelden en aspiraties te richten naar het betere land, waartoe hij als geest nu behoorde. In het eerst scheen dit hopeloos, daar zijn grove neigingen en zijn aardschgezinde natuur elke verheven aspiratie bijna onmogelijk maakte. Hij walgde van de sfeer, waartoe hij als profane en onontwikkelde geest aanvankelijk getrokken was en toch, hoewel hij verlangde naar een beteren en hoogeren toestand, was het hem bijna onmogelijk den toegang tot die lichtsferen te verwerven.

Eindelijk, en door de hulp van zegenrijke engelen uit het oord des lichts, verwierf hij zich een meer gelukkig en vredig verblijf, waar hij een welkome gast was en dat geheel overeen kwam met het geestelijk zijn, dat hij bereikt had.

In het kort, hij was overgegaan tot een hooger leven en toen hem gevraagd werd door eenigen, die vroeger getuigen waren geweest van zijne wonderlijke manifestaties, deze nog eens te willen herhalen, gaf hij beslist doch vriendelijk ten antwoord, dat ofschoon zijn leven nu gewijd was aan de taak om anderen te helpen en voor te lichten, hij nu de physische uitstraling verloren had, die hem eenmaal aan de aarde bond en in staat stelde in haar grove atmosfeer de materiëele manifestaties te verrichten, die hem als een aan de aarde gebonden geest onderscheidde. »Bill Dole" zooals hij eenmaal was,

bestond niet meer. De vlinder had de pop van den aardworm verbroken en was verrezen en nu »zingend met de engelen", inplaats van de wonderzoekers der aarde in verbazing te brengen door vreesaanjagende geluiden, zijn geesten-snakerijen en zijne verschrikkelijke geesten-stem.

Het geloofwaardige van dit deel van het verhaal hangt af van het feit, dat de beschrijving van het voorkomen van den geest zooals Mevr. Britten hem zag, volkomen overeenkomt met de feiten en dat sommige identiteits-bewijzen door haar werden gegeven aan menschen, die hem (Bill Dole) persoonlijk hadden gekend. Dit alles maakt het hoogst waarschijnlijk, dat bovenstaande mededeelingen werkelijk zijn gegeven door den nu vooruitgeganen geest van den eenmaal beruchten »Bill Dole."

VIII.

Koon's en Tippie's Spirit Rooms.

Volgens onze belofte op bl. 209 gedaan, laten we hier het authentieke verhaal uit Mevr. Britten's »American Spiritualism" volgen over de vreemde fase van geestenmacht, die zich aldaar openbaarde door het bespelen van muziek-instrumenten zonder menschelijke aanraking, het voortbrengen van geluiden, lichten, en buitengewone bewegingen van zware voorwerpen en zelfs het zweven van menschelijke wezens door de lucht.

De eerste mediums, bij wie deze wonderlijke manifestaties zich openbaarden, waren Jonathan Koons en zijne familie. Het volgende verhaal is slechts een korte samenvatting van al het materiaal, dat Mevr. Britten daartoe verzamelde, onderzocht en als onbetwistbaar moest aanvaarden.

Millfield, Township, Athens County, Ohio is een ruw steenachtig district met dennenbosschen en doorsneden door rijen van naakte rotsen. In een van de meest woeste streken van dit onontgonnen terrein, beschaduwd door oerwouden en ten

prooi aan de hevigste stormen, die huilen langs de rotsachtige bergen, die zich aan alle zijden verheffen, alsof het geheele district gevormd is door hevige aardschokken, bevindt zich een groep ver van elkaar verwijderde hoeven en een pionier-winkel, »Dover village" geheeten.

In 1850 was deze plaats slechts te bereiken langs een ruwen, weinig bezochten postweg, 72 mijlen lang vanaf de hoofdstad Columbus. De stormen en orkanen lieten overal hunne sporen achter. Verwoeste pijnboomen, ontwortelde woudreuzen en verstrooide granietblokken omgaven dezen woesten primitieven weg.

De teekens van wilde watervloeden en voortdurende stormvlagen namen toe, hoe nader de reiziger kwam tot het tooneel, waardoor dit district zulk een vreemde vermaardheid verwierf.

In Millfield Townschip zijn twee eenzame boerennederzettingen, ongeveer twee of drie mijlen van elkaar verwijderd. Het eene bewoond door Jonathan Koons en het andere door John Tippie. Deze personen zijn gegoede landbouwers, die elk een uitgebreide en nijvere familie onderhouden. Zij zijn rustige buren, eerlijke, respectabele menschen, die zich door niets onderscheiden dat op dweepzucht heenwijst, en die nog minder in staat blijken bedrog of misleiding in praktijk te kunnen brengen.

Op de hoeve van elk hunner kon men twaalf of veertien (nu ± 40) jaren geleden een onaanzienlijk, ruw gebouwd, sterk blokhuis zien, zonder eenig versiersel en een enkele kamer van ongeveer 15 bij 12 voet bevattend. Deze vertrekken stonden op eenigen afstand van hunne woningen, op een open terrein, zonder eenige verbinding met een ander gebouw of eenig voorwerp, dat gelegenheid kon aanbieden om iets te verbergen. Zij waren zeer gemakkelijk met de grootste nauwkeurigheid te onderzoeken, hetgeen ook herhaaldelijk is geschied.

Deze gebouwen waren opgericht door Koons en Tippie op aanwijzing, van wat zij beweerden de geesten van menschen te zijn, als kamers om zittingen te houden en voorzien met

instrumenten, enz. volgens geschreven plannen en teekeningen, door de geesten eigenhandig voortgebracht.

In elke kamer was een »Spirit-machine", die bestond uit een samengestelde schikking van zink en koper, met het doel, zooals de geesten beweerden, om het menschelijk aura, dat gebezigd werd bij de manifestaties, te verzamelen en te verdichten. Deze moderne batterij werd op een groote houten tafel geplaatst, naast verscheidene instrumenten, overeenkomstig het voorgeschrevene daar aanwezig, en bestaande uit een harp, guitaar, viool, accordion, tamboerijn, triangel, verscheidene bellen, een blikken trompet en verschillende andere speeltuigen.

Twee trommen van verschillenden omvang waren opgehangen aan een hoogen balk, en een ronde tafel was zoodanig geplaatst, dat zij in aanraking kon komen met een vierkante houten dito, waarop de instrumenten lagen.

De mediums zaten gewoonlijk in een halven eirkel rond de ronde tafel en de bezoekers, die soms uit 20 of meer personen bestonden, zaten op krukjes achter den eersten cirkel.

Daar beide kamers gebouwd waren volgens hetzelfde plan en de manifestaties in ieder op dezelfde wijze geleid werden, zal het verder noodzakelijk zijn slechts te spreken van Koons' spirit-room, daar deze toch de eerste als zoodanig was aangewezen en aldaar de eerste kringen werden gevormd.

De verschijnselen bestonden uit de bespeling van de verschillende instrumenten, schrijven en teekenen, luide kloppingen, het schudden van het blokhuis, het slaan der trommen, en gesprekken tot de aanwezigen, hetgeen alles onmiddellijk door de geesten zelven werd voortgebracht.

De kamer was donker of verlicht alleen door geesten-lichten, die somtijds schitterend genoeg waren om de bewegende gedaanten en handen van verschillende grootte te doen zien, die nog meer zichtbaar gemaakt werden doordat zij gedompeld werden in een zwakke oplossing van phosphorus, die gereed gemaakt en op de tafel geplaatst was, op verlangen der geesten om door hen gebruikt te worden.

Op deze wijze werden de handen duidelijk zichtbaar en konden gezien worden, terwijl zij met wondervolle snelheid schreven, instrumenten ronddroegen en op de trommen sloegen met bovenmenschelijke kracht.

De onmiddellijk door de geesten, geschreven en gesproken mededeelingen zouden een boek van vele honderden bladzijden kunnen vullen. De manifestaties werden steeds onder de strengste voorzorgsmaatregelen voortgebracht. De mediums werden zoo geplaatst, dat elke beweging hunnerzijds onmiddellijk bemerkt werd. Zij waren aan alle kanten zoo belemmerd, dat elke verandering van houding, dus nog veel minder een krachtige handeling, als zij die gewenscht hadden, hun eenvoudig onmogelijk was. In vele gevallen werden de lichtende handen der geesten geplaatst op die der bezoekers, en smolten weg, terwijl zij werden vastgehouden.

Alleen deze handen, hun worden, oplossen, langzaam overgaan boven den pols in de ledige ruimte,' zich bewegende nu hier, dan daar met onbegrijpelijke snelheid, en onderworpen aan het meest nauwgezette onderzoek der bezoekers, vormen een verschijnsel, wiens echt karakter door de geheele handeling werd bewezen, en bieden de wetenschap een der meest wondervolle problemen, die de geschiedenis der menschheid haar ooit voorgelegd heeft.

Een andere eigenaardige bijzonderheid van deze aanzittingen was het feit, dat — hoewel talrijke manifestaties van groote kracht werden voortgebracht in totale duisternis, uitgezonderd altijd de verlichting nu en dan door geestenlichten, — niemand van de dicht op elkaar gepakte menigte werd getroffen of beschadigd, waaruit volgt, dat intelligentie de bewegingen leidde en onzichtbare oogen de duisternis doorboorden, ondoordringbaar voor het sterfelijk oog.

Opgemerkt moet tevens worden, dat de meeste vreemdelingen, die de zittingen bijwoonden, hoe zorgvuldig zij hunne namen ook verborgen hielden, hoorbaar met hunne namen werden aangesproken door de geesten, somtijds op den eigenaardigen toon aan hunne overleden vrienden eigen, steeds onmiskenbare

bewijzen van hunne identiteit gevend. Op deze wijze werden namen gegeven en feiten geopenbaard, die honderden bezoekers overtuigden, niet alleen van de wondervolle occulte kracht der verschijnselen, maar bovenal van de werkelijke tegenwoordigheid hunner overleden vrienden, van wier bestaan geen der aanwezigen dan zijzelven bewust waren.

Afgescheiden van deze bijzondere test-gevallen, bleek de cirkel geleid te worden door een troep geesten, die beweerden geleefd te hebben in tijden lang voor de data, die door bijbeltheologen als het verschijnen van den mensch op deze planeet worden aangegeven.

Deze geesten noemden zich »de oudste en oorspronkelijke orde der menschen,' spraken van het ras in den bijbel door den naam »Adam" aangegeven als stervelingen van vergelijkenden wijze meer modernen tijd en van zichzelven als volstrekt niet de eerste menschelijke aardbewoners, ofschoon zij dateerden van duizenden jaren voor den theologischen »Adam."

Hunne leiders stelden zich voor als »zeer oude engelen" van verschillende orden en rangen en beweerden te worden bestuurd door zekere persoonlijke geesten, die zich in hunne geschreven communicaties den algemeenen naam van »King" of bestuurders van verschillende geestengroepen gaven. Soms teekenden zij zich als »King" 1, 2 of 3, ook wel »Dienaar" en »Leerling van God"; een die kaarten en diagrammen teekende noemde zichzelf, »Meester der Schilders."

»Oress" was de naam van een ouden engel, die de raadgevingen aan den kring verstrekte, wiens portret op het titelblad van Mevr. Britten's boek »American Spiritualism" te vinden is.

De mededeelingen waren voor het meerendeel van ondergeschikte geesten, die bij de manifestaties hulp verleenden en de muziekinstrumenten bespeelden, als ook van de zielen van pas overledenen en groepen van onontwikkelde geesten, die onder hunne verschillende leiders in staat waren door de kracht van hunne geestelijke lichamen machtige feiten voort te brengen van groote kracht, die door meer verheven naturen niet konden voortgebracht worden.

De voornaamste van de leiders, die tot deze laatste groep behoorden, was een geest, die daarna de contrôle-geest werd van de manifestaties bij de Davenport Broeders, en ofschoon hij den algemeenen titel van »King" behield, beweerde hij te zijn zekere »Morgan" een beruchte zeeroover uit Wales, die, toen hij op aarde leefde, door koning Karel II van Engeland werd onderworpen en aangesteld tot gouverneur van Jamaica.

Na deze voorloopige bijzonderheden van het tooneel en zijn geheimzinnigen acteurs gegeven te hebben, vestigen we nu de aandacht op de omstandigheden, waaronder Jonathan Koons »de degelijke Ohio landbouwer" een deelhebbende in dit drama van buitenaardsche wonderen werd.

Aan een brief, door Koons gericht tot een godsdienstig blad, getiteld de »Seraph's Advocate" uitgegeven te Syracuse, New-York, ontleenen we de volgende regelen van autobiografie:

»Ik ontving den uwen van 8 Maart 1853 en antwoord met genoegen op uw verzoek, om u te berichten onder welke omstandigheden wij onze communicaties ontvingen. Allereerst moet ik u nochtans melden, dat ik een verdediger was geworden van de atheïstische gevoelens, door het afkeerwekkende der orthodoxe leer, waarin ik was opgegroeid en die reeds in mijn jeugd een diepen indruk op mijn geest gemaakt had. Bij het toenemen van mijn verstand en mijn denken over deze zaken, zag ik mij ten hoogste teleurgesteld in mijne verwachtingen omtrent zegeningen, vertroostingen en onderrichtingen. Ik begon mijne mystieke orthodoxe leerstellingen te critiseeren en verwierp ze daarna als onbegrijpelijk en onredelijk, toen mijne leeraars, inplaats van te beproeven mij te overtuigen, vervloekingen op mij stapelden en mij veroordeelden. In mijn geestes-strijd uitte ik vaak onwillekeurig den angstkreet: »Heer, red mij of ik verga!" Toch scheen geen hulp te komen. De leeringen van eeuwige verdoemenis, uitverkiezing, voorgeboortelijke veroordeeling, enz. kwamen mij meer en meer onvereenigbaar voor met het denkbeeld van een »liefderijk

Vader" of een alwetend en wijs Rechter". Eindelijk, geen verklaring vindend voor »mystieke goddelijkheid" van den mensch, werd ik sceptisch gezind tot alle menschelijke leerstellingen, en twijfelde aan een geestelijk bestaan."

Mr. Koons verhaalt verder, hoe hij hoorde van de vreemde dingen, die werden voortgebracht door geesten in verschillende oorden van het land, en eindelijk in het begin van 1852 ook in zijne nabuurschap, en dat hij een naburige familie bezocht, bij wie men, zooals hem verteld was, van deze wonderen kon getuige zijn. Mr. S., de vader van de familie, bij wie Koons zijne onderzoekingen aanving, had een dochter, die een zeer sterk psychisch medium was en door wie hij verschijnselen zag, die volgens zijn gezond verstand en scherpe waarneming geheel buiten de kracht van het jonge meisje lagen, om door haar voortgebracht te kunnen worden.

Sedert ging hij voort, aangedreven door de hierdoor ontstane weetgierigheid elke gelegenheid tot onderzoek aan te grijpen. Maar de kwellende vragen, die in hem oprezen, vonden geen antwoord, het mysterie rondom hem sluierde zich steeds dichter; alleen de vergelijkende getuigenis van anderen bewezen hem, dat de wonderen, door hem aanschouwd, niet het werk van menschen konden zijn.

Eindelijk besloot hij te onderzoeken, hoe hij zijne navorschingen meer gemakkelijker en in zijn eigen huis kon voortzetten. Herhaaldelijk was hem in de verschillende kringen, die hij had bezocht, telkens gezegd, dat alle leden van zijn eigen gezin mediamiek waren en dat een van hen op buitengewone wijze daarmede begiftigd was. Door het opnoemen der namen van de verschillende leden van zijn gezin om te ontdekken, wie deze hoogst begunstigde was, werd hijzelf als zoodanig door de geesten aangewezen, die hem verzekerden dat Jonathan Koons »het krachtigste medium op aarde was".

De waardige landbouwer lachte aanvankelijk recht hartelijk over het denkbeeld, dat in hem iets zijn zou van »spiritueele natuur", maar toen die bevestiging steeds en door verschil-

lende bronnen werd herhaald en hem raadgevingen voor de ontwikkeling van zijn onbekende krachten werden verstrekt, die te eenvoudig waren om aan zijn gezond verstand en mannelijke waardigheid iets te kort te doen, besloot hij deze te beproeven en »te zien wat er van komen zou."

Mr. Koons gaat in genoemd schrijven aldus voort:

»Het duurde niet lang na mijn thuiskomst, of ik vond mij zelf bezocht door den bijzonderen invloed, waardoor in mijne geheele familie deze vreemde geestelijke gaven werden ontwikkeld van het kind van zeven maanden af tot mijn zoon van 18 jaren, negen in het geheel, behalve mijn vrouw en mij zelven, zoodat mijne familie bestond uit elf mediums."

Mr. Koons begroette dit als een onverwachte welkome gelegenheid (»grand opportunities"), die zulk een huiselijken kring hem voor het privaat onderzoek aanbood. Het bleek dat de familie zoodanig ingenomen was met deze nieuwe en belangrijke resultaten, dat zij niet alleen voor hun eigen opbouwing en leering voortdurend aanzaten, maar op liefdevolle wijze alle bezoekers toelieten, die door de berichten van deze nieuwe mediamieke gaven zich tot hunnen familie-cirkel aangetrokken gevoelden.

Het is hier de plaats om eens en vooral te constateeren, dat de HH. Koons en Tippie nooit eenige vergoeding voor hun tijdverlies, hunne moeite, enz. ontvingen, noch eenige tegemoetkoming wilden ontvangen voor hunne overvloedige gastvrijheid, waarmede zij de menschenmassa's ontvingen, die daar tezamen stroomden om getuige van de wondervolle manifestaties te zijn.

Het bouwen van hunne kamers, het aanschaffen van de muziekinstrumenten, alles tot hunne moeite en tranen toe, en de groote uitgaven die de verzorging van scharen van bezoekers hen oplegde, dat alles werd liefdevol gegeven, zonder een enkelen dollar te vragen of te ontvangen. Vandaar dat de hoofdreden tot bedrog of misleiding, de zucht om te winnen, volgens de zelfzuchtige maatschappij, daardoor verviel, zelfs zoo ze mogelijk geweest ware. Het zou bovendien meer

op zijn plaats zijn de vraag te beantwoorden, wat deze eenvoudige Ohio landbouwers er door hadden te verliezen. Hierbij moet de aandacht er op gevestigd worden, dat de rust en vrede van hunne eens zoo kalme verblijven was vernietigd, dat hunne dienstbaren met hunne private aangelegenheden vertrouwd waren, dat hunne bezittingen inteerden, dat hun goede naam met schande werd overladen, de schandelijkste bespotting en de wreedste vervolging tegen hen gericht werden, en dat alles om reden zij beweerden, dat de manifestaties, die zij physisch onmogelijk zelven hadden kunnen verrichten, kwamen uit een Spiritische bron.

Mr. Koons verhaalt verder:

»Wij verkregen de grootste feiten en de krachtigste manifestaties in het geheele land, doch wat mijzelf betreft, oordeelde ik dat deze konden veroorzaakt worden door »electriciteit, biologie, Satan", of wat niet al. Zeker is het, dat mijn kalm verstand ze niet kon erkennen als het werk van ontlichaamde geesten.

Ik was zeer teleurgesteld door al mijne onderzoekingen en in hooge mate ongeneigd het Spiritistisch denkbeeld te aanvaarden.

Ik wist hoe wondervol alles was, hoe onmogelijk het aan mijzelven kon toegeschreven worden, ja, erkende hoe prettig alles was, doch terwijl mijne familieleden en vrienden zich verheugden in de gemeenschap met de engelen, zat ik mij te bekommeren en te kwellen in twijfel en onzekerheid. Eindelijk werd beloofd, door het mediumschap van mijn oudsten zoon, als ik een kamer bouwde en een tafel vervaardigde overeenkomstig een plan, door de geesten mij voorgelegd, dat ik al de bewijzen zou ontvangen, die ik noodig had, en welke daarenboven de overtuiging van de onsterfelijkheid der ziel zouden brengen tot honderden andere in duisteren twijfel ronddolende zielen.

Besloten het mysterie te ontsluieren zooveel als maar mogelijk was, zette ik ten slotte mij aan den arbeid. Ik bouwde de kamer, vervaardigde de spirit-tafel, geheel overeenkomstig de aangegeven voorschriften, en plaatste daarna papier en

potlooden erop. Toen dit alles gereed was, sloot ik zorgvuldig de kamer, verzegelde den toegang en bewaakte dien, zoodat geen menschelijk wezen dan ik alleen er binnen kon komen.

Aan het einde van een zekeren vastgestelden tijd, ontsloot ik alles en trad binnen, en vond de blanke vellen papier, die ik er gelaten had, bedekt met geschreven communicaties tot mijzelven gericht, wijze raadgevingen bevattend, vol zachte verwijten over mijn twijfelzucht, bemoedigende beloften en vele innerlijke blijken, dat zij geschreven waren door hooge intelligenties, en wijze en barmhartige geesten-vrienden.

Gedurende verscheidene weken zette ik mijne proefnemingen voort, totdat ik een stapel van mededeelingen had, in de stilte en het mysterie van die spirit-room voortgebracht, zooals ik plechtig kan getuigen, zonder de geringste mogelijkheid van eenige menschelijke tusschenkomst. Het is niet te verwonderen, dat in den loop van den tijd mijn ingewortelde twijfelzucht verdween en mijne twijfelingen overgingen in de zekere overtuiging, dat ik in de handen was van wijze, hooge en machtige geesten. Eindelijk schreven de onzichtbaren op een blad papier om muziekinstrumenten en andere voorwerpen, die ik allen verschafte en te hunner beschikking stelde. Onder andere dingen vroegen zij om pistolen, waarmede zij zich herhaaldelijk bezighielden en die zij afvuurden boven de hoofden der aanwezigen, met verbazende juistheid in de diepste duisternis hun doel treffend."

Nadat Mr. Koons het verzoek der geesten had ingewilligd, om de kamer voor krachtige physische manifestaties donker te maken, werden zoowel de bezoekers als de leden der familie door hem met de grootste nauwgezetheid en voorzorg zoo geplaatst, dat het voor elk hunner onmogelijk was eenige beweging te maken zonder onmiddellijke ontdekking.

Na eenigen tijd begonnen de geesten door de spreekbuizen hoorbaar te spreken, te zingen en te bidden. Zij teekenden plannen der hemelsche tooneelen, diagrammen der sferen en schreven lange mededeelingen met hun eigen handen en in ongeloofelijken korten tijd.

Vele dezer aldus geschreven of gesproken communicaties waren van een verheven wijsgeerig karakter. In de eersten openbaarden de geesten zich in hun eigen karakter en spraakwijze, maar bij de laatsten, die door de leden der familie of de aanwezigen uit het geheugen moesten opgeschreven worden, is daarvan niet veel te vinden, daar zij meer het karakter en de fraseologie der Ohio-schrijvers dan die der geesten bevatten.

Het is jammer, dat ter voldoening van den weetgierigen onderzoeker hier weinig dier directe-schriften van filosofisch karakter kan teruggegeven worden, om reden er zulk een groote vraag naar geesten-schriften was en de mediums al te gewillig waren om aan de niet te verzadigen verzoeken van hunne bezoekers te voldoen, behalve eenige communicaties, die later aangehaald zullen worden, en die slechts als een voorbeeld van de natuur dier geschriften worden gegeven, wegens de onvolmaakte overbrenging door een menschelijke amanuensis.

In een lange zeer belangrijke mededeeling, geschreven in de »Spirit-room" zonder menschelijke tusschenkomst, werd gezegd, dat de geesten bij hunne communicaties met de aarde zich manifesteeren door twee primitieve elementen: ten eerste een electro magnetisch element, waaruit het geestelijk lichaam is saamgesteld, en daarnaast een physisch aura, dat uit het medium uitstraalt, of kan verzameld worden uit materieele voorwerpen.

Uit de vereeniging van deze twee en wel van de uitstralingen van den geest en die van het medium, wordt een derde element of samenstelling gevormd, die aangetrokken wordt door atmosferische en menschelijke uitstralingen. Door de groote kracht van het electro-magnetische of spiritische element, kunnen de wetten der cohesie en gravitatie overheerscht worden en daardoor zijn de geesten in staat met groote snelheid voorwerpen op te lossen en weder saam te stellen, zware voorwerpen op te heffen en door de lucht te dragen, en hen te laten drijven of te laten zinken, overeenkomstig de kracht der gevormde batterij.

Het is dit element, waardoor eenige geesten, als zij zwaar ermede beladen zijn in aanraking kunnen komen met de stof, en op deze wijze potlooden, pennen enz. kunnen gebruiken om te schrijven, te teekenen en muziek-instrumenten te bespelen.

Door de hulp van het physische of menschelijke aura veroorzaken zij knallen, kloppingen, het schudden van meubelen en zware voorwerpen; daardoor brengen zij ook geesten-licht voort. Zij verzamelen dit aura tot een stof-enveloppe rond hunne eigen handen, verdichten het tot het voortbrengen van geluid, om te zingen of te spreken, en om te slaan op zware instrumenten.

»Dit samengestelde element, wordt meer of minder gebruikt bij alle manifestaties." Het is hoofdzakelijk door de overheersching van het menschelijk aura daarin, dat zij in staat zijn te spreken, door de spreekbuizen, vandaar dat zij voor deze feiten de tegenwoordigheid en het eigenaardig magnetisme van den oudsten zoon van Mr. Koons behoefden, door wien geesten stemmen konden gehoord worden op iedere plaats buiten den kring in zijns vaders huis, en door welk medium de geesten beweerden overal een volledig orkest van instrumenten te kunnen bespelen. De aanteekeningen van Mr. Koons autobiografie sluiten met de beschrijving van de godsdienstige filosofie door de geesten van deze kringen uitgesproken, waarvan we de volgende slotsom overnemen:

»Zij leeren," zegt hij »dat God liefde is en alle menschen gesteld heeft onder de wet van eeuwigen vooruitgang, waardoor iedere levende ziel deel kan verkrijgen in zijne goddelijke glorie, als zij willen leven onder voortdurende inspanning een nuttig, goed en rein leven. Ook dat de dood, die het lichaam oplost, niets verandert aan de ziel, die de werkelijke mensch is. Om die reden is het voor den mensch noodzakelijk zijn ziel hier op aarde te louteren en rein te houden, ten minste om daarmede zijn progressie te beginnen in plaats van die uit te stellen tot hiernamaals. Zij leeren, dat wij geestelijke lichamen bezitten in onze natuur-

lijke, stoffelijke vormen. Dat deze geestelijke lichamen den geest in zich dragen en bij den dood gescheiden van het lichaam blijven voortbestaan, ofschoon zij diens vorm aannemen en gehecht blijven aan den geest, wiens wenschen, verlangens en gebreken zijn werkelijkheid vormen. Dit geestelijk lichaam, zoowel als de inwonende geest, zijn de eigenlijke subjecten van den eeuwigen vooruitgang, maar op het oogenblik van de losmaking van het aardsche lichaam vertoont het al onze deugden en ondeugden zonder eenige verzachting en verschooning. Het is grof en fijn, dicht of verheven, schitterend als de stralen van de middag-zon of donker als de Erebus, volkomen in overeenstemming met onzen werkelijken zedelijken toestand.

Zij verklaren verder, dat er een electrisch element verspreid is door de ruimte van een ander element, dat geen affiniteit ertoe bezit; dat geesten, in zoo verre ze met de aarde communiceeren zich zelven niet kunnen vervullen met dit innerlijk element; in werkelijkheid kan niemand in het heelal dit volkomen doen, behalve God alleen. Dit geheimzinnig innerlijk met al zijn verborgene en ondoordringbare heerlijkheden, wordt door de geesten het »verheven fluïde" genoemd.

Zij zeggen dat de electrische elementen de verschillende wegen vormen, waarlangs en waardoor de planeten en alle andere bekende lichamen zich bewegen door het universum en zich wentelen om hunne respectievelijke middelpunten, maar dat niets, dat zichtbaar is voor geesten of begrijpelijk voor hen als van een organische natuur, de oorden kan doordringen van het »verheven fluïde," en toch is het verspreid en doordringt het alle ruimten en schijnt de oneindige velden van het electrisch element te beheerschen en te regelen. Nochtans kunnen lichtstralen het »verheven fluïde" doordringen, daar zij er onophoudelijk van uitgaan en ertoe terugkeeren. Er is een groot centraal gebied, welks bestaan aan alle geesten en alle werelden bekend is. Het omvat onbegrensde ofschoon onbekende oorden, toch in zijne positie

tot een vast centraal punt bepaald, door het feit dat vandaar en tot daar alle onmetelijke lijnen van aantrekking gravitatie en kracht uitgaan en terugkeeren, die de aardsche lichamen te samenhouden, en de firmamenten met alle leven en stelsels aaneenschakelen. De ontelbare firmamenten, bezaaid met een oneindigheid van zonnen- en planetenstelsels, schijnen rond te wentelen en hunne aantrekkings en levenskrachten te ontleenen aan dit onbekende centrum. Soms wordt het genoemd »de hemelsche verblijven," dan weder »de centraal-zon," »de »Hemel," »God', »Het oneindige oord," »Het eeuwige leven!" Het geheel der firmamenten, dicht bezaaid met zonnen en voortsnellende satellieten, schijnt als doorstraalt van licht in vergelijking met de onbegrijpelijke vastheid van dit hemelsche laboratorium, onzichtbaar en grenzenloos als het is, waaruit de middelpunt-vliedende en de middelpunt aantrekkende krachten van het zijn voortstroomen door al de universums. —"

Zoodanig zijn eenige der leeringen die nu en dan door de geesten door de spreektrompetten werden gesproken, of door hen werden geschreven.

»Wat wij des daags hadden geschreven," zegt Mr. Koons, »werd dikwijls verbeterd door de geesten door de spreektrompetten, maar de diepe verheven indruk, dien deze bij hunne ontvangst op ons maakten en de ontzettende kracht van den toon, waarin zij soms werden gegeven, kan geen sterveling beschrijven."

Mevr. E. Britten schrijft verder: »wij zijn nu in het bezit van een pamflet getiteld: »Communicaties van de Engelen" geschreven met hun eigen handen, alsook hoorbare mededeelingen door engelen gesproken en opgeschreven, gelijk zij werden gegeven in tegenwoordigheid van vele getuigen, enz."

Dit pamflet werd uitgegeven door Dr. J. Everett, een heer wonend in Athens County, Ohio, die, na de verschijnselen in Koons' kamer door en door onderzocht te hebben, zoo diep getroffen was en zooveel belang stelde in hetgeen hij had

waargenomen, dat hij veel tijd en vele middelen besteedde om de communicaties te verzamelen en in pamflet-vorm af te drukken. Hierin heeft Dr. Everett verzameld een aantal onder eede afgelegde getuigenissen van personen, die de zittingen hadden bijgewoond, eenige hoofdstukken over de filosofie van het geestelijke bestaan en de geesten-gemeenschap, en een kaart van de sferen door de hand van Nahum Koons in trance-toestand geteekend en toegelicht door de geesten, die hem contrôleerden.

Uit eenige dezer bronnen zullen we eenige uittreksels maken, maar zoodanig, dat zij een gedetailleerd verhaal vormen van de verschijnselen gewoonlijk op de publieke zitting voortgebracht, voorzien met eenige inleidende opmerkingen als noodig zijn voor het authentieke en volkomen vertrouwbare der getuigenissen van de correspondenten omtrent hetgeen zij waarnamen.

De eerste bevestiging is gegeven door het welbekende en zeer geachte hoofd der firma Stephen Dudley & Sons, Buffalo, New York.

Een meer geacht en onbetwistbaar getuige als de geachte Stephen Dudley kunnen we niet citeeren. Daarom halen we zijn brief ten volle aan, zoo als hij oorspronkelijk werd afgedrukt in de »Age of Progress"

Buffalo, 15 December 1854.

Aan den Redacteur van de »Age of Progress."

»Vriend Albro, — Een bezoek gebracht hebbend in Koons' spiritroom, dat ik sedert lang van voornemen was, en veilig thuis gekomen, wil ik nu voldoen aan de belofte u gedaan, om een getrouw verslag te geven van hetgeen ik met mijne oogen, ooren en gevoel heb waargenomen. Ik ben mij bewust, dat mijne krachten onvoldoende zijn om die taak geheel te vervullen, als ook dat niemand in staat is volle gerechtigheid aan dit onderwerp te doen geschieden. Ik zal mij daarom tevreden stellen, met u de volle waarheid te schrijven en de voornaamste feiten te beschrijven, al de wondervolle bijzonder-

heden zouden voor mij te veel woorden eischen om te schrijven en voor u om te publiceeren.

Ons gezelschap bestond uit 4 personen, namelijk: Mr. C. — van New-York; twee dames en ik zelf. Wij verlieten Buffalo met den spoortrein op Maandagmorgen en kwamen bij Koons spiritroom aan den volgenden Woensdag 29 November . . . . De weg van Columbus tot de spiritroom is 72 mijlen lang en een zeer onaangename steenachtige weg. Allereerst toen wij aankwamen werden maatregelen getroffen voor een publieke zitting op dien avond, vandaar dat er een geheele menigte aanwezig was, voornamelijk samengesteld uit personen uit de omgeving, waarvan het meerendeel sceptisch gezind bleek. Wij als vreemdelingen werden door de vriendelijkheid van Mr. Koons voorzien van gemakkelijke stoelen op een uitgezochte plaats.

Het is gemakkelijk en voor ieder te begrijpen, dat het een zeer onharmonisch gezelschap was; niettemin deden de geesten alles wat zij beloofden te zullen doen. Nadat wij gezeten waren hield Mr. Koons een korte maar zeer doeltreffende toespraak; bij het einde daarvan gaven de geesten bewijs van hunne tegenwoordigheid door een doordringenden slag op de groote trom. Het klonk gelijk de ontlading van een kanon en werd gevolgd door geluiden, die evenzeer schrik aanjoegen, veroorzaakt door, zooals het genoemd werd, de ontlading van het electrisch toestel door de geesten.

Gedurende dit proces schudde de tafel en het blokhuis als een boom in den storm.

Daarna werd een reveille door de geesten op de kleine en groote trommen geslagen met onzettende kracht en schrikaanjagend effect. Vervolgens nam Mr. Koons een der twee violen, die op de tafel lagen en trok den strijkstok er dwars over. Onmiddellijk weerklonk ook de andere en terstond daarna begonnen al de instrumenten, twaalf in aantal, gedurende zeer langen tijd te weerklinken, een wondervol concert vormend.

Na deze instrumentale voordracht verzocht Koons om een vocaal accompagnement door de geesten, waaraan zij onmiddellijk voldeden. Ik denk dat, als iets een denkbeeld van den

hemel op aarde kan geven, het deze heerlijke muziek moet zijn, voorgedragen door een koor van engelen.

Al dien tijd door was er een zeer buitengewone vertooning van spiritisch vuurwerk, blijkbaar bestaande uit lichtende lichamen, rondvliegend met de snelheid van insecten, doch zich bewegend op de maat van de muziek. In gedaante geleken zij veel op verschillende menschenhanden.

Het volgende verschijnsel was een menschenhand zoo volmaakt als een hand van vleesch en bloed. Zij bewoog zich vlak nabij ons en liet stukken zandpapier vallen, gedompeld in phosphorus volgens voorschrift der geesten door Mr. Koons vervaardigd.

Het doel van deze handeling scheen te zijn, dat wij deze zouden opbeuren, zoodat de hand komen kon en door hun licht gezien kon worden, als de hand ze wegnam. Dit werd herhaaldelijk gedaan. Een stuk van mij wegnemend, scheen de geestenhand te verwijlen om in aanraking met de mijne te komen, opdat ik haar voelen en onderzoeken zou. Zij verschilde niets van een menschelijke hand, behalve door hare koudheid Na een gesprek met de geesten, dat gevoerd werd met menschelijke stem door een spreektrompet, wenschten zij ons »goeden nacht," en aldus eindigde de publieke zitting.

Ongeveer twee uren daarna gingen de jonge Mr. Koons, het voornaamste medium, en ik alleen in de spirit room, om te zien of we ook te weten konden komen, welke verschijnselen den volgenden avond zouden voortgebracht worden. Het medium legde de spreektrompet op de tafel, waarop deze onmiddellijk werd opgeheven ter hoogte van een maushoofd en ons het »good-evening" (goeden avond) tegenklonk, waarop wij antwoordden.

Daarna begon ik een gesprek met hen, vragend of mijn vrouw en andere dierbare overledenen tegenwoordig waren. Zij zeiden dat dit zoo was en eenige zeer voldoende bewijzen toonden hunne aanwezigheid aan.

Ik zeide hun, dat we een langen weg hadden afgelegd om hen te zien, en verlangend waren getuigen te zijn van de

wondervolle manifestaties hunner macht, waarvan we zoo veel gehoord hadden. Zij antwoordden te weten hoever we gekomen waren en dat zoo alle dingen gunstig waren, aan ons verlangen voldaan zou worden vóór wij vertrokken. Op mijn vragen wat zij bedoelden met: »zoo alle dingen gunstig waren,' antwoordde de leidende geest, dat hij daarmede meende »een harmonischen cirkel en niet een zooals we dien avond hadden gehad." Na nog eenige verdere conversatie werden wij met een »good night" heengezonden.

Den volgenden avond te zeven uur begaven Mr. Koons, zijne vrouw, zijn zoon; ons gezelschap van vier, en twee heeren onderzoekers — dus negen in het geheel — zich in de spirit-room.

Als allen kalm en rustig zaten, gaf een enkele uitbarsting op de trom het teeken, dat de geesten gereed waren om met de voordracht der verschijnselen te beginnen. Weder werd de tafel geladen door de zenuwachtige ratelgeluiden en trillingen, zooals tevoren beschreven zijn. De geduchte r e v e i l l e werd geslagen. Mr Koons begon te spelen op de viool, waarbij zich aansloten niet alleen alle instrumenten, maar ook een groote harmonica die in de kamer stond en bij deze gelegenheid op meesterlijke wijze werd bespeeld. Weder werd aan de geesten verzocht een vocale voordracht te willen geven, die door verscheiden stemmen op zulk een heerlijken toon en in zulk een schoone harmonie werd gegeven, dat het mij toegestaan moet worden om te zeggen, zoo dit werd verricht door den »Duivel," deze dan waardig is een koor van engelen te leiden. Na het ophouden der muziek vroeg ik aan Mr. Koons, of hij de geesten wilde verzoeken voor ons te schrijven. Zonder eenige aarzeling of uitstel voorzagen zij zich van het papier en de potlooden, die ik medegebracht en op de tafel gelegd had. Hier moet ik vermelden dat ik boekdrukpapier uit mijn eigen drukkerij had medegebracht, dat nog onafgesneden en niet glad geperst was, vandaar dat niemand, in dat deel van het land, dit had kunnen verstrekken, ja nergens zelfs, dan uit een kantoor van een drukkerij. Ook had ik met bedoeling een van Flesheim's

Buffalo potlooden medegebracht. De geesten legden het papier, waarop zij zouden schrijven, vlak voor mij. Daarop verscheen iets, dat op een menschelijke hand geleek, houdend een potlood duidelijk zichtbaar boven het papier en begon onmiddellijk te schrijven met een snelheid, die geen menschelijke hand kan gelijken of nabij komen. Het papier, de hand en het potlood waren zoo dicht bij ons en zoo duidelijk te zien door het lichtende van de hand, dat wij dezen alle drie konden aangeraakt hebben en wij in staat waren ze met nauwgezetheid en op ons gemak te inspecteeren. Mijn naaste buurman was zoo opgegaan in zijn onderzoek, dat hij zijn hoofd vlak boven het potlood boog, waarop de hand plotseling een opwaartsche beweging maakte en hem met het potlood een tik tegen den neus gaf, die hem zoo verschrikte, dat hij met groote snelheid zijn hoofd achterover wierp. Toen iemand het verlangen te kennen gaf even als anderen de hand meer duidelijk te mogen zien bewegen, hield het schrijven op, en werd de hand uitgespreid en ingetrokken, geopend en gesloten.

Een van de dames, die niet zoo dicht bij zat als wij, uitte den wensch, om meer nabij te mogen zitten. Onmiddellijk bewogen de hand en het papier zich naar den hoek der tafel, waar zij zat, de hand schreef eenige regels en daarna keerden beiden tot hun vorige plaats terug.

»Toen beide zijden van het vel volgeschreven waren, werd het potlood mij door de hand overhandigd, dat hetzelfde Buffalopotlood bleek te zijn, dat ik op de tafel gelegd had. Daarop vouwde de geest het papier en gaf het mij in de hand. Ik nam het aan en ontving vervolgens aanwijzigingen, wat ik er mede doen moest. Bij het ontvangen van het papier bevond ik, dat dit hetzelfde was, wat ik met het potlood neergelegd had.

Daarna werd de hand aan ieder in de kamer aangeboden en door allen gedrukt, behalve door een die te bevreesd was haar aan te raken. Gelijk vroeger was zij doodelijk koud, maar vast en even solide als een gewone menschenhand.

Na eenige woorden door de spreektrompet werd ons vaarwel gezegd met het gewone: »good-night."

In den loop van den dag verzocht mijne vrouw, die ongeveer een jaar in de sferen was, mij tot haar te komen in de spi it-room op het einde van de zitting, waarbij niemand verder tegenwoordig was dan het medium. Natuurlijk was ik zeer daarmede verblijd en voldeed daaraan. Zij beproefde tot mij te spreken door de spreektrompet, maar faalde. Hierop verontschuldigde de contrôlegeest, die ons bij het binnentreden vriendschappelijk begroet had, haar wegens de mislukking en bood aan voor haar te spreken. Hij deed dit, bracht hare woorden over en schonk mij de onmiskenbare overtuiging van hare tegenwoordigheid. Op deze wijze spraken we ongeveer vijftien minuten, waardoor mij het bewijs verstrekt werd van het geesten-leven en de geesten-gemeenschap. Mijne vreugde, en erkentelijkheid, zijn in geen menschelijke taal te beschrijven. In dit onderhoud ontving ik de aanwijzing van den contrôleerenden geest om in de Buffalo »Age of Progress," de communicatie voor mij door geestenhand geschreven te publiceeren. Overeenkomstig deze aanwijzing zend ik u het volgende, ontvangen onder de omstandigheden, die ik boven getrouw en met mijn beste krachten heb beschreven.

IX.

De communicatie.

Aan de vrienden van Buffalo en New-York:

We zijn blijde u hier te ontmoeten, doch wij hopen, dat uw bezoek niet werd veroorzaakt door ijdele nieuwsgierigheid, waardoor zoo velen hierheen werden gedreven, voor wie wij onze beste krachten hebben aangewend om hen te overtuigen van onze tegenwoordigheid en onze manifestaties in deze kamer. Wij hebben hier nu een langen tijd gearbeid en vertrouwen,

dat wij meer begrijpelijke en filosofische inzichten over het spiritualisme ingang hebben doen vinden dan die van de M. D's en D. D's der wereld, in het bijzonder dan die van Buffalo, wier onderzoek over deze zaak niet veel voorlichting of verheffing der menschheid geboden heeft. Ons doel is den ongeloovige aan te toonen, den twijfelaar te bewijzen, dat er een meer verheven en schitterender bestaan is aan gene zijde van het donkere graf — een hoogere toestand van leven dan op aarde. De stervelingen hebben gedurende eeuwen rondgetast vol twijfelingen, angst en vreeze, en onzekerheid omtrent het toekomstig leven. Doch hoe weinig zijn zij te weten gekomen, omtrent de werkelijke natuur van een toekomstig bestaan, in weerwil van hunne onderzoeking, hun ernstig verlangen om de werkelijke waarheid te leeren kennen, zelfs wanneer zij beproefden te gelooven in de mystieke leeringen der theologie!

Onze arbeid op deze plaats heeft tot strekking die kennis te vestigen en door eenige lichtflikkeringen over 's menschen bestaan hiernamaals, die hij kan bevatten, hem praktisch voor te bereiden voor zijn werkelijke waarheden. Ja, vrienden, wij weten, dat zoodra, als de innerlijke ontvankelijkheid is verlevendigd tot grooter werkzaamheid door de zekerheid van een volgend leven en de verbeterde begrippen van zijne voorbereidende plichten in dit leven, zullen zijne beweegredenen tot handelen door die kennis beheerscht worden, en, de ijzeren ketenen der geestelijke slavernij verbroken worden, en bijgeloovige twijfel en vrees nimmer weder hun scepter over de wereld zwaaien. Waren we niet door liefde en familiebanden nog tot deze aarde getrokken, weest er zeker van, dat wij niet op deze wijze zouden arbeiden en ons met dergelijke manifestaties bezig houden. Hoe lang wij met deze pogingen zullen voortgaan zal afhangen van het geduld, en de trouw onzer mediums, alsook van het gedrag van hen, die deelen in het licht en de kennis, welke zoo ruimschoots door hunne tusschenkomst is verspreid. Wij zijn blijde bij deze gelegenheid onzen helper C. te begroeten en dank te zeggen voor zijn grooten ijver en steeds gereede toewijding aan onzen dienst

en voor de aanwending van zijn persoonlijke pogingen om ons in de vervulling van onze zending op aarde ter zijde te staan. We wenschen hem te zeggen, even als tot onzen trouwen dienaar Koons en zijne familie: Heb goeden moed en de beloningen voor uw arbeid en uw geduld zullen u begroeten in uwe schitterende verblijven hiernamaals. Zelfs al mocht ge onder de goddelijke wijsheid en noodzakelijkheid nog lang hier gehouden worden. Laat deze boodschap aangenomen worden door allen, die hun penningen werpen in de schatkameren van licht, kennis en menschelijk welvaren.

Gedicteerd door de geestengroep van deze kamer."

In toevoeging aan de bovenstaande communicatie, gaf de contrôle-geest mij een hoorbare en persoonlijke boodschap voor den uitgever van de »Age of Progress," mij overtuigend dat hij bij hem (spiritual) zeer goed bekend was.

Ten slotte wil ik nog verklaren, dat ieder, die verlangend mocht zijn het oorspronkelijk manuscript, geschreven door de geestenhand, te zien, mij daartoe steeds bereid zal vinden, indien hij zich slechts tot mij wendt.

»Stephen Dudley."

Voor de verdere mededeelingen en ontvangen getuigenissen over »Koon's en Tippie's Spiritrooms" verwijzen wij naar de belangrijke mededeelingen in Mevr. E Hardinghe Britten's boek: Modern American Spiritualism p. 316—325.

J. S. G.

X.

EEN NIEUWE REISTOCHT.

Voor hen die ooit Koon's spirit-room in Dover village hebben bezocht — en ik kan verzekeren dat dit aantal zich over tienduizendtallen uitstrekt — voor hen zal het geen overspanning der verbeelding schijnen, noch een poging om een wissel te trekken op de goedgeloovigheid der oningewijde lezers, als ik zeg, dat ik op de avond-zitting, beschreven in hoofdstuk V dezer gedenkschriften, een rol papieren ontving, geadresseerd aan mij, m e t m ij n w e r k e l ij k e n n a a m. De papieren werden in mijne handen geplaatst door een geestenhand, reusachtig van vorm, koud als ijs, verlicht door phosphorachtig licht, vertoonend het zichtbare voorkomen van een halven blooten, blarken arm. Tegelijkertijd sprak een stem door de spreektrompet mij aan als »Louis", mij verzekerend, dat de inhoud van de rol geschreven was door »Oress", een zeer ouden engel, beschreven in Mevr. E. Hardinge's »History of Modern American Spiritualism" (waarin op het titelblad zich ook een portret van »Oress" bevindt), en mij zeer goed bekend als de »gesluierde engel".

Mevrouw Partridge, Brittan en vele anderen, met wie ik het voorrecht had gedurende mijn bezoek in Amerika in aanraking te komen, hebben mij verzekerd, dat zij persoonlijk boodschappen, op papier geschreven, in hunne eigen handen hebben ontvangen, die door geesten waren geschreven, terwijl een boek van op soortgelijke wijze geschreven stukken door een trouw bezoeker van de Koon's zittingen (Dr. Everet, zie blz. 99), gepubliceerd werd in de eerste literatuur over het Spiritualisme. De reden, waarom ik de schriftelijke communicaties, die ik zelf ontving, niet aan de wereld heb bekend gemaakt, ligt daarin, dat zij hoofdzakelijk tot mij alleen gericht waren en persoonlijke zaken betroffen, die ik nu in het

kort en in algemeene bewoordingen aan mijne lezers geven kan. Een deel van het document adviseerde mij, dat ik nu voldoende feiten had ontvangen voor het bestaan van een tusschen-staat of Hades, volgend op dit aardsche leven, waartoe de geesten van hare bewoners van de hoogste tot de laagste rangen overgaan in een toestand, overeenkomstig de moreele en verstandelijke ontwikkeling den geest eigen. Vooruitgang door alle eeuwen heen, was een der leeringen, in deze schrifturen neergelegd, ofschoon werd bevestigd, dat de middelen tot dien vooruitgang geheel te vinden waren in de eigen inspannende pogingen van den geest, om »het goede en de waarheid na te streven."

Maar dit was slechts een deel en een onbelangrijk deel van de leeringen die ik ontving, zooals boven is verhaald. Mij werd opgedragen het terrein, waar ik mij nu bevond, te verlaten en ik werd berispt wegens mijne beperking van mijn onderzoek, door mij alleen te bepalen tot de verrichtingen van de geesten uit den tusschen staat, inplaats van de korte spanne tijd mijns aardschen levens te wijden aan de beschrijving van die sporten op de ladder van den menschelijken vooruitgang, welke de eerste en tweede trap van 's menschen leven op aarde en in de sferen voorafgingen en volgden. Beloften van toekomstige hulp en verdere waarnemingen van het scheppingsplan werden mij uit- en voorgelegd, die allen rijkelijk in vervulling zijn getreden. De aanwijzingen voor de toekomstige handelingen waren zoo verstandig en wijs gegeven, dat ik, noch een van mijne gezellen, toen hun de zaak blootgelegd werd, een oogenblik aarzelde daarin toe te stemmen. In overeenstemming met deze aanwijzingen nam ik plotseling afscheid van mijn reisgezelschap en ging, alleen vergezeld door Ali, den waardigen Hindoe, waarvan in het eerste deel dezer geschriften sprake was, naar het goudland Californië, het uiterste westelijke district van het vasteland van Noord-Amerika.

Gedreven door het vreemde maar onoverwinnelijke verlangen, dat mij beheerschte, om meer te weten en in de praktijk te leeren kennen van de verschillende fasen der menschelijke

natuur, en wel onder de verschillende toestanden van beproeving en verzoeking, besloot ik mijn reis naar 't Verre Westen tot een pelgrimstocht te maken, meer om waar te nemen, met behulp van de laatste ontdekkingen der wetenschap, dan wel om van het eene land naar het andere onophoudelijk voort te trekken. Inplaats van mijn tocht over den oceaan naar Californië te doen, vereenigde ik mij daartoe met een groep landverhuizers, die ik toevalligerwijze te Rock Island ontmoette en die op weg waren naar Omaha, met het voornemen de reis met muildieren en ossenwagens »dwars door de prairiën" te ondernemen. Te Rock Island bezocht ik een van die tooneelen, die met duidelijke doch onhoorbare stemmen spreken van 's menschen eeuwen-oud geloof in het bestaan en den voortdurenden invloed van een wereld der geesten, vol wijsheid om de menschheid te raden en vol kracht om haar te beschermen door al de verwikkelingen van het geheimzinnig weefsel van het aardsche leven. Dit tooneel was geen ander dan een spelonk in de rotsen, welke de Missisippi overwelven, waarin, zooals beweerd werd door hen die hem hadden gekend en geacht, het beroemde Indiaansche hoofd »Zwarte Valk" gewoon was zich terug te trekken, om zijn beschermgeest te raadplegen, een wezen dat alleen aan hem verscheen en door anderen was gezien geworden in de gedaante van een grooten, sneeuwwitten vogel. De zeer nuchtere bewoners van het eiland verzekerden mij, dat het geloof in den Geestenvogel van »Zwarten Valk" slechts ontstaan was uit het feit, dat de spelonken, die deze rotsen ondermijnen, nog de verblijfplaatsen waren van groote witte vogels, geljk aan die, welke beschreven werd als de geleigeest van »Zwarte Valk." Anderen daarentegen verhaalden mij wondervolle geschiedenissen van Zwarte Valk's scherp doorzicht, zijne wijsheid en profetische gaven, geleid als hijzelf beweerde door dezen Geesten-vogel. De goede lieden wezen mij een hoogen bergtop, »Zwarte Valk's toren" geheeten, wegens het feit, dat de edele Indiaan gewoon was nu en dan geheel alleen dezen duizelingwekkenden top te beklimmen, »des nachts om te wachten op, en te spreken

met de geesten der sterren", bij dag om tot zijn eigen ziel in te keeren onder het blauwe gewelf van Gods grooten tempel der natuur. Een van deze aangename verhalen, waarin allen zich zullen vereenigen tot bewondering van het goede en edele in dezen man, was het volgende: In den laatsten oorlog der Engelschen en zij, die eenmaal hunne kolonisten waren, ongeveer in het jaar 1812 meen ik, deed »Zwarte Valk als" hoofd van Indiaansche hulptroepen aan zijne blanke bondgenooten zulke goede diensten, dat zij hem beloonden met de uniform en den titel van »Britsch generaal". Na het eindigen van den strijd en toen de roodhuidige officier zich teruggetrokken had op zijn bergtop van overpeinzing en zelfbeschouwing, kwam een vaartuig, beladen met vaten vol bedwelmende dranken, de rivier opvaren, dranken waarvan de goede Indiaan zijn volk ten strengste verboden had gebruik te maken en waarvan hij met de Engelsche bondgenooten overeengekomen was, dat zij niet ingevoerd mochten worden.

Het algemeen verhaal van dit voorval luidt, dat, terwijl »Zwarte Valk" zich teruggetrokken had in zijn spelonk met zijn beschermgeest, de smokkelaars in overeenstemming met eenige drankzuchtige Indianen hunne verboden lading losten op een punt van den oever, geheel verborgen voor de plaats, waar het hoofd zich teruggetrokken had. Zij waren daar nog bezig om de verboden waar te verbergen in een andere spelonk en ontvingen de hun toegezegde belooning. In hoeverre dit alles waar moge zijn, zeker is, dat het edele hoofd plotseling op het tooneel verscheen in zijn generaalsuniform, dragend in zijn hand zijn witten bevelhebbersstaf. Onder zijne aanwijzingen werden de vaten geopend, de flesschen stukgeslagen en hierna den vergiftigenden inhoud onverbiddelijk in de rivier uitgestort. Zijn steek, zwaard en uniform afwerpend, hief de groote wilde zijn welbekenden oorlogskreet aan, zijne Indianen oproepend en aansporend de indringers te verdrijven, die zich haastten te redden wat te redden was en in allerijl de vlucht namen.

Sedert deze gebeurtenis weigerde »Zwarte Valk" elke over-

natuur, en wel onder de verschillende toestanden van beproeving en verzoeking, besloot ik mijn reis naar 't Verre Westen tot een pelgrimstocht te maken, meer om waar te nemen, met behulp van de laatste ontdekkingen der wetenschap, dan wel om van het eene land naar het andere onophoudelijk voort te trekken. Inplaats van mijn tocht over den oceaan naar Californië te doen, vereenigde ik mij daartoe met een groep landverhuizers, die ik toevalligerwijze te Rock Island ontmoette en die op weg waren naar Omaha, met het voornemen de reis met muildieren en ossenwagens »dwars door de prairiën" te ondernemen. Te Rock Island bezocht ik een van die tooneelen, die met duidelijke doch onhoorbare stemmen spreken van 's menschen eeuwen-oud geloof in het bestaan en den voortdurenden invloed van een wereld der geesten, vol wijsheid om de menschheid te raden en vol kracht om haar te beschermen door al de verwikkelingen van het geheimzinnig weefsel van het aardsche leven. Dit tooneel was geen ander dan een spelonk in de rotsen, welke de Missisippi overwelven, waarin, zooals beweerd werd door hen die hem hadden gekend en geacht, het beroemde Indiaansche hoofd »Zwarte Valk" gewoon was zich terug te trekken, om zijn beschermgeest te raadplegen, een wezen dat alleen aan hem verscheen en door anderen was gezien geworden in de gedaante van een grooten, sneeuwwitten vogel. De zeer nuchtere bewoners van het eiland verzekerden mij, dat het geloof in den Geestenvogel van »Zwarten Valk" slechts ontstaan was uit het feit, dat de spelonken, die deze rotsen ondermijnen, nog de verblijfplaatsen waren van groote witte vogels, gelijk aan die, welke beschreven werd als de geleigeest van »Zwarte Valk." Anderen daarentegen verhaalden mij wondervolle geschiedenissen van Zwarte Valk's scherp doorzicht, zijne wijsheid en profetische gaven, geleid als hijzelf beweerde door dezen Geesten-vogel. De goede lieden wezen mij een hoogen bergtop, »Zwarte Valk's toren" geheeten, wegens het feit, dat de edele Indiaan gewoon was nu en dan geheel alleen dezen duizelingwekkenden top te beklimmen, »des nachts om te wachten op, en te spreken

met de geesten der sterren", bij dag om tot zijn eigen ziel in te keeren onder het blauwe gewelf van Gods grooten tempel der natuur. Een van deze aangename verhalen, waarin allen zich zullen vereenigen tot bewondering van het goede en edele in dezen man, was het volgende: In den laatsten oorlog der Engelschen en zij, die eenmaal hunne kolonisten waren, ongeveer in het jaar 1812 meen ik, deed »Zwarte Valk als" hoofd van Indiaansche hulptroepen aan zijne blanke bondgenooten zulke goede diensten, dat zij hem beloonden met de uniform en den titel van »Britsch generaal". Na het eindigen van den strijd en toen de roodhuidige officier zich teruggetrokken had op zijn bergtop van overpeinzing en zelfbeschouwing, kwam een vaartuig, beladen met vaten vol bedwelmende dranken, de rivier opvaren, dranken waarvan de goede Indiaan zijn volk ten strengste verboden had gebruik te maken en waarvan hij met de Engelsche bondgenooten overeengekomen was, dat zij niet ingevoerd mochten worden.

Het algemeen verhaal van dit voorval luidt, dat, terwijl »Zwarte Valk" zich teruggetrokken had in zijn spelonk met zijn beschermgeest, de smokkelaars in overeenstemming met eenige drankzuchtige Indianen hunne verboden lading losten op een punt van den oever, geheel verborgen voor de plaats, waar het hoofd zich teruggetrokken had. Zij waren daar nog bezig om de verboden waar te verbergen in een andere spelonk en ontvingen de hun toegezegde belooning. In hoeverre dit alles waar moge zijn, zeker is, dat het edele hoofd plotseling op het tooneel verscheen in zijn generaalsuniform, dragend in zijn hand zijn witten bevelhebbersstaf. Onder zijne aanwijzingen werden de vaten geopend, de flesschen stukgeslagen en hierna den vergiftigenden inhoud onverbiddelijk in de rivier uitgestort. Zijn steek, zwaard en uniform afwerpend, hief de groote wilde zijn welbekenden oorlogskreet aan, zijne Indianen oproepend en aansporend de indringers te verdrijven, die zich haastten te redden wat te redden was en in allerijl de vlucht namen.

Sedert deze gebeurtenis weigerde »Zwarte Valk" elke over-

eenkomst met zijne vroegere bedrieglijke bondgenooten en zijne Indiaansche kleeding en oorlogswapenen weder opvattend, hield hij gedurende zijn nog overig leven dat deel van het eiland, wat hem toegewezen was, vrij van allen toegang van dien vorm der beschaving, meer vernietigend voor de kracht van den mensch dan alle aangeboren en natuurlijke neigingen van het leven als wilden. Daar ik niet meer de gelegenheid zal hebben te spreken over de tooneelen en de eigenaardigheden, die ik onder deze Noord-Amerikaansche inboorlingen of z. g. »wilden" waarnam, zal ik hier eenige aanteekeningen maken, voornamelijk in verband met hun geloof in geesten, waaraan tot heden maar al te weinig aandacht is geschonken. Terwijl deze stammen van »roodhuiden" schandelijk zijn gebruikt om niet te zeggen misbruikt, bedrogen en vervolgd door de beschaafde roovers, die hunne velden hun hebben ontstolen en hun hebben verdreven, steeds verder tot in de laatste schuilhoeken der aarde, die de stralen der ondergaande zon opvangen; terwijl de beschaafde roovers dit met deze eenvoudige natuurvolken deden, hebben hunne bevrijde zielen in overgroot aantal deelgenomen aan de bezoeken uit het land van gene zijde en zijn zij het voornamelijk geweest, die geholpen hebben, om de nieuwe Spiritualistische beweging te grondvesten en is hun invloed steeds uitgeoefend onder het blanke ras met goede en hulpvaardige bedoelingen. Onder de talrijke schaar van Amerikaansche mediums is er nauwelijks een te vinden, die niet nu en dan gecontrôleerd is en op de meest weldadige wijze door Indiaansche geesten. Zij zijn geacht wegens hunne genezende krachten, zoowel in toepassing van magnetische passen als in de aanwijzing en toebereiding van zeer geneeskrachtige kruiden. Bij een gelegenheid, toen ik eenige gastvrije vrienden in Wisconsin bezocht, werd ik uitgenoodigd getuige te zijn van een merkwaardig feit van occulte kracht, ten toon gespreid door Jossakid of den »medicijn-man" van een stam in het Noord-Westen. Deze man plaatste op een open private vlakte, hem daartoe afgestaan, een omvangrijke hooge tent, waarvan

het dichte canvas de drie 18 voet hooge staken, die dienden tot hare vorming, volkomen verborgen. Hierna werd Jossakid geheel ontkleed en hem alleen een lendengordel gelaten, vervolgens werd hij aan handen en voeten met vele ellen dik koord gebonden en op het gras onder het linnen van de tent geworpen, waarna het linnen der tent geheel rondom hem werd gesloten. Verscheidene muziekinstrumenten, waaronder twee militaire trommen, waren gebonden boven aan de toppen der drie hooge stokken, die de nok der tent vormden. Binnen twee minuten, nadat Jossakid onder het linnen dak was geworpen, werden deze op ruwe, onharmonische wijze bespeeld. Na vijf minuten hield het rumoer der muziekinstrumenten op, de stokken werden aan de nok vaneen gedaan en uit de ontstane opening zwermden meer dan een dozijn groote witte vogels, gelijkend op Solan-ganzen; daarna volgde een vlucht zwarte vogels, gelijkend op kraaien, die zich allen wegspoedden en onmiddellijk weer uit het gezicht verdwenen. Terwijl de vergaderde schaar van meer dan twintig bezoekers in alle richtingen zocht naar de verdwenen vogels, werden de muziekinstrumenten het een na het ander naar buiten geworpen en ten slotte kwam, zwevend door de opening aan den top der tent, Jossakid zelf, gebonden aan handen en voeten, juist zooals twee der bezoekers hem geknéveld hadden. Het linnen der tent werd door de verbaasde toeschouwers onmiddellijk opengetrokken, maar er was niets te zien dan het platgedrukte gras, waar Jossakid gelegen had. Het is van geen nut voor mijne lezers, als zij zich verbeelden het geheim van deze vertooning te kunnen oplossen met den kreet: »O, dat is niets, in vergelijking met hetgeen ik in mijne tegenwoordigheid heb gezien met dit of dat medium!" De herhaling van deze bovenaardsche krachten verklaart niets. Onopgelost blijft daardoor de vraag: Wie, wat zijn de handelende personen en door welke mogelijke wetten verrichten zij dit?

Bij zekere gelegenheid sprekend met een zeer intelligent Indiaansch opperhoofd, die geheel bekend was met deze

wonderen, beweerde deze, dat er vele overgangsschepselen waren tusschen de dieren, vogels en menschen, die wachtende waren om als menschen geboren te worden en dat deze wezens de handelende personen waren en wanneer zij gezien werden in alle gevallen geleken op dieren of vogels met eenige wijziging in den vorm. Voor den ervaren occul ist behoef ik nauwelijks te zeggen, dat deze voorstelling — hoe afkeerwekkend ze den spiritist ook moge klinken — geheel overeenstemt met de leer der »elementaire wezens", zooals die door de leidende geesten van het Occultisme wordt geleerd. Toegestaan, dat de verschijnselen hierboven in het kort aangegeven noch zeldzaam noch aantrekkelijk zijn, verdienen zij toch zeker de overweging van die wetenschappelijken, die leeraren alle bewegingen in het heelal te kunnen verklaren door de grondbeginselen en bewegingskrachten van »stof en kracht". Op den papegaaien-kreet: »bedrog", zoo vaak aangeheven tegen personen, mediums genoemd, bij wie dergelijke verschijnselen plaats hebben, verzoek ik te mogen antwoorden, dat bedrog, als een poging tot oplossing van deze mysteries, niet van toepassing is op de niet onderwezene, onwetende en bijna naakte roode Indianen, en in het bijzondere geval, dat ik beschreven heb, waarvoor ik kan instaan en mij beroepen op de getuigenissen van tallooze authentieke geschriften van reizigers in de Noordwestelijke districten van Amerika, dat zulke manifestaties geen zeldzaamheden zijn onder de Indiaansche stammen, en dat zij juist onder dezelfde voorwaarden als boven verhaald, er getuigen van waren.

Ik voor mij heb geene verklaring aan te bieden. Wanneer ik er op let, dat den microscoop mij openbaart het bestaan van een bevolking in een dauwdruppel — een bevolking onzichtbaar voor het ongewapend menschen-oog — en dat de telescoop voor mij ontsluit het bestaan van millioenen zonnen, sterren en zonnestelsels, evenzeer verborgen voor het begrensde waarnemings-vermogen van ons uitwendig gezicht, dan con-

cludeer ik, dat het leven onophoudelijke stortvloeden, zeeën en oceanen van leven moge zijn, ja is, en dat deze doordringen en doortrillen boven, beneden en tusschen het oneindig kleine en het oneindig groote, ons door de nog slechts rudimentaire instrumenten der wetenschap geopenbaard. En wanneer ik intelligente krachten en bewegingen ontdek, veroorzaakt door onzichtbare handelende persoonlijkheden, ben ik half gedwongen te besluiten, er zijn nog andere bestaansvormen achter, boven en beneden die, welke òf door den microscoop òf door den telescoop als nog aan het licht zijn gebracht, en ben ik beschaamd te moeten belijden, dat ik zou oordeelen mijzelf te verlagen, door mijne onwetendheid te verbergen omtrent de oorzaken en de handelende persoonlijkheden van die onzichtbare, ofschoon intelligente bewegingen met het luchthartige: »Pshaw!" of een minachtend: »Ik stel geen belang in zulke dingen!" dan als ik deed bij gelegenheid in Winsconsin boven door mij beschreven en in gedachten riep tot mijn ziel: »Wat bedoelen deze dingen? Ik zal nooit rusten tot ik het weet, en deze vraag voor mijzelf, zoo niet ook voor anderen, kan beantwoorden."

Overeenkomstig voorafbepaalde regeling was de volgende trip van mijn Amerikaanschen pelgrimstocht naar Omaha, om mij daar bij een gezelschap landverhuizers aan te sluiten en over land heen te trekken naar de pas ontdekte goudvelden der Vereenigde Staten in Californië. Ik geloof dat het gezelschap, waarvan ik deel ging uitmaken, het evenals mij meer te doen was om uit te gaan op avonturen, onze gezondheid te bevorderen of de wonderschoone natuurtafereelen te bezoeken, die gevonden worden in het grootsche Rotsgebergte en de bergruggen der Sierra Nevada, dan wel dat zij voortgedreven werden tot de reis over land door de begeerte om schatten te zoeken door de bearbeiding der mijndistricten.

Dit zij zoo het zij, mijne eigene beweegredenen, tot zulk een avontuurlijken tocht, werden ten volle gerechtvaardigd door de resultaten, die ik erdoor verkreeg. Was ik bezig een schetsboek te schrijven, ik zou belangwekkende zaken genoeg kun-

nen vermelden, om vele bladzijden te vullen met de beschrijving van de wondervolle natuurtafereelen, die wij op onzen tocht ontmoetten en de voortdurende rij van incidenten die onze reis van ruim 3000 mijlen vergezelden, met muilezels, trek-ossen en paarden, de eenige middelen om over land van de Oostelijke Staten te trekken naar het land van de ondergaande zon, vóórdat de Pacific spoorweg gelegd was.

Daar ik evenwel alleen de onderzoekingen beschrijf naar een veel verder verwijderd land, dan tot hiertoe aan de aardbewoners bekend was, zal ik niet langer verwijlen bij de natuurtooneelen en gebeurtenissen op mijn pelgrimstocht dan noodzakelijk mocht zijn, om hun effect te verklaren op de speciale bedoelingen, waarmede ik mijn omdolingen was begonnen.

Ik herinner slechts, dat ons reisgezelschap bestond uit 60 personen, verdeeld in groepen of onderafdeelingen, elk geplaatst onder de leiding van bepaalde ervaren personen, bekwaam voor zulk een taak, wier plicht het was als kapitein of hoofdman op te treden van de onderafdeelingen van ons kleine leger. Ik werd vereerd met de aanbieding van een dezer verantwoordelijke posten, doch bedankte voor die onderscheiding wegens mijne onervarenheid in het Amerikaansche pioniersleven.

De heer die werd aangewezen om deze positie te vervullen in de groep, waartoe ik behoorde, was een Duitscher en bleek tot mijne groote verrassing en genoegen een van mijne vroegere college-vrienden te zijn, en een ingewijde in hetzelfde genootschap van Occultisten, waartoe ik als jongeling was geïntroduceerd door mijn geliefden vriend, Felix Von Marx. Mijn oude bekende was in het kamp bekend als »Marcus Franke", een schuilnaam zooals ik onmiddellijk begreep voor deze gelegenheid aangenomen, en waartoe ik geen vrijheid gevoel dien te verwisselen met den eigenlijken naam, die in de Vereenigde Staten nu algemeen geacht is wegens de groote bekwaamheden van den drager.

Onder de weinige ervaringen, die ik wensch aan te teekenen

in deze schetsen, was er een, die ons de aangenaamste verpoozing gaf van de uiterlijke ontmoetingen op onze zesmaandsche reis waarmede mijn college-vriend en ik zeer veel op hadden, en wel van tezamen in den nacht, als alles stil was, rond te dolen buiten ons kamp, dáár in de eenzaamheid en stilte der groote bergravijnen, tusschen torenhooge spitsen en reusachtige rotsen met diepe, donkere, ruwe canons, afgronden en valleien, ontstaan door vulkanische opheffingen, neerstortende watervallen en bergstroomen, neer te zitten beneden het sterrendak der fonkelende hemelen, bezaaid met de schitterende glansen van lichtende werelden ; of te rusten in de kalme stralen van het maanlicht, dat het door ons betreden pad overstroomde, en door nu en dan onze herinneringen uit onze jongelingsjaren elkander mede te deelen, te redeneeren over de wonderen, die wij als »vliegende zielen", of in meer gewone taal uitgedrukt, als clairvoyanten onder contrôle van onze magnetische meesters in de ruimte uitgezonden, hadden waargenomen, en ons te verwonderen en nog eens te verwonderen, waar en wat toch dat Onzichtbare Universum was, waarvan ons toegestaan was in onze somnambulische vluchten korte en afgebroken flikkeringen en glansen op te vangen en te genieten.

Mijn herinneringen als jongeling omtrent mijn makker in het geheugen terugroepend, vond ik hem nu zeer veranderd. Vrij en joviaal met zijne kameraden, schonken zijne fijne, helderziende gaven hem de bijzondere gunst der meesters, onder wier contrôle wij beiden handelden. Na een tusschenruimte van bijna 20 jaren zou ik nauwelijks in »Marcus Franke" den vriendelijken, hoogbegaafden en zeer geliefden makker herkend hebben. Nu was hij droomerig, teruggetrokken en ging zichtbaar gebogen onder een geheim verdriet. Zijn gelaat, vroeger zoo blozend en glanzend, was nu doodelijk bleek, zijn wangen hol en ingevallen en in zijne oogen waren rustelooze, vreesachtige blikken, voortdurend achter zich ziende, alsof hij vreesde iets of iemand achter zich te zien, die hij evenzeer vreesde als verwachtte. Toch was zijne hou-

ding tegenover mij hartelijk, zelfs vertrouwelijk en zijne blijkbare begeerte om steeds bij mij te zijn en mij te vergezellen op mijne nachtelijke omzwervingen, overwonnen mijne gevoelens van vervreemding en zelfs van tegenzin, die zijn tegenwoordigheid aanvankelijk bij mij verwekten.

Het was op een schitterenden maanlicht-nacht, toen Marcus en ik, na een lange, stille wandeling tusschen de grootsche tooneelen van het machtige Rotsgebergte, ons hadden neergeworpen tegen de helling van een groenen heuvel, en terwijl het sterrenheir boven onze hoofden glansde als de oogen van wacht-engelen, gezeten op hunne zilveren tronen, dat mijn reisgezel op doffen toon en met zijn gewone droefgeestigheid zei: »Louis, heb je evenals ik den tusschenstaat, bevolkt met menschelijke zielen, gevonden — het grensland tusschen de elementaire natuurgeesten en de planeet-engelen, gewoonlijk beschermgeesten van deze aarde of van ons?"

Zonder op antwoord te wachten, ging hij haastig voort: »Ge weet, dat bij onze occulte inwijdingen ons geleerd werd, dat de »Natuur-geesten" waren elementaire menschen, maar wanneer zij door vele voortdurende processen waren ontwikkeld en geboren in een menschelijken vorm, dat o n s leven en dood het laatste van ons was, het einde van het aardsche bestaan en van alles en allen, die voor deze aarde waren bestemd. Louis, ik heb bevonden, door droevige en zeer smartelijke ervaringen, dat i e t s den schok van den dood overleeft, en dat stervelingen n o g l e v e n aan gene zijde van het graf, of iets meer achterlaten dan het schimachtig aura, dat de meesters verklaarden het geheim te zijn der spookhuizen. Herinner je, Louis, dat zij ons leerden, dat de vormen, die als verschijningen, geesten en spoken werden gezien; de geluiden, kreten, gekerm en zelfs gehoorde woorden, allen waren een schimachtige essence achtergelaten bij den dood van het lichaam en dat deze ophielden wanneer die essence uitgeput was. Geloof je dit nu nog?"

»Gedeeltelijk, maar ook slechts ten deele," antwoordde ik.

»Wat is dan het verschil — wat is het ware deel en wat de dwaling in deze leer?"

»De waarheid is, dat er een magnetisch aura bestaat, om ieder bezield of onbezield voorwerp op aarde, en dat dit zijn indrukken achterlaat is gezien en gevoeld door clairvoyanten en psychometristen en wordt zeer eigenaardig genoemd de ziel der dingen, maar hieraan kunnen de spookverschijnselen van plaatsen en personen niet toegeschreven worden."

»Wat dan?" mompelde mijn kameraad met heesche stem.

»Marcus," hernam ik, »de ziel in den mensch is de werkelijke mensch; het lichaam alleen sterft; de ziel kan niet sterven. Na den dood gaat de ziel naar hare plaats — elke ziel naar de sfeer, waartoe zij behoort. In den aardschen tusschenstaat of geestensferen zijn vele verschillende trappen, de laagste van alle wezens is HIER — ABSOLUUT HIER — BINNEN EN OP DEZE AARDE; maar die zielen, welke hier ronddolen, aan de aarde gebonden, zijn alleen misdadigers of die, wier geheele liefde en hartstochten zich uitstrekken tot deze aarde en niets dan dat, en het zijn deze, die van tijd tot tijd gehoord en gezien worden op de plaatsen op aarde, waar zij hunne misdrijven pleegden of hun natuur wordt heengetrokken. Begrijpt ge?"

»Niet geheel. De misdadiger of de aan de aarde gebonden geest kan aldus geketend worden, maar in vele spookverblijven heeft men de gelaanten gezien van de onschuldige slachtoffers; neen, zelfs sommige clairvoyanten, zooals gij en ik weten, hebben de wedervoorstelling van de misdaad zien plaats grijpen. Hoe kan dit zijn, als ook niet het onschuldige slachtoffer, zoowel als de misdadiger, aan de aarde gebonden is?"

»Het is niet zoo, mijn vriend," antwoordde ik. »Het slachtoffer kan zijn en is vaak ver weg, temidden van de gindsche glanzende bollen in een eenig Eden van vrede en schoonheid, maar, let wel, de geest van elken misdadiger vormt objectieve vormen na den dood, somtijds zelfs daarvoor reeds. Als dus de geest de misdaad niet kan vergeten, die

hij heeft bedreven, wordt het aura van die daad opeens teruggeroepen met al zijne bijzonderheden. De geest bouwt eerst de misdaad in de herinnering en deze krachtige indrukken roepen alle psychometrische details zoo nauwkeurig op, dat het volkomen is alsof er een geest was. De geest van het slachtoffer van een aardsche wandaad keert dikwijls terug tot den boosdoener, somtijds in de gestalte van een wreker, maar meer als een barmhartige engel, er naar strevend het kwade, op aarde gedaan, te hervormen. Wat ook het motief moge zijn, de geesten die tot de aarde terugkeeren — in het bijzonder in het geval om de misdadigers te bezoeken, die hen beleedigd hebben — keeren terug door het magnetisch aura, dat deze achtergelaten hebben op aarde. Als de dood door geweld heeft plaats gehad, vormt die daad steeds de open poort, waardoor de geest moet terugkeeren; en evenzoo is het 't magnetisch aura dat nog op aarde is gebleven, waardoor geesten zoo dikwijls terugkeeren in de gelijkenis zel's van de kleederen, die zij droegen. Terwijl de geesten van hen, die door geweld werden verdelgd, werkelijk moeten gaan door de poort, waardoor zij vertrokken en zoodoende zich zelven terugvinden in al de tooneelen, omstandigheden en voorvallen, die hun vertrek van de aarde karakteriseerden."

»Kunt ge mij eenig bewijs hiervan geven?" mompelde mijn kameraad weder.

»Ik kan en zal dit doen, Marcus, ofschoon ik het alleen doe in vriendschap. Aan uwe zijde staat het beeld van een arme maagd, die gij eens liefhadt en in het geheim tot uwe vrouw maaktet. Toen de gelegenheid zich voor u opende, om een rijkere en meer schitterende bestemming te verwerven, hebt ge haar vernietigd Ja, gij hebt haar uit het leven verdreven, te vergeefs denkend, dat alles met den dood eindigt."

Hierop volgde een beschrijving, waarvan de invoeging hier noodeloos is, maar voldoende om den ellendigen en verschrikten hoorder te overtuigen, dat het visioen een werkelijkheid

was en maar al te vreeselijk getrouw aan het noodlottige verleden.

Na een tooneel, vol hartverscheurend berouw te pijnlijk om verhaald te worden, vroeg mijn ongelukkige makker onder snikken, schudden en tranen, of de verschijning, die ik beschreven had, dat was wat ik genoemd had de projectie van zijn eigen bittere gedachten, zelfs gefixeerd uit de herinnering aan zijn slachtoffer en de misdaad, waardoor hij haar van het leven had beroofd; of dat het haar werkelijk levende geest was, hem vervolgend, gelijk het scheen, uit wraak over haar vreeselijk lot.

»Uw geloof in een voortdurende vervolgende tegenwoordigheid, mijn vriend," hernam ik, »is voornamelijk de projectie van uw eigen geest; de werkelijke levende geest van uw ongelukkige Ernestine is niet noodzakelijk hier. Het is uw voortdurend denken, gehuld in het magnetisch aura van uw overleden vrouw, dat u vervolgt. Dat wat ik nu zie en nu beschrijf aan u en herhaaldelijk rondom u heb gezien, sedert wij dezen tocht begonnen, is uwe werkelijke, levende Ernestine. Zij verliet haar schitterend verblijf vol schoonheid om een zending van vrede en barmhartigheid aan u te vervullen."

Op dat oogenblik onderschepte een voorbijdrijvende wolk den lichtgloed, uitgestort door de maan in de heldere, glanzende atmosfeer. Gedurende eenige minuten schenen de sterren koud en dof en een zachte, klagende wind deed zich hooren als de zuchten van een brekend hart, weerkaatst door de echo's der rotsen en reusachtige wouden. De occulte gaven, die ik gedurende mijne Amerikaansche onderzoekingen had onderdrukt, riep ik met behulp van mijn machtigen wil weer in aanzijn. De schoone, witte geest trad opeens te voorschijn uit de wolkachtige enveloppe van de donkere en duistere aarde en glansde voor een oogenblik in het schitterend licht van haar eigen glanzend tehuis in het land aan gene zijde, alsof plotseling een deur was geopend in de oorden van het Paradijs. Het schoone visioen, omgeven door een landschap van verblindende

schoonheid, flikkerde gedurende een oogenblik voor ons, twee stervelingen — één oogenblik dat een leven van geestverrukking samenvatte. Gelijk de nagalm van een verwijderde bel, deed een stem, dicht aan onze ooren, maar toch zoo ver weg, de woorden hooren: »GELIEFDE! IK BEKLAAG U, IK VERGEEF U. GA EN ZONDIG NIET MEER."

Toen de laatste verbleekte ster van den nacht verdween, en de eerste stralen van de opkomende zon den grijzen horizon kleurden met een dunne streep van geel, aankondigend den komenden dag, wandelden Marcus Franke en ik arm in arm nabij de tenten, waarin, naar het scheen, ieder afzonderlijk dien merkwaardigen nacht hadden doorgebracht. Lang en ernstig was ons onderhoud, nadat de engel van ons middernachtelijk uur ons verlaten had. Welke haar natuur moge geweest zijn, kan opgemaakt worden uit de woorden van mijn kameraad bij het afscheid: »Hadt ge mij veracht, Louis, mij met verwijten overladen, zelfs gehoond of voor de wreede rechtbank der wereld gesleept, ik zou je nooit gelaakt hebben of opgestaan zijn tegen uwe woorden of daden, maar wat je nu tot mij hebt gezegd, heeft mij niet alleen bevrijd van den zwaren last die mijne ziel drukte, maar mij gemaakt tot een nieuw mensch. Gij hebt gelijk wanneer gij zegt, dat de geest slechts eenmaal in een sterfelijken vorm kan geïncarneerd worden, en toch vele levens leven in eene incarnatie. Ik stierf in den afgeloopen nacht, stierf waarlijk het vreeselijk verleden af en werd herboren tot een nieuw leven, om te worden, wat gij mij boodt — een nieuw mensch. Daarom zal ik de verkeerdheden, gedaan aan een engel, herstellen door goed te doen aan vele anderen. Om harentwille, zoo niet om mijzelven, zal mijn geheele leven een psalm van het goede zijn voor allen en ieder rondom mij, en inplaats van ijdele klaagliederen over het verleden, dat ik toch niet meer terugroepen kan, zal ik mijn leven als sterveling voltooien door zulke daden en gedachten, als mij waardig zullen maken mij te vereenigen met mijn engel in den Hemel.

Edel, grootsch en kloek heeft Marcus Franke zijn woord ge-

houden. Een beter mensch, een meer goddelijke natuur, gevat in sterfelijken vorm, wandelde niet op aarde. Hij is reeds gegaan door geheel de re-incarnatische fabel van vele levens in één leven, en dat eene omvatte de ergste aandrift tot misdaad en de hoogste volmaking der deugd in minder dan een halve eeuw van onze aardsche tijdrekening. Magistraten, wetgevers en bestuurders in kerk en staat, tracht uwe misdadigers te hervormen, inplaats van ze te dooden, en gij zult het leven aan gene zijde aanvullen met engelen inplaats van met demonen.

XII.

Het ware Occultisme en de Evolutie van den Geest.

In mijne vorige schetsen is voldoende in het licht getreden, dat het groote doel van mijn Noord-Amerikaansche zwerftochten bereikt was, en dat ik nu niet alleen geloofde, maar WIST dat de ziel van den mensch, die zich in de aardsche stof een beeld vormde van zijn scheppend prototype, leefde en voortging te leven door alle eeuwigheden heen, nadat hij zijn tijdelijk omhulsel van aardsche stof had afgeworpen.

Ik kende en gevoelde nu het verhevene en troostvolle van de werkelijkheid, dat de geesten, die eenmaal geleefd hadden op deze en myriaden van andere werelden in de ruimten, de voorvaderen waren van die schitterende, verheven wezens, onder wier beschermende zorgen het bestuur dier werelden geregeld was, en dat zij het waren, wier bezoeken tot de stervelingen in overoude tijden aanleiding gaven, om hen te aanbidden als »Goden" en »Heeren."

Het was reeds veel te weten, dat temidden van de ontzaglijke en talrijke hiërarchiën van engelen, die de planeten en zonnen besturen, de aartsengelen en de wezens, wier verblindende wijsheid door eindigende wezens slechts vaag kan

bevroed worden; te weten dat ook daar de ontslapen geesten van onze geliefden, de engelen van onze haardsteden, de dierbare gezellen van ons aardsch rudimentair leven, hun plaats vonden, al ware het ook op de hoogste sport van de ladder, die opklimt uit de diepste diepten tot de hoogste hoogte der eeuwigheid. Nog meer, het was verheffend heerlijk tot werkelijkheid gemaakt te zien, dat er zulk een ladder bestond en dat haar naam was »progressie", dat deze aan alle zijden van het bestaan open was voor allen, en dat de wachtwoorden van die eeuwigheid, door welke haar spiraalvormige hoogten heendringen, »waren opwaarts, steeds opwaarts, tot in eeuwigheid!'

Aldus waren de meest verborgen diepten van het Occultisme en de meest verheven visioenen van het Goddelijk wezen voor mijn begrip overbrugd door de schakel, die mij tot hiertoe ontbrak, van 's menschen geestelijk leven en de demonstratie van een zielenwereld, wemelend van ontslapen geesten der aarde, welke voortgingen langs het immer opwaarts gaande pad der oneindigheid.

In de langdurige en voor mij zeer belangrijke gesprekken met Marcus Franke, drukte ik de gevoelens uit van mijne diepste dankbaarheid, die ik hier herhaal, tot de Verheven Ziel van het Bestaan en Hare dienende engelen, voor de grootsche gave der onmiddellijke gemeenschap tusschen de bewoners der aarde en der geestensferen; en ik zag nu met smart en met zelfbeschuldiging terug op mijn eigen gevoelens van afkeer en tegenzin, wegens de eenvoudige alledaagsche manier van gemeenschap, die de geesten bezigden — waarschijnlijk wegens de menschelijke zwakheid en stoffelijke gezindheid.

Ik dacht er aanvankelijk niet aan, dat de menschheid door de geestelijkheid geleerd was den dood, het oordeel en het leven hiernamaals, zelfs den Vader der geesten Zelven te beschouwen, vermengd met gevoelens van schrik, angst en vrees — noch dat zij wisten of konden begrijpen een dezer belangrijke onderwerpen, voordat zij werden ontdaan van de

sluiers van het mystieke en de vrees, uit welke het de taak der priesterschap was hunne al te hardnekkig volgehouden uitspraken te bevrijden.

En nu was de sluier van het mysterie in tweeën gescheurd. De geesten spraken tot hunne vrienden en verwanten door de pas ontdekte methode der Spiritualistische telegraaf, juist zooals die vrienden en verwanten met hen gesproken zouden hebben en als zij gewoon waren te converseeren, toen beiden nog dezelfde sferen bewoonden; en ik had er mij alleen aan geërgerd, omdat de ideale sluier der mysterie zoo plotseling en volkomen was weggerukt. Toch heb ik alle reden om te gelooven, dat ik dit gevoel gemeen had met de mij omringende wereld. Onze herinneringen aan onze overledenen zijn zoo innig saamverbonden met de laatste akte van het aardsche drama, dat het doodsbed, de diepe treurigheid, van het lijkkleed, de kilheid en het sprakelooze van het monumentale graf de oogen van duizenden der menschen hebben verduisterd voor de levende persoonlijkheden, de heerlijke stemmen en blijde boodschappen der werkelijke mannen, vrouwen en kinderen, die nooit geslapen hebben »den slaap, die geen ontwaken kent", noch omdolen te midden der ontbindende stoffen van de dooden.

Voor dit ontwaken uit den dood tot het leven ben ik zoo innig dankbaar, dat ik mij nu er over verwonder, dat eenige andere plechtigheid aan dien overgang zou gewijd worden, dan die om het versleten kleed of het vervallen aardsche huis, waaruit de werkelijke mensch ontsnapt is, door het gewijde element van het vuur te zuiveren — aldus de aarde bevrijdend van de onreinheid van de ontbindende stof en den geest losmakend van den laatsten band, van de magnetische aantrekking tot het oude kleed, dat hij eens droeg.

Bevrijd van dien twijfel, die vrees en dit mysterie, verheugde ik mij in de voortdurende gemeenschap met mijne opgeklommen vrienden en werd ik in staat gesteld door hunne wijze raadgevingen de schakels van het bestaan te vormen tot een onafgebroken keten van de Godheid tot het protoplasme, en

op- en nederwaarts weder tot de Godheid, zoodat duizenden vraagstukken waren opgelost door de eenvoudige woorden »Modern Spiritualisme". Hoezeer ik in het eerst verbaasd was door te zien, hoe mijne Spiritualistische onderzoekers met kalmte, bedaardheid en volmaakt menschelijke eigenaardigheden met »de geesten" converseerden, gevoelde ik mij nu daarentegen gedrongen tot diepe verontwaardiging, toen ik bemerkte hoe weinigen of er waren onder de rijen der geloovigen, die zich konden verheffen boven de persoonlijke blijdschap en dankbaarheid, wegens de hernieuwde gemeenschap met hunne geliefden, tot eenig begrip van den ontzaglijken stroom van licht, dien het Spiritualisme uitstort over de mysteries van het zijn, het verledene, het tegenwoordige en het toekomende — over de wondervolle hoedanigheden der ziel, over de eeuwigheid van den geest als een element, over de ware natuur van den mensch, om daardoor getroffen vol ontzag neer te zinken en den Onbegrijpelijke te aanbidden.

Voor ik het waag mijne eigene inzichten te boek te stellen over deze vele en dikwijls betwiste punten, wil ik in het kort de resultaten samenvatten van mijne zwerftochten in eenige der verschillende landstreken, die ik bezocht voor mijn terugkeer naar Indië. In Californië vond ik veel belangstelling in de gemeenschap tusschen geesten en stervelingen, maar een totaal gemis aan eenige filosofie, uit deze gemeenschap voortgesproten, behalve in eenige lichtflikkeringen, die gewekt werden door de weinige geïnspireerde lezers en trance-sprekers, die van tijd tot tijd dit land bezochten. In deze streken der Pacific-kust evenals in alle andere mijnstreken, kon ik de aanwezigheid der »Elementairen", beide door het gezicht en het gehoor bespeuren. Wanneer ik zeg de Elementairen, voel ik mij gedrongen een weinig af te wijken van mijn reisverhaal om de filosofie in herinnering te brengen, die ik reeds te boek gesteld heb in »Art Magic" en »Ghostland" (Prof. von Marx en zijn Sujet), en mij opnieuw te verzekeren van de wetenschap, dat de geesten in kiem bestaan in de

atomen der stof, van de zeldzaamste gassen tot de meest soliede kristallen der rotsen. Als de vormen der stof vervallen en ontbinden, wordt de kiem of het geestelijk beginsel bevrijd en neemt dan voor eenigen tijd het tijdelijk bestaan aan van een elementalen geest in de zielenwereld — dat wil zeggen, in een wereld die alle stoffelijke lichamen der ruimte doordringt, evenals de zielen der menschen hunne lichamen doordringen. In deze zielenwereld blijft de elementale geest gehecht aan de vormen der materie, waaruit hij ontsproot, totdat hij weder wordt getrokken tot eenige aarde in de ruimte in een hoogeren vorm van bestaan. Aldus wordt de geestenkiem gedragen als een embryo door een groot aantal geboorten, levens, sterfprocessen en wedergeboorten, tot hij is opgeklommen tot het koninkrijk der bezielde wezens. Na de embryotische wordingsprocessen van leven, sterven en wedergeboorte door het delfstoffen- en plantenrijk, houdt het geestelijk beginsel op, een elementaal te zijn, maar wordt een geest met opklimmende rudimentaire eigenschappen door het dierenrijk heen.

Na nog op de myriaden werelden van het heelal bestaansvormen doorgemaakt te hebben, komt eindelijk de grootste ontwikkeling van het geestelijk wezen als m e n s c h, de zelfbewuste spits en het einde van den geestelijken groei en zielsontwikkeling door de stof. Als ge vraagt: »Waar is het bewijs dezer ontwikkelingsprocessen?" Dan antwoord ik u a p r i o r i, de zekerheid van de onsterfelijkheid der ziel. Dat wat nooit eindigt, kan ook geen begin gehad hebben. Geest m o e t een oorspronkelijk element zijn evenals stof, evenals kracht — immer bestaan hebben, ongeschapen, eeuwig. Evenals de stof wacht het, tot het begin van zulk een wordingsproces het in vorm brengt en een onafhankelijk bestaan geeft. Want door deze goddelijke en verheven vervulling wordt de geest een tijdelijke bewoner van verschillende, steeds varieerende en immer hooger gaande vormen der stof, tot hij zijn hoogtepunt bereikt heeft i n d e n m e n s c h. Mijn tweede bewijs is het leven van alle dingen, elk groeiend met een eigendomme-

lijke intelligentie. Aldus hebben we in het rijk der delfstoffen, die teekenen van voorkeur, aantrekking en neiging, welke we »chemische affiniteit" noemen. In het plantenrijk ontmoeten we reeds fijnere manifestaties van instinct, zooals goede en slechte gesteldheden, schoonheid en bederf, gezond en vergiftig, heerlijke geuren en doodelijke uitwasemingen planten die liefhebben en haten — de een groeiend in de schaduw van den ander, de andere stervend in de nabijheid van de eene. Zij zijn magnetisch en aesthetisch, sommige zelfs vleeschetend, die lagen leggen aan de insecten en hen verslinden. Zij bezitten de onderscheiding der sekse en brengen hunne soort voort. Zij leven en sterven en ondergaan ontwikkeling en vooruitgang. Daar het dierenrijk een te groot veld is, om in dit hoofdstuk er diep op in te gaan, wil ik alleen er aan toevoegen wat in de rede ligt, ik vraag g e r e c h t i g h e i d voor ieder ding dat beweegt, ademt en ten slotte denkt. Ik verder een begin, een oorzaak en een voorwaarde van eindbestemming voor iedere geestenkiem, zoowel voor de infusoren der lucht, de dierenwereld van den dauwdrop, als voor den mensch, die alles beheerscht en bestuurt. Als laatste bewijs dat ik geven kan, dat de filosofie, die ik verdedig, waar is, verklaar ik: dat ik, evenals mijne mede-studenten in het w a r e Occultisme en duizenden hoogontwikkelden clairvoyanten, deze elementalen heb g e z i e n, hunne sfeer heb bezocht en hun werkelijk stoffelijk bestaan herhaaldelijk heb onderzocht.

Er zijn in werkelijkheid weinig mijnwerkers, die twijfelen aan de geesten der mijnen. Er zijn weinig geologen en scheikundigen, die veronachtzamen te bewonderen en te beschouwen de stille doch onmiskenbare processen, waardoor de mineralen groeien, veranderen, kristalliseeren, sterven en uit de assche van het verledene weder opstaan in nieuwe, hoogere vormen. Er zijn weinig plantenkundigen, die niet somtijds in zichzelven, zij 't ook onbewust, converseeren met de geesten der wouden, boomen, grassen en bloemen.

Er is geen natuuronderzoeker, die niet den teederen vogel, het edele paard of den trouwen hond heefd geliefkoosd en gedacht — zoo hij zulks niet in woorden heeft gezegd: »Ik zou niet in den hemel wenschen te zijn, als ik je daar niet ontmoette." Hierover schrijf ik later meer, want de wereld wacht en de natuurrijken beneden ons vorderen de waarheid.

De geschiedenis van het eeuwig leven is geschreven, maar weinigen hebben nog met juistheid hare bladen gelezen. De oogen der menschheid staren door theologische brilleglazen, zoodat het gezicht beneveld is en alleen de vuurvlammen kan onderscheiden van een godslasterlijke hel of den fantastischen glans van een denkbeeldigen, grooten, witten hemeltroon. Ontwaakt uit de nachtmerries van zinsbegoochelingen, door de menschen gemaakt, staan de menschenzielen van aangezicht tot aangezicht voor de werken van den Schepper, en, afschuddende de schrikaanjagende spookgestalten van priesterlijke bezwering, beginnen zij de stem van God te hooren in den lofzang der golven, vangen zij aan te luisteren naar de reusachtige krachten, waarmede Hij werkt in de stormen en de vulkanische uitbarstingen; na te sporen zijn wetten, geschreven in het lichtend schrift der hemelen; te lezen de sermoenen onder de gewelven der kathedralen van het woud; vangen zij aan zich te verwonderen over de oneindigheid der tienduizenden natuurwonderen; en te erkennen Zijne weldadigheid, door elk schepsel te plaatsen in een passende omgeving, waarin het de middelen tot zijn ontwikkeling en onderhoud kan vinden. En dit alles is omvat in den marsch van den immer voortgaanden groei der zich steeds verheffende ziel tot zij haar toppunt bereikt heeft in den mensch — den mensch, den plaatsvervanger der Godheid op aarde, de profetie van wat hij zal zijn, wanneer hij als gezuiverde geest wordt als de Godheid en een deel zal zijn der centraal-zon van het universum.

XIII.

DE EVOLUTIE VAN GEEST.

Het was temidden van de woeste en heerlijke berglandschappen, van Santa-Cruz, Californië, in een eenzaam verblijf, vroeger door een groep mijnwerkers bewoond, wier stoffelijke vormen door een hoogen vloed waren verzwolgen, gedurende een woedenden storm op den Pacific-Oceaan, wiens hooge golven den voet van den berg bespoelden, op wiens top ik mijn tijdelijk verblijf gevestigd had, waar ik eenige weken hoopte te verblijven tot een kalme studie en terugblik over mijne laatste omzwervingen.

Mijne eenige gezellen waren mijn getrouwe Hindoe-bediende Ali, de treurende weduwe van een der verzwolgen bewoners der plaats en hare Mongoolsche dienaar. De stemmen der natuur waren de eenige geluiden, die de diepe stilte van die liefelijke plaats verbraken, te midden van het onophoudelijk en eentonig geklots der golven, zingend een requiem der dooden en overstelpend de juichkreten der opstijgende geesten, die hun stofgevangenis in het mausoleum der diepe zee hadden verlaten.

Gedurende de uren van het daglicht wandelde ik door de diepe valleien, door de reusachtige takken der hooge wouden bijna in nachtelijk duister gehuld, en beklom de steenachtige bergtoppen om gemeenschap te zoeken met de zielenwerelden van het zijn — nu eens in de diepten omlaag, in het gefluister der »Natuur-geesten" — dan weder op de grootste hoogten in inspiraties met de engelen uit het zomerland. Te middernacht, als het uitgestrekte hemelgewelf, zoo diep zichtbaar in deze bergstreken, was bezaaid met de lichtende schriftteekens der hemelen en »gelijk engelen gezeten op hunne zilveren tronen", de plechtige myriaden sterren schenen te antwoorden met goddelijke zekerheid op mijn rustelooze vra-

gen, »vanwaar en waarheen?", haalde ik uit mijn kabinet de rol van manuskripten, aan mij gegeven in Koon's spirit-room n de Ohio-heuvelen, geschreven en mij aangeboden door »Oress", den oudsten engel van de geestengroep daar vereenigd en met behulp van de eigen correcties van den schrijver en de tienduizend sprakelooze stemmen der inspiratie rondom mij, bereidde ik voor, wat mij vertrouwelijk verzekerd werd dat nog bewezen zou worden in de dagen, wanneer de menschheid geschikt zou zijn om het te ontvangen en te verstaan — een waar, kort en volledig compendium van

De evolutie van Geest of Godheid.

Het eerste begrip van God in menschenbrein opgekomen — als bewoner van de aarde, die nietige stip in de oneindigheid — was steeds ontleend of werd gesymboliseerd in de zon en zijne geestensferen, het physisch centrum en de spiritueele heerscher van het zonnestelsel, waarvan de aarde en hare zusterplaneten de satellieten zijn. De zichtbare zon kan eenvoudig beschreven worden in zijn eerste wording, als een nevelachtige massa van drie oorspronkelijke elementen in het universum, namelijk MATERIE, KRACHT en GEEST. Deze drie ongeschapen, eeuwige en oneindige elementen, zijn het al van het universum. Hunne orde van omzetting en ontwikkeling in vormen is aldus: MATERIE is de vormende stof, KRACHT het immer handelend beginsel der beweging, eeuwige samenstelling en ontbinding der materie door aantrekking en afstooting; GEEST wijdt elke atoom der materie in het heelal maar verkrijgt zijn hoogste en grootste hoedanigheid, INTELLIGENTIE, niet voordat zij is gegroeid door de materie in den vorm. Geest neemt vorm aan door de materie en wordt door het levensprincipe kracht immer voorwaarts en opwaarts gedreven.

Zonnen zijn in hun oorspronkelijken toestand nevelachtige massa's van cosmische stof, bezield door kracht en gewijd door geest. Wanneer in de aeonen der eeuwigheid zonnen de massieve proporties hebben verkregen van een stelsel, werpen zij

door de middelpuntvliedende kracht ringen af, die de hoedanigheden en krachten bevatten van de centrale massa en zich vormen tot satellieten, planeten genoemd. Deze op hunne beurt, werpen van zich af, tengevolge der wetten, ontleend aan de moederlijke zon, manen of bijwachters, die zich rond hen wentelen; terwijl het geheele systeem, elk lid van het stelsel in zijn respectievelijke baan, rond de groote centrale ster wentelt; iedere planeet heeft zijn manen, registreerend zijn aantrekking tot en afstooting van de moederzon door het perihelium *) en het aphelium van zijn bijzondere loopbaan.

Het leven en sterven der stoffelijke lichamen.

Zonnen, planeten, stelsels — iedere vorm der materie, hetzij zij bestaat in massa of in ondeelbare atomen, groeit tot een hoogtepunt van volmaking, analoog aan het hoogtepunt der menschheid; de vorm, wat het ook zijn moge, keert in den loop van den tijd terug in de vallei des doods, ontbinding en wedergeboorte in een anderen en meer progressieven vorm is de voorwaarde op de omhoogstrevende banen der oneindigheid. Er mogen billioenen tijden volgens de berekeningen der wiskundigen noodig zijn, eer de zonnen en hunne stelsels wegvallen uit hunne loopbanen, eenmaal zal het geschieden. Het is alles even, als met den mensch, geboorte, groei, leven en dood. De macrocosmus en de microcosmus zijn één, de wetten die heerschen in den dauwdruppel, voeren ook hun scepter in den melkweg der glanzende zonnen.

Geest het onsterfelijk deel van elk wezen.

Ik heb gezegd dat iedere atoom der cosmische stof in het heelal is bezield door kracht en gewijd door geest. Materie groeit en ontwikkelt tot zijn hoogtepunt, wordt oud en sterft. Geest groeit door materie, maar sterft nooit. Het gaat slechts van den eenen vorm over in den anderen, wan-

*) Het perihelium is het punt in de loopbaan van een om de zon bewogen lichaam, waar het deze op den kleinsten afstand nadert. Het aphelium is daarentegen het punt dier loopbaan, dat het verst van de zon verwijderd is.

neer die vorm wordt ontbonden, en dan begint een nieuwe kring van de eeuwig opklimmende phasen van het bestaan, gehuld in de levenskracht, die wordt tot een geestelijk lichaam, Daarna deze omwikkeling van het geestelijk lichaam afschuddend, wordt het zuivere geest en de zoodanige is een z o n n e g o d. Vanaf de eerste verdichting tot een materieele zon in een centraal-ster, geboorte gevend aan planeten, werpen de zonnen op gelijke wijze s p i r i t u e e l e deelen af, die zich samenvoegen in spiritueele sferen en vervuld zijn met de spiritueele deelen van ieder voorwerp, hetzij mineraal, plant- of diervormen, geworden in de moedermassa. Gelijk in de planeten en satellieten van iedere zon in de ruimte, zoo ook zijn in de centrale moeder-massa zelve geestensferen, groeien, worden afgeworpen in de zonen, kringen en heerlijke oorden van den ether en zijn vervuld met de geestelijke deelen van hetgeen ooit was of ooit geboren kan worden uit de physische moeder-massa. Dit is de wet van het leven en den groei, zoowel in de machtigste zon, die schittert in den melkweg der oneindigheid, als in de eenvoudigste satelliet, die zich beweegt rond de baan om hare centraal-ster. De Natuur of Schepping — noem het zoo ge wilt — is veel meer één en de wetten van het bestaan zijn veel eenvoudiger dan de mensch met al zijn wetenschappelijke termen, wiskundige berekeningen en formules zich kan voorstellen of bepalen. »Woorden, woorden en nog eens woorden!" en deze vormen verbergen slechts den zin en den eenvoud van het oneindig groote en het oneindig kleine. Dus nog eens, het leven van een mensch is gelijk het leven van een zonnestelsel of een melkweg van stelsels; en weder de moeder zon — de physische Schepper van planeten en al wat daarin zich bevindt van het kristal tot den mensch — vormt, vervormt en begiftigd met leven en bezieling ieder physisch atoom van hare satellieten, terwijl zij tegelijkertijd uit haar eigen wezen geestelijke elementen uitstraalt, scheppend door de immer-rustelooze werkkracht een geestelijke zon, het tegenbeeld en supplement van haar eigen glanzend wezen.

In de Geestelijke Zon en hare sferen, evenals in de sferen der aarde en van andere planeten, wordt al de schoonheid, volmaaktheid en het doodlooze geestelijk leven van de physische moederzon bewaard. Hier worden de verheerlijkte en volmaakte zielen der zonne-menschen vergoddelijkt tot »Heeren" der schepping. Zij zijn de engelen van het geheele zonnestelsel en worden in de opklimmende sferen aartsengelen, goden, »tronen, heerschappijen, machten", die de planetenwerelden van hun eigen stelsels regeeren en besturen tot geen tijd meer zijn zal . . . Laat ons hier blijven.

Zelfs als mijne lezers mij wilden volgen in de herleving der aloude leeringen, tot het probleem der Godheid, zij zouden hunne geesteskrachten door inspanning afmatten en uitputten op den weg van de zonnewegen der oneindigheid. Zij zouden terugschrikken uit conventie, o'schoon die afkeer meer dan onredelijk is, van hetgeen door de secten uitgekreten wordt als »Heidendom, Paganisme of Vuurdienst."

Wij weten dat de inzichten der oudheid betreffende de Godheid, nu in deze Geestelijke Leeringen neergelegd, met verontwaardiging zullen verworpen worden door hen, die gewoon geworden zijn zich een beeld van hun God te vormen, gelijk een groot man, gezeten op een hoogen troon, luisterend naar de lofliederen der heiligen in den Hemel of naar de angstkreten der gekwelden in de Hel, tot in alle eeuwigheid.

Het doet er voor mij weinig toe, wat de menschen n u denken of wat zij h e d e n aannemen of verwerpen. In de jaren, die zijn zullen, zal de menschheid met mij de Centrale Geestelijke Zon met haar Elohim aanbidden, met haar beschermgoden, engelen en bewakers van dit zonnestelsel, en het sterfelijk leven op aarde afleggen, alleen om waardig te zijn zich te vereenigen met deze legerscharen der hemelen. Intusschen schrijf ik, omdat ik DE STEM heb gehoord en gehoorzaam het bevel dat zij gaf: »Wees stil en weet, dat ik God ben." Het is een vreemd en beteekenisvol feit, dat alle godsdiensten op de oppervlakte der aarde hun oorsprong vonden

in den zonnedienst, gewoonlijk door de physische zon als teeken en symbool aan te nemen van een Geestelijken Zon. Zoo leerden, zoo aanbaden Indië, Egypte, Chaldea, Perzië, Griekenland en Rome. Zoo geloofden, zoo schreven, meestal in de Cabala, de Joden in hunne ballingschap. Zoo deden de Cabalistische schrijvers van de Joodsche Geschriften, als zij in den mond van Elohim de woorden legden: »Laat ONS maken den mensch naar ONS beeld"; als zij het Joodsche volk bevel gaven in naam van een van de Elohim »Jah" of »Jehovah"; als zij hunne Geschriften met duizenden taalfiguren vulden, allen de Godheid aanduidend door den glans van het zonnelicht, of de duisternis, welke dien glans verborg door de donkere wolken der zondige menschheid. Zoo stelden de Cabalisten in beeld de nederdaling van den Geest voor door de scheppende zonnestraal bij den val van den mensch en den oorsprong der sekte. Zoo, in een woord, zullen de oorspronkelijke mysteries der theologie eenmaal verklaard worden en het fijne webbe door de priesterschap geweven, verbroken en weggevaagd worden.

Het kleine kind weet in de eenvoudigheid van zijn beperkte kennis en geloof — namelijk de liefde van vader en moeder — niets van de verwarrende samenstellingen van het leven en wordt uit zijn oorspronkelijke liefde niet weggetrokken door de luide vragen van kunst, wetenschap en wereldheerschappij. Evenzoo kende en had de aloude mensch in de kindsheid van het ras Vader-God lief in de Natuur, en zag zijn beeld in zichzelf. Vóór de priester-kunsten zijn verstand hadden verward of de voortsnellende stroom der tijden de oorspronkelijke geschriften der Schepping uit de bewustheid van het schepsel had weggesleurd en uitgewischt, merkte de kinderlijke mensch evengoed op als hij gevoelde, dat de warmte en kracht van de machtige zon leven was en het licht van haar glorierijken krans openbaring. De vroegste van alle kunsten en wetenschappen, landbouw en sterrenkunde, bevestigden dit geloof, en indien er meer feiten noodig zijn om te bewijzen, dat zonnedienst en dientengevolge »vuurdienst", de oorspronkelijke, natuurlijke godsdienst van den

mensch was, zou het feit, dat in onze moderne tijden, dit nog het eerste natuurlijk geloof is van den onbeschaafden wilde, aan de listige en heerschzuchtige priesters hebben moeten aanwijzen, dat de eeredienst van God »in Geest en waarheid" was de eerste en de laatste – de Alpha en de Omega — der Goddelijke openbaring.

Schrijvende over de »Goden" of beschermgeesten van deze planeet en hare zuster-werelden in ons zonnestelsel, wil ik er den nadruk op leggen, dat ik b e d o e l en geloof, dat dezelfde wetten van leven, oorsprong, groei en eindbestemming, beide in betrekking tot materie en geest, blijven bestaan in a l l e stelsels nog door de menschen te ontdekken en door de geesten gekend in het gansche heelal.

Het heelal! Wat omvat deze kleine bijeenvoeging van letters niet? Neem een enkele nevelvlek. Voor het ongewapend oog van den mensch is het slechts een nevelachtige wolk, niet grooter dan een menschenhand. Onderzocht door den telescoop is het een groep van millioenen zonnen, die ieder het middelpunt zijn van stelsels als het onze, ofschoon deze het onze in glans en grootheid evenzeer overtreffen, als het licht van onze zon de vlam van een nachtlamp te boven gaat. Om to weten of slechts te droomen, hoe deze nevelvlekken toenemen voor het oog der wetenschap, tot de inspanning des geestes ons verstand doet duizelen en ons vol aanbidding en ontzag nederzinken, diene de volgende woorden van den wijsgeer Fichte. Hij kleedt mijne onuitspreekbare inzichten van het heelal in woorden, die ik slechts kan naspreken. Hoor hem!

Schrijvend over d e n G o d niet van een enkel stelsel, maar van den C e n t r a a l-z o n v a n h e t h e e l a l, zegt de groote Duitsche geleerde:

> God riep een mensch op uit zijn droomen tot den voorhof der hemelen, zeggende: »Kom hier en zie de glorie van mijn huis," en tot de dienaren, die in het rond stonden, zei Hij: »Neemt hem en o n t d o e t h e m v a n z i j n e

kleederen van vleesch, reinigt zijn visioen en blaast hem een nieuwen adem in zijne neusgaten; doch brengt geen verandering in zijn menschelijk hart — het hart dat weent en trilt!" Het was geschied. En met een machtige engel tot gids stond de mensch gereed voor zijn oneindige reis, en uit den voorhof der hemelen, zonder geluid of vaarwel, snelden zij opeens voort door de eindelooze ruimte. Somtijds met den statigen vlucht van gevleugelde engelen snelden zij door de Zaärahs der duisternis, door de wildernissen van den dood, die de werelden van leven van elkander scheiden; dan weder zweefden ze over de grens-oorden die bezield werden door de profetische trillingen uit God. Dan van een afstand, slechts in de hemelen begrijpelijk, daagde het licht voor een tijd door de dichte duisternis, met onuitsprekelijke snelheid daalde het licht op hem en zij snelden tot het licht met onbegrijpelijke vaart. In een oogenblik was de snelheid der planeten op hem — in een oogenblik de gloed der zonnen rondom hem.

Dan kwamen eeuwigheden van schemering, die openbaarden, maar niet werden geopenbaard. Links en rechts verhieven zich torenhooge constellaties, die door zelf-herhaling en antwoorden van ver, zoowel als door tegenstellingen, opbouwden triomfpoorten, wier architraven en bogen — horizontaal en loodrecht — zich ophieven tot grootsche overspanningen, die zich verloren in het oneindige. Zonder maat waren de architraven, zonder getal de bogen, boven elke herinnering het aantal poorten. Tusschen hen waren trappen, die afdaalden tot de eeuwigheden omlaag; boven was omlaag; omlaag was boven, voor den mensch ontdaan van zijn graviteerend lichaam werd diepte verzwolgen in onbeklimbare hoogten — hoogte verdween in onmetelijke diepten. Plotseling, terwijl zij aldus voortsnelden van het oneindige tot het oneindige — plotseling, als zij aldus voortgingen over bodemlooze werelden, klonk een machtige kreet, opdat nog mysterieuzer stelsels, sneller voortrollende

werelden, andere hoogten en andere diepten kwamen, zich verhieven en in aanschijn traden.

Nu zuchtte de mensch, hij stond stil, huiverde en weende. Zijn bezwaard harte uitte zich in tranen en hij zeide: »Engel, ik wil niet verder gaan; want de geest van den mensch wordt gepijnigd door deze oneindigheid. Ondrageiijk is de glorie van God. Laat mij nederliggen in het graf en verberg mij van de vervolging der oneindigheid; want zooals ik zie, is er geen einde." En van alle luisterende sterren, die glansden in het rond, klonk een koor: »Er is geen einde!" ... »Is er geen einde?" vroeg de engel plechtig. »Is daar inderdaad geen einde? en is dit inderdaad de smart die u doodt?" Maar geen stem antwoordde. Dan hief de engel zijn glinsterende handen op tot den hemel der hemelen, zeggend: »Is er geen einde aan het universum van God. Zie! daar is ook geen begin."

Gelijk de planeten, kometen, meteoren spranken zijn van ons nietige zonnestelsel in de ruimte, gegroepeerd rond zijne geestelijke zonne-sferen, zoo zijn de grootere, nog grootere en eindelooze zonnestelsels der Oneindigheid gegroepeerd rond een onbekende maar eeuwig bestaande centraal Zon van het zijn en haar naam is — God.

XIV.

DE EMBRYOTISCHE OORSPRONG EN GROEI DER MENSCHELIJKE ZIEL

Hoe langduriger en dieper ik het verheven evangelie der natuur heb bestudeerd in het immer open boek van hare werken, voorgelicht tot zekere hoogte door de encyclopedische lessen der wetenschap, hoe meer ik overtuigd werd dat de theorieën van mijn Geest-Leeraar correct zijn en dat de oorspronkelijke elementale toestand van al het bestaande in het Heelal voortsproot uit de Drie-eenheid van Materie,

Kracht en Geest, zooals die in de vorige hoofdstukken zijn verklaard. De erkenning van deze groote, oorspronkelijke en eeuwige Drie-eenheid is het eenige, dat kan oplossen de sphinxachtige en anders onoplosbare probleemen van leven, groei, ontbinding en de onsterfelijkheid der ziel . . . . Steeds in gedachten houdend, dat materie is de vormende stof — de groei en ontwikkeling van den Geest het doel van het bestaan — en kracht door aantrekking en afstooting, de bron van beweging, waardoor werelden, zonnen en stelsels bestaan, stel ik mij nu voor na te sporen de ontwikkeling van het embryo en de eind-ontwikkeling van den Geest in de natuur van een menschelijke ziel.

Door de vereeniging van hydrogeen- en oxygeengassen in bepaalde verhoudingen, kunnen we water voortbrengen. Water kristalliseert onder zekere voorwaarden in de hardste substanties, deze kunnen weder teruggebracht worden tot water en veranderd in den oorspronkelijken gasvormigen toestand. De magiër, die deze vervormingen tot stand brengt, heet kracht, en kracht met hare beide wijze van werken door aantrekking en afstooting is zoo volkomen overtroffen door de galvanische batterij — op zichzelve slechts de bewaring en illustratie van kracht — dat ik niet overdrijf, als ik beweer dat, als gegeven werd een batterij van voldoende grootte en de eeuwen noodig om het proces voort te brengen, wij in hydrogeen- en oxygeen-gas de electro-positieve en electro-negatieve elementen der materie bezitten, om te scheppen of op te lossen een wereld, een zon of een geheel stelsel . . . Daar vloeistoffen de overgangstoestanden zijn tusschen gassen en kristallen enz., kunnen we aannemen, dat de oorspronkelijke rotsen werden gevormd door aantrekking uit de vloeibare toestanden der stof in de overoude zeeën. Hoe vroeg de formatie der zoöphyten of het oceanisch planten-leven begon, kunnen we niet nasporen, dan uit den tijd toen zulke formaties reeds bestonden en daarmede in overeenstemming de verweering van de harde kristal-rotsen geboorte gat aan schimmelmossen en ruwe kruidgewassen, en uit deze als kiemen, hetzij in de dierlijke

plantenvormen van de zee, hetzij in het woekerplanten-leven op de rotsen, kan de groei van den Geest nagespoord worden. Het is onmogelijk de wondervolle organismen der oceaan-zoöphyten nauwkeurig vast te stellen, en volkomen te bepalen of zij zuiver planten- of dierenvormen zijn, of liever de gevolgtrekking te ontgaan dat hun bestaan een vermenging van beide rijken is. *)

Bestudeer de eigenaardigheden der laagste vormen van het plantenleven, van de ruwste mossen, gehecht aan de eeuwenoude rotsen, tot de meest volmaakte en hooggecultiveerde bloesems of vruchten, en ge zult overal vinden, dat het rudimentaire leven en ten slotte het verval van iederen vorm in het plantenrijk vergezeld gaat met de verschijning van eenigen dierlijken parasiet-vorm in de natuur van insecten of rupsensoorten. Hier moge tegen aangevoerd worden, dat het bestaan der onzichtbare infusoren in de atmosfeer of van de dierenwereld in den dauwdrop voldoende is om deze dierlijke verschijningen te verklaren, doch zelfs als dit toegestaan moest worden, zouden we nog de vraag hebben op te lossen van waar de infusoren in de atmosfeer komen, anders dan uit de uitdampingen der aarde, en vanwaar de dierenwereld in de wateren hun oorsprong hebben anders dan uit den onvermijdelijken overgang van de cosmische materie van de planeet zelve in het vloeibare leven. Let men nu op het eenvoudige maar onwederlegbare gezegde: iets kan niet voortkomen uit niets, overdenken en betwisten we dit spreekwoord voor en na, en toch zijn we gedwongen te erkennen, dat de kiemen van het plantenleven moeten bestaan hebben in en gegroeid zijn uit de oorspronkelijke materie, waaruit de planeet was samengesteld, en dat de kiemen van dierlijkleven, hetzij gelijktijdig met het plantenrijk of voortgroeiend uit

*) Hier zijn uitgelaten de lange en geleerde beschrijvingen door den schrijver gegeven van zoöphyten, koralen enz., die door den belangstellenden lezer gevonden kunnen worden in de talrijke populaire werken over natuurlijke historie.

hetzelve, toch daar moeten geweest zijn, daar niets geen geboorte kan geven aan iets.

Aldus strekt de voorwaartsgaande ontwikkeling zich uit van de straaldieren, de zacht-belichaamde architecten der oceanen, die hunne eigen wondervolle woningen bouwen; de schepsels met de rudimentaire hersenvormen tot de talrijke variaties en samengestelde groepen van visschen, kruipende dieren, vogels en zoogdieren, allen, allen zonder een breuk of een ontbrekende schakel; van het laagste tot het hoogste, toonend hoe de Heer van het leven in de natuur ernaar streeft, nu eens door opklimmende trappen van functies, dan weder door geesteskrachten, het toppunt te bereiken in den mensch, die eenvoudig alle bestaansvormen te boven gaat door in zich alle functies, krachten en fragmenten van geest in de schepsels beneden hem te vereenigen. In het delfstoffenrijk zien we reeds sporen van voorkeur, zich openbarend in »chemische affiniteit." Deze groeien ook uit de eerste samenvoegingen en winnen in kracht en heerschappij. Als zij beginnen te vervallen, oud worden, sterven of ontbinden, vervullen ze de eeuwige wet van den vooruitgang door over te gaan in hoogere vormen van bestaan. Bovendien vinden we dat dierlijke vormen van elke soort zijn opgenomen in de rotsen en indringen in de natuur der mineralen, juist als de rotsen en mineraal-vormen in den embryotischen toestand van het bezielde leven. Welk een eigenaardigheden heeft het plantenleven niet gemeen met de lagere orden uit het dierenrijk. Planten groeien uit een zaadkorrel of wortel, evenals de visschen, dieren en menschen ontstaan uit een zaadkiem. Planten-, dieren- en menschen-kiemen behoeven allen evenzeer een omgeving van elementen voor voeding enz, die deze in staat stellen toe te nemen en een levensvorm te ontwikkelen. Planten worden gekweekt door warmte en gekleurd door licht. Zij bezitten het onderscheid der sekse; brengen hun soort voort; slapen des nachts; ontplooien zich onder den invloed van zon en lucht; zij zijn bijzonder gevoelig voor verschillende grondsoorten en klimaten. Zij hebben celvaten, overeenkomend met aderen en slagaderen, om het voedend

sap toe te voeren. Zij storten het sap uit gelijk het levensbloed, wanneer aan hen gescheurd of gesneden wordt. Sommigen van hen zijn wreed en hard, zooals de brandnetel en de giftige dollen-kervel. Anderen zijn vriendelijk en geneeskrachtig. Eenigen tasten het brein aan en bedwelmen het en verwoesten de zenuwen, weer anderen zijn vleeschetend en sterk, leggen lagen om de insecten te vangen, waarin zij deze opsluiten om ze te verslinden. Boeken zouden nog volgeschreven kunnen worden over de variteiten van het plantenrijk en de daarmede correspondeerende eigenschappen en typen bij den mensch. Zoo is het ook met het dierenrijk. Wie, die de gewoonten der nijvere bijen heeft bestudeerd of het stelselmatige en doeltreffende der handelingen in de mieren-maatschappijen heeft nagespeurd, heeft niet opgemerkt hoe de meesterlijke hoedanigheden van den mensch zijn terug te vinden bij de lagere dieren, in zooverre hunne functies hen geschikt maken, die te openbaren? Een menschenleven zou doorgemaakt kunnen worden met de studie van de gewoonten der beide kleine dieren, zooeven genoemd; hoe de bij het geslacht van hare koninginnen bepaalt en haar geslachtlooze werkers; hoe zij de natuur van de bloemen kent, die haar in staat stellen haar voedsel eruit te vergaderen; hoe zij weet, dat de koude winter nadert, waartegen zij haar voorraden opstapelt; hoe zij de juiste wiskunstige maat weet te geven bij de bouwing van de cellen van den honingraat en welke niet na te bootsen methoden zij volgt bij de voortbrenging van haar arbeid.

Bij de stad der mieren sta ik stil, om de constructie hunner wegen op te merken, de samenwerking bij hun arbeid, waardoor groote lasten worden vervoerd, de inrichting der verblijven, de ophooping en vorming der hoogten, de uitbroeding en zorg voor de jongen, de levenswijze, in een woord al datgene, wat de wanorde in de menschenmaatschappij niet alleen tot voorbeeld, maar ook tot schande en aanklacht wekt. Welke wever heeft ooit zulk een doorschijnend weefsel geweven als het webbe van de spin; of de cocon van de

zijderups? Welk bouwkundige heeft ooit warmer en gemakkelijker verblijven gebouwd dan de vogel? Welke vader of moeder heeft ooit meer liefde en zorg gewijd aan hunne kinderen dan de gevederde schepsels voor hunne jongen? Kan het verblijf der holbewoners of de wigwam van den wilde gelijkgesteld worden met de leemen hut van den bever? Is dit eenvoudige kruipende dier het niet, die den molenaar geleerd heeft, hoe hij de wateren van den stroom kan afdammen?

Zie, hoe de teere nautilus zijn zeil opzet in den stroom en ons de zeevaart leert! hoe de trekvogels hun weg vinden door de padlooze woestijnen der lucht, en hoe de blinde mol zijn weg graaft in de hoofdrichtingen van het compas! Ik verklaar, omdat ik het weet! dat er geen kracht, gedachte of hoedanigheid in den mensch is, die niet teruggevonden kan worden in de rijken der visschen, kruipende dieren, vogels en eenig ander dierlijk leven, tot zelfs de aanbidding van hoogere wezens toe, gelijk die zich afspiegeld in het oog van den liefhebbenden vogel of hond, dat vol trouwe onderwerping of stomme aanbidding zich richt tot den mensch; in de onderwerping van de krachtigste en sterkste dieren van het woud of van het fiere paard, om het te maken tot een tam en gewillig dier, onder de leiding van de verstandsgaven van den mensch .... Om te besluiten: de eenige grenslijn tusschen hetgeen men gewoonlijk de »rede" van den mensch noemt en het »instinkt' van de lagere schepsels, is gelegen in de vereeniging van alle krachten en mogelijkheden in den mensch en hun openbaring in gevarieerde maar kleinere groepen in de lagere rijken der natuur; in de volmaaktheid in den mensch en zijn begrensdheid in het dier en de plant, en beide laatsten slechts staande op bepaalde trappen van den ladder van den vooruitgang, van de kiem tot het toppunt der schepping — DEN MENSCH.

Mijn volgende uitstappen op deze kaart des levens, of de »evolutie van den geest" zullen eenige beweringen aanbieden,

nog meer afwijkend van den gewoonlijk aangehangen meeningen omtrent den oorsprong — om niets te zeggen van de bestemming der menschelijke ziel, ik bewaar die echter tot een volgend hoofdstuk.

XV.

DE EVOLUTIE VAN DEN GEEST.

Met hen, die met aandacht de laatste hoofdstukken gelezen en ingedacht hebben, stel ik nu voor eenige onuitgesproken doch onvermijdelijke vragen te behandelen, die voortspruiten moeten uit hetgeen in de vorige hoofdstukken getuigd en bevestigd is. In de eerste plaats rijst de vraag op, door welk tusschenbeidenkomend veranderingsproces komt het Geestelijk beginsel, dat ik beschouw te slapen in de rots, te leven in de plant, en te leven, te voelen en te denken in het dier, tot de volmaaktheid van een stoffelijk wezen in den mensch, den toestand waarin alle vroegere geestelijke ervaringen zijn saamgevat, met de toevoeging van de profetische aanduidingen van onsterfelijk te zijn. Dan zal gevraagd worden of de dieren een bewust of individueel voortbestaan hebben na de sterfelijke ontbinding, en zoo ja, waar? En ten slotte behoeft het probleem opgelost te worden, omtrent de plaatsbepaling van de Geestenwereld en haar hoogtepunt van ontwikkeling — als zulk een hoogtepunt bepaald of geweten kan worden. Daar het antwoord op de eerste vraag gaat over het geheele terrein van het onderwerp, dat ons bezig houdt en reeds veel daarover gezegd is, wil ik nog stilstaan bij een der eerste trappen van den ladder der »Geestelijke evolutie", een leerstuk, dat nog al te weinig bekend en erkend is door de studenten van het Occultisme.

Elementaire Geesten.

Door de gansche natuur is iedere vorm der materie, hetzij tastbaar of niet vatbaar voor zintuigelijke waarneming, vergezeld van een Geestelijk beginsel in overeenstemming met de verschillende trappen, waarin de materie voorkomt. Zoolang deze toestanden beneden het standpunt van den mensch blijven, worden zij geclassificeerd door de Occultisten als »Elementaire Geesten". Somtijds worden zij en nemen gestalte aan, alleen uit de ongevormde elementen of uit de uitstralingen van mineralen en planten, doch meestal hebben zij hun oorsprong uit het uiteen gaan der vormen van de materie, daar het geestelijk deel van de ontbindende zelfstandigheden vormen en toestanden aanneemt, altijd in overeenstemming of gekarakteriseert door het element, waaruit het werd. Let men erop, dat Geest is het eerste en altijd het voornaamste deel der Drie éénheid van Geest, Kracht en Materie, die het totaal der gansche Schepping omvatten, dan zal er geen verschil van gevoelen bestaan omtrent de bewering dat er geestelijke bestaansvormen zijn, behoorende tot de Lucht, het Water, de Aarde, en dat warmte en licht worden geschapen door de galvanische actie tusschen de zon en hare planeten, »Vuur" genoemd.

Deze elementaire bestaansvormen zijn altijd beschreven en geloofd geworden als voorbeelden van bijgeloof, maar zij zijn nooit door en door onderzocht, bepaald, of aangenomen dat hun bestaan een bewezen feit is, behalve door de weinigen, die hen hebben gezien en met hen in aanraking zijn gekomen, en de ingewijden in het Occultisme, wier proefnemingen verre de experimenten te boven gaan van hen, die alleen gemeenschap houden met de Geesten der menschheid.

Ik zelf en alle mijne kameraden in de scholen van het Occultisme hebben hen niet alleen gezien, maar hebben onszelven vertrouwd gemaakt met de natuur der elementaire

bestaansvormen en wat ik nu ga schrijven, is het resultaat van absolute kennis.

De lagere groepen der elementalen, zooals die, welke emaneeren of groeien uit het minerale en plantenleven, zijn zelden intelligent genoeg om te communiceeren met stervelingen, ofschoon zij machtig zijn in hun eigen oord van bestaan. De elementale geesten van de mineralen zijn herhaaldelijk bevonden te verblijven in de mijnen en geven door geluiden, impressies en somtijds door de verschijning van zeer kleine, dwergachtige fantomen, teekenen, die leiden tot de ontdekking van mineraal-aderen en kostbare metalen. Er zijn weinig mijndistricten, waar geen overleveringen of verhalen bestaan van de verschijningen van »Kobolden" en van de manifestaties, waaruit de belangstelling van zulke geesten blijkt omtrent de ontdekking en het gebruik van mineraal-aderen. William Howitt in zijn Berg-geesten en Mevr. E. Hardinge Britten in haar eigen ervaringen hebben beiden over deze geesten geschreven, in termen die geen ontkenning toelaten. De mijnwerkers in Californië, Mexico, Bohemen, Hongarije en andere streken, waarin metalen zijn verborgen, allen vereenigen zich in de beschrijving van dwergachtige fantomen, geluiden en andere aanwijzingen van sympathie, gegeven gedurende hunne mijn-operaties, door wezens van een bepaald lagere menschelijke natuur. Aan elementale Geesten van de lucht, het water, de wouden en de aarde is altijd geloofd en zij zijn in honderden vertrouwbare voorbeelden beschreven geworden in verschillende landen, en zijn te talrijk om beschouwd te mogen worden als bloote fantasie der »folk-lore" of der verbeelding.

Ik zelf als praktitch Occultist, houd vol, dat ik en mijne medestudenten niet alleen deze »Natuur Geesten" in ontelbare gevallen heb ontmoet, maar bewijzen van hun bestaan heb verkregen van verscheidene hoogstaande personen, die als Occultisten in het algemeen beweren, dat er meer feiten van manifestaties van Elementalen dan van ontlichaamde menschengeesten zijn.

De »natuur-" of zuiver »Elementaire Geesten" bestaan als zoodanig slechts gedurende een korte periode; zij worden dan gereïncarneerd in het dierenrijk en daaruit treden zij in de sferen, bijzonder geëigend voor deze Geesten, totdat zij na een korten tijd uit het sferen leven overgaan in een incarnatie als mensch.

Deze trappen op den ladder der Geestelijke evolutie, hebben zelden of nooit plaats op dezelfde aarde of planeet door den geheelen keten heen. Er zijn millioenen van billioenen aardbollen in de ruimte, waarvan de mensch op deze stip der oneindigheid niets weet en tot op de sterrekundige ontdekkingen der laatste eeuwen geen kennis hebben kon. Nu is alles veranderd. Oneindigheid inplaats van r u i m t e, en eeuwigheid inplaats van t ij d — zijn uitdrukkigen zoo diep van beteekenis en onbegrensden zin, dat diepe denkers voorzichtig en bescheiden de frase: »Ik weet het niet", in de plaats stellen van het in beperkte eigenwaan zoo vaak gebruikte woord »o n m o g e l ij k". Dus zal de ware psychische onderzoeker zich er wel voor wachten, de visionaire schepsels der oude »folk-lore" uit de meening der massa weg te drijven en liever beproeven de grenslijnen op te sporen tusschen Geest en materie; hij zal eerbiedig binnentreden in het arcanum der geestelijke evolutie en zijne onderzoekingen vervolgen en voortzetten uit de geïncarneerde tot de geëxcarneerde werelden van het bestaan; hij zal spoedig ontdekken dat hij geen stap kan opklimmen met zijn intelligentie, voordat hij is afgedaald, en in de diepste diepte heeft leeren waarnemen dat er eerste beginselen van vormen bestaan, maar niet van elementen; en einden van toestanden maar nooit van het zijn.

Indien mij ooit gevraagd werd, hetzij spottend of vol ernstige weetgierigheid, waar de oorden der elementalen en de geestelijke bestaansvormen van dieren worden gevonden, zou ik mijn vragers antwoorden door hen eraan te herinneren, hoe de exacte wetenschap heeft aangetoond, dat er nog fijnere atmosferische toestanden bestaan, dan die waarin het mikroskoop de onzichtbare insecten-wereld der infusoren heeft ont-

dekt en nog fijnere fluïdieke toestanden, dan die waarin de rassen der dierstofjes verkeeren, welke den dauwdrop bevolken.

Tot heden heeft de wetenschap die fijnere en meer verheven atmosfeer aangewezen met den naam van »aether", en aldus worden ook genoemd de oorden der ruimte, welke de aeronaut boven onzen aardschen dampkring ontdekt. Hoewel het als onmogelijk beschouwd wordt voor den mensch, zooals hij nu georganiseerd is, in zulke oorden te kunnen leven en bestaan, is er geen enkele reden om te onderstellen dat het Geestelijk leven, onzichtbaar als het is voor onze zintuigelijke waarneming, daar niet bestaat of bestaan kan. Integendeel zijn er sedert het ontstaan van het Modern Spiritualisme goede redenen om te gelooven, dat hetgeen de wetenschap aether noemt, en dat de aardsche atmosfeer op zekere hoogte omgordeld, werkelijk de Geestelijke atmosfeer is. Bovendien beweren Geesten, dat de geesten sferen hier beginnen, binnen, op en om deze globe zich uitbreiden, tot de geesten sferen van onze planeet in aanraking komen met die der naastbijzijnde planeet der ruimte; alsook dat deze »aether", steeds fijner, zuiverder en verhevener wordend, naarmate zij hooger stijgt en wegvlucht in de ruimte, vormt de oorden der zielenwereld; aldus doordringend de grootste diepten en opklimmend tot de grootste hoogten boven de aarde.

De grofste oorden van deze zielenwereld vormen het verblijf der Elementairen. Hier verwijlen zij gedurende een korten tijd in embryotischen bestaansvorm, tot zij als levenskiemen getrokken worden tot het kiemleven van eenig schepsel in het dierenrijk. Aldus worden zij geboren tot een nieuwen vorm van geestelijk leven, INDIVIDUALITEIT geheeten, als geesten van dieren op de laagste trappen van het leven, zooals straaldieren, molluscen, kruipende dieren en andere vormen, vervolgens gaan zij voort van gedaante te wisselen, door een lange opvolgende keten van levens, doodstoestanden, tijdelijke geestelijke bestaansvormen en weder-geboorten op hoogere trappen, tot zij zoover ontwikkeld zijn, om te kunnen binnengaan in de tijdelijke paradijsoorden van rust in de sferen, om eindelijk

het toppunt te bereiken van den embryotischen keten van het bestaan — in den MENSCH. Hier EINDIGT het wordingsproces van den geest. Ik ontken met klem, dat de mensch ooit weer tot de aarde terugkeert om weder als mensch geboren te worden. De gedaantewisseling van het zieleleven uit het elementaire tot het bestaan als dier, van de eene trap in het dierenrijk tot de andere en eindelijk in den mensch, is volkomen zuiver EMBROYTISCH, evenals het proces gedurende de dracht van den kern-cel tot het volmaakte kind in het moederlijk organisme. Eenmaal als mensch geboren, heeft de geest — hetzij hij zijne menschelijke ervaringen opdoet in de hoogste of laagste toestanden — het toppunt bereikt van zijn aardsche materieele bestemming en begint nu een geheel nieuwe groep van ervaringen als geest, beweegt zich opwaarts, steeds opwaarts — hetzij door te verhuizen naar hoogere planeetoorden of te verblijven in zonnewerelden — tot de geest een zonne-engel wordt, begiftigd met al de goddelijke hoedanigheden van het zijn, onbegrijpelijk voor het verstand, nog omwolkt met den sluier der sterfelijkheid in het aardsch bestaan.

Er blijft nog over hieraan toe te voegen, dat de groote en schijnbaar ontelbare verschillen die er bestaan, zoowel in de karakters als in de bestemming der pelgrim-zielen, welke zijn binnengetreden in het sterfelijk leven, dat deze moeten toegeschreven worden aan het feit, dat de verschillende graden der menschelijke natuur tot zich trekken verschillende geestelijke elementen uit het dierlijk leven, maar altijd zoodanig, dat zij in harmonie zijn met hun physische en geestelijke naturen. Aldus openbaren zich herhaaldelijk de karaktertrekken van speciale dier-naturen weder in het menschelijk leven en vertoonen zich evenzeer herhaaldelijk sporen van die banden met het dierenrijk in hun gelaatstrekken. Natuurlijk moet hierbij in herinnering gehouden worden, dat er een oneindig aantal wijzigingen der toestanden het embryotisch leven van elk sterveling vergezellen, en dat deze helpen bij de bepaling van karakter, verstand, natuur en gelaat. De physische en de

geestelijke condities der ouders: atmosferische, zonne- en planeetaardige invloeden beheerschen gedurende de embryotische periode van het leven, om niets te zeggen van de geestelijke en physische toestanden van de moeder en de volgende kinderlijke opvoeding en de omgeving der jeugd, al deze en duizend andere wijzigende toestanden vergezellen het kroost der menschheid. In 's menschen tegenwoordigen staat van betreurenswaardige onwetendheid, zoowel omtrent zijn physisch als zijn psychologische krachten, moeten deze allen in gedachten gehouden worden, omtrent de vorming van de embryotische kiem en de ontwikkeling van het menschelijk karakter. Over de voortzetting van het hooger-menschelijk leven in de sferen, zal ik in mijn volgend artikel schrijven. Op dit oogenblik keer ik van mijn onderwerp tot mijzelf terug, daar ik maar al te zeer de onvolkomenheid der woorden gevoel, om de denkbeelden uit te drukken, die zich uitstrekken van het oneindige tot de eeuwigheid, en slechts dienen tot vorming van onjuiste begrippen, ja, tot caricaturen bij het pogen om de majesteit van het Heelal te hullen in kleederen, die slechts den »armen tooneelspeler" voegen. Of zou het beter zijn te worden als de gekleurde vlinder, opvliegend uit de doode pop om zijn korte uren van vreugde en blijdschap in de zonneschijn te leven, onbewust van leven, dood en hiernamaals, dan als de machtige, denkende, immer-reikhalzende en nooit-bereikende mensch — vermoeid en afgetobd wegens het machteloos zoeken naar de kennis, die telkens aan zijn greep ontsnapt — steeds gedrongen voort te gaan, voor immer! voor altijd! door de Oneindigheid, waarin zelfs de grootste schaduw gaat verloren in de onmetelijkheid, wie weet zulks?

Weder fluisterde bij het gemurmureer van mijn ongeduldigen en rusteloozen geest de stem van den engel, weerklinkend de Goddelijke toonen van den Oneidige, zoo ver — en toch zoo nabij — in de ziel van den mensch zelven — »Wees stil en weet dat ik God ben!"

XVI.

Geestelijke ontwikkeling.

(Slot).

> En ik zag een nieuwen hemel en een nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan.

Dat gedachten dingen zijn — tastbaar, werkelijk en de bron van al de smart en vreugde des menschen, kan ieder weten — moet nu als een axioma aangenomen worden door ieder nadenkend verstand. Gedachten kunnen de resultaten van respectievelijke omstandigheden of bronnen van kennis zijn, maar, door welke oorzaak zij ook mogen ontstaan zijn, toch bepalen zij niet alleen de verstandelijke, maar ook de physische condities van den denker. Door zekere aanwijzingen en teekens, onlangs ontdekt te midden der openbaringen met den algemeenen titel van »Spiritualisme" aangeduid, is te demonstreeren, dat gedachten aanstekelijk zijn, overgedragen worden door de lucht, zelfs zonder de projectie van den wil of zonder bepaalde bedoeling, op ontvankelijke individuen invloed uitoefenen, de verbeelding van geheele volken beheerschen en de algemeene of publieke opinie bepalen kunnen. Ik zeg dit voornamelijk om mijne bewering te rechtvaardigen, dat de aanhaling in het Boek der Openbaring, waarmede ik dit hoofdstuk als motto begon, ten slotte werkelijkheid is geworden en de nieuwe hemel door de geesten is ontsloten, gedurende de laatste halve eeuw, en door zijn onmiddellijke verbinding met de stervelingen en bedoelingen van het menschelijk leven ook nu de nieuwe aarde met ons is en de geheele gedachten- en idealenwereld der menschheid vormt.

Het is natuurlijk dat er conservatieve, bijgeloovige en onontwikkelde geesten zijn, die zich wanhopig vastklemmen aan hun stereotiep geloof in den ouden hemel en de oude aarde der Vaderen; maar daarnaast drijven de talrijke millioenen spiritualisten van deze eeuw door de geheimzinnige en fijnere krachten de publieke opinie op den stroom van den vooruitgang voort door de regionen van gedachten, en nogmaals beweer ik, dat zij de bazuin doen schallen van de nieuwe wereld en de nieuwe aarde, die aan de menschheid zijn geopenbaard als voorwerpen van tegenwoordig leven en toekomstige bestemming.

In het kort saamgevat bevestigt de moderne gedachte, dat het doel van het aardsche leven — hetzij op deze of op andere planeten van het universum — is de laatste trap van de materieele progressie voor den geest van den mensch te voltooiien, en de volledig gevormde ziel voor te bereiden voor een nieuwen kring van ervaringen in de oorden van het sferisch bestaan, voorwaarts en opwaarts, tot in alle eeuwigheid.

Aldus de gezichtspunten vereenigend, die ik onder de autoriteit der waarheid heb uiteengezet, als de evolutie van den geest, blijft mij nog over, zoo goed als ik kan, iets te zeggen omtrent het wezen van de verandering van materie tot geest, die de ziel ondergaat door het proces van den dood als sterveling, en iets van de natuur van het geestelijk leven, waarheen de ziel gaat door hetzelfde veranderingsproces.

In het menschelijk organisme zijn twee stelsels van zenuwen: de hersen en ruggemerg-zenuwen of de overbrengers van den w i l, en het gangliën-stelsel of de agenten van het onwillekeurig proces van het leven. De toestand van den slaap wordt veroorzaakt door de vermoeienis, overgedragen op de hersen-ruggemergzenuwen, en het gevolg van de terugzinking van wil en handeling in het brein, is onbewuste rust van het lichaam. Zoolang als het gangliën-stelsel voortgaat te werken, blijft ook het levensproces door ademhaling, verduwing enz. enz. zich voortzetten. Dood daarentegen is het ophouden der werkingen in beide zenuwstelsels. Als de levensverrichtingen van het gangliën-stelsel ophouden te werken,

zullen ook noodwendig wil en hersen-krachten onmiddellijk tot stilstand gebracht worden. Alleen in den slaap, in trance of bij tijdelijke onderdrukking van de willekeurige zenuw-krachten, kan dit helderziend oog het zilveren levens koord onderscheiden, dat de ziel nog bindt aan het slapend lichaam. Bij den dood is dit koord gebroken en de ziel is los van elk contact met den dooden vorm der materie. Daar er ontelbare oorzaken bestaan voor de scheiding van lichaam en ziel bij de onvermijdelijke verandering, die we den dood noemen, zoo zijn er ook ontelbare variteiten van toestanden omtrent het ontvluchten der ziel uit zijn gevangenschap in het lichaam.

Zelfs nadat het levenskoord is afgesneden, is het voor de ziel soms onmogelijk al het magnetisme tot zich te trekken, dat nog gedurende langeren of korteren tijd om het doode lichaam blijft zweven; en daar dit magnetisme het levensbeginsel is, vormt het 't werkelijke geestelijk lichaam en wordt als omhulling van dan geest ook wel het dubbel of ziel geheeten. Dit is de reden, waarom ik met nadruk waarschuw snelle begrafenissen toe te laten, of iedere andere bestemming omtrent de woning, die de geest heeft verlaten, want er kunnen nog vele uren, ja verscheidene dagen deelen in blijven van het levensprincipe, dat noodzakelijk is voor de volledige ontplooiing der ziel. Omtrent de localiteit en de natuur der Geestensferen, heb ik geschreven in de vorige hoofdstukken als de Zielenwereld, die ik weet dat bestaat binnen deze materieele wereld. Deze zielenwereld is gevormd uit een geestelijke essence of aether, fijner en meer verheven dan eenigen vorm van materie, bekend aan den mensch. Hij is vatbaar om gezien te worden door het clairvoyante oog van den geest of doorkruisd te worden door den geest, nog verbonden met het stoffelijk lichaam, maar totaal ongenaakbaar voor eenige zintuigelijke waarneming, behalve door zekere individuen, »psychometristen' geheeten, als de geestelijke en onvernietigbare ziel der dingen nog gehecht is aan de materie en door aanraking kan waargenomen worden.

Materieele lichamen kunnen niet leven in de geestelijke atmosfeer, ofschoon geesten soms de voorwaarden kunnen beheerschen door zekere magnetische processen, waardoor zij in staat zijn hunne tegenwoordigheid voor korten tijd in de aardsche atmosfeer te demonstreeren. De geestenwereld is verdeeld in vele sferen, de dichtere en grovere doordringen ieder deel der aarde, van het middelpunt tot den omtrek, en de fijnere doordringen ten deele de grovere en dichte; in hare meest verfijnde toestanden strekken zij zich uit verreweg in de ruimte, tot zij zich vermengen met de sferen van andere planeten en het geheele zonnestelsel vervullen, tot de geestelijke atmosfeer in zijn oneindige verhevenheid de goddelijke oorden der aartsengelen van het zonnestelsel — de zonnesferen bereikt.

Het plan en de bedoelingen van het aardsche leven zijn tweeërlei. Ten eerste representeeren zij al de graden van het materieele zijn van het elementale leven af door de delfstoffen-, planten- en dierenrijken heen eindigend in de volmaaktheid van den mensch. Ten tweede geven zij de menschheid de eerste beginselen van de verstandelijke, intellectueele, gemoedelijke en zelfbewuste natuur, aldus de ziel geschikt makend voor de eeuwigdurende series van groei-toestanden, ontwikkelingsvormen, krachten en mogelijkheden die haar als geest wachten — engel, aartsengel, heerschers van machten, tronen, gebieden, godheid. Alle planeten, satellieten en aardbollen, bekend aan de onderwijzende engelen en doorkruisd door »vliegende zielen" (menschelijke geesten), hebben dezelfde graden van het minerale, planten en dierlijk bestaan, evenals deze aarde; ofschoon velen oneindig lager staan, kweekend de levenskiemen om te worden belichaamd op deze aarde; velen oneindig hooger, ontvangend en opleidend geesten uit de l a g e r e rijken, die overgaan van deze tot hoogere aardbollen. Een andere bijzondere eigenschap der geestensferen is, dat het sferen-leven nooit doet teruggaan; het is gevormd, gevoed en gegroeid uit de aarde, waarvan het geestelijk deel de zielenwereld is, evenals de spruit, de stengel, bloesem en

vrucht voortkomen uit het teedere zaad of uit den onaanzienlijken wortel, doch eenmaal gegroeid, nooit meer terugkeeren tot den wortel of het zaad, evenals de vrucht en de bloemen veel fijner, schooner en volmaakter zijn dan de wortel of de zaadkorrel, evenzoo is de geestenwereld heerlijker, liefelijker en volmaakter dan de wortelwereld, waaruit zij voortsproot en zich ontplooide.

Nog een andere bijzonderheid dezer sferische betrekkingen bestaat daarin, dat, terwijl op aarde alle dingen zijn buiten den mensch en uitwendig moeten verkregen worden, dáár alle bezittingen, gevoelens, kennis en macht voortkomen uit den innerlijken toestand van den geest. Dat is de reden, dat sommige geesten in duisternis verkeeren, zij hebben geen licht in zich, terwijl anderen hun eigen goedheid en verhevenheid van hart en geest terugkaatsen over alle dingen rondom hen, en glanzen in een licht van onbeschrijfelijke heerlijkheid. Sommige geesten in de lagere sferen der aarde kennen bij den dood geen verschil tusschen de aarde, die zij verlieten en den nieuwen toestand, dien zij ingingen. Zij handelen, spreken en doen als in een droomleven en zijn alleen tot bewustheid van hunnen overgang te brengen door geestelijke leeraars. Embryotisch leven dat de aarde verlaat voor de geboorte, zelfs als het nog onvolkomen gevormd is, wordt ontvangen door goede en liefderijke geesten, die hunne geestelijke vaders en moeders worden en de gevormde kiem tot ontwikkeling en vorming opkweeken.

Alle verwantschap, genegenheid, goedheid, kennis en macht, die het hemelsch ideaal vormen, moeten hier of hiernamaals verworven worden door iedere opklimmende ziel of zulke zielen, die moeten opklimmen tot de volmaaktheid van het zijn. Niets is daarom hiernamaals uitgesloten, dan zonde en kwaad. Niets gaat verloren van goedheid of kennis en al het goede, door ons gedaan, al de kennis, die wij hebben verworven, is NOODZAKELIJK KAPITAAL VOOR DE ZIEL in de eeuwigheid. Zelfs de teedere en onzelfzuchtige liefde van ouders voor hun kroost wordt ontwikkeld door de liefdebanden, die de zielen honge-

rend naar zulke heerlijke emoties tot de embryo's op aarde trekken, die zij ontvangen en opkweeken als hun eigene in de oorden van geestelijke vaderschap en bloedverwantschap. Huwelijksliefde vindt ook daar haar ware en natuurlijke uitbreiding in hooger vereeniging dan hier op aarde, ofschoon de voortbrenging der soorten geheel begrensd is tot het materieele leven. Op mijne geestenreizen door de sferen der aarde, in het bijzonder door die der zon, heb ik de werkelijkheid der oude mystieke werelden aanschouwd, zoodat ik onuitsprekelijke dingen heb gezien en woorden heb gehoord, die het niet geoorloofd is uit te spreken, zoo dit al mogelijk ware.

De onaangenaamheden, die deze zielenvluchten vergezelden, zijn helaas! helaas! dat bij de terugkomst op aarde de bloemen en boomen zoo grof en plomp er uitzien, de lucht zoo dik is, de schoonste vormen zoo onliefelijk zijn en alle dingen zich zoo opvallend onderscheiden door hunne rudimentaire grofheid, zelfs tot afstootendheid en leelijkheid toe, zoodat ik gevoel, dat ook daarin de zorgvolle voorzienigheid van den Al-Vader is te bespeuren, doordat de menschheid, terwijl zij nog vertoeft in haar eerste leerjaar in het schoolgebouw der eeuwigheid, de aarde zou leeren zien en kennen, alleen door zintuigelijke waarnemingen, terwijl geestelijke waarnemingen genadiglijk zijn verborgen achter de schaduwen der stof. Toen mijn vriendin Emma Hardinge werd gevraagd, of het vereenigde koor van vele duizenden stemmen en instrumenten voordragend de inspireerende zangen van Handel, niet werd toegejuicht en goedgekeurd en medegezongen door de geesten omhoog, antwoordde zij in trance door hare onderwijzende geesten: »Het is schaduw-muziek, gemaakt door schaduwen en samengezongen door schaduwen."

Toen aan deze begaafde zieneres in speciale en hooge toestanden van inspiratie toegestaan werd den werkelijken vorm en het gelaat van een bewoner dier heerlijke oorden der hoogere sferen te aanschouwen, klaagde zij er nog vele dagen daarna over, dat zij dit gedaan had, daar alles hier op aarde haar nu zoo plomp, ruw, dof en onbehagelijk toescheen

bij de gedeeltelijke herinnering aan hetgeen zij had gezien.

In mijn eerste deel van Ghostland (Prof. von Marx en zijn Sujet), heb ik beproefd een flauw denkbeeld te geven van het oord en de bewoners der zonne wereld. Ik zal die poging niet herhalen. Het is voldoende de woorden in herinnering te brengen van het oude maar ware lied: »Daar is geen nacht meer". . . . Laat de wilde vluchten van des menschen verbeelding zich uitstrekken tot ver in het oneindige, en hij zal slechts vermoeid en in verwarring nederzinken, totaal verblind wegens zijn ongeschiktheid om dien glans te verdragen, en zijne rudimentaire onvolmaaktheid om hem daartoe ook maar eenigszins geschikt te doen zijn.

»De evolutie van den geest" zijn de eenige woorden, waarin ik mijne denkbeelden omtrent het doel en streven van het aardsch bestaan, juist kan weergeven. Voed de ziel op in de zuiverste gevoelens, de nobelste aspiraties, en daden en gedachten van universeele verwantschap. Kweek den geest aan tot onderzoek van de diepten der natuur, de scholen der kunst en de wetten der wetenschap. Volmaak het lichaam door matigheid en gebruik het in elke behoorlijke richting en het aardsche levenswerk is verricht. De voorbereidende stappen zijn dan allen gedaan, alles wat de aarde geven en de hemel vragen kan. Laat het einde komen in iederen vorm of op elken tijd; hetzij in den vroegen morgen, des middags of des avonds, of zoo de wijze uitdeelers der gebeurtenissen het beter oordeelen voor de ziel om te wachten tot de laatste tonen van het middernachtelijk uur hebben geklonken, de mensch weet nu genoeg door den nieuwen dag der Spiritische openbaring, om zich onbevreesd toe te vertrouwen aan de stroomen, die hem binnen de onsterfelijke oevers van gene zijde zullen voeren en in de zekerheid, dat de nieuwe aarde slechts een trede is tot den nieuwen hemel, kan hij antwoorden op de roepstem van den Heer van het eeuwige leven: »Meester! ik ben gereed, ja, gereed!"

